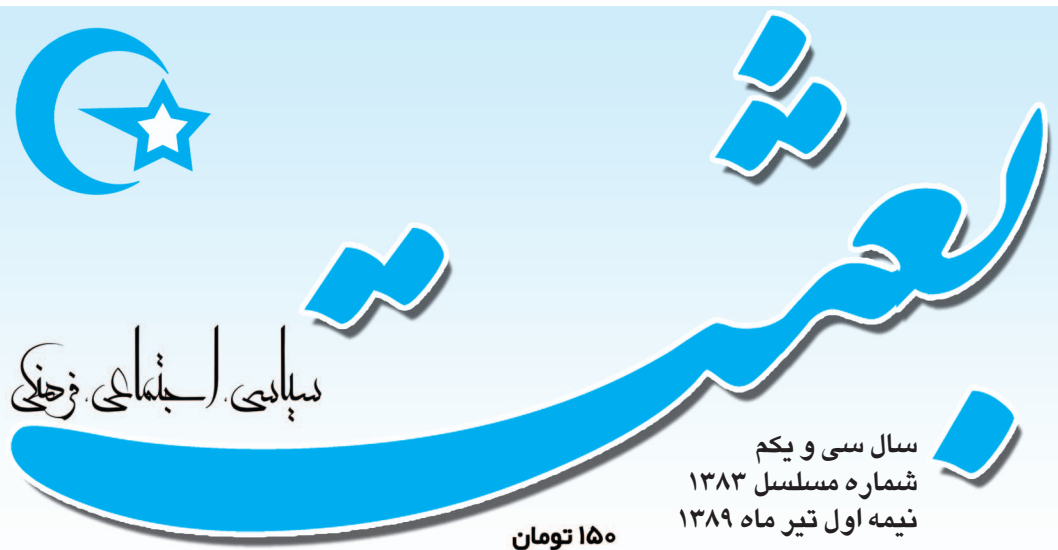

هشدار امام!

قلم شیطان

((... به همه آقایان می گویم با هم جنگ نکنید. روزنامه ها را
پر نکنید از بدگویی از هم... انتقاد غیر انتقامجویی است.
انتقاد، انتقاد صحیح باید بشود. هر کس از هر کس می تواند
انتقاد صحیح بکند اما اگر قلم دستش گرفت انتقاد کند برای
انتقامجویی، این همان قلم شیطان است...))

صحیفه نور، جلد ۱۳ صفحه ۷۸

سال سی و یکم
شماره مسلسل ۱۳۸۳
نیمه اول تیر ماه ۱۳۸۹

۱۵۰ تومان

رهبر معظم انقلاب اسلامی:

هر سخن، حرکت و نوشته ای که موجب شکاف در جامعه و ظلم به افراد شود، بر خلاف مصالح است

صفحه ۱۶

حجت الاسلام والمسلمین مبلغی:

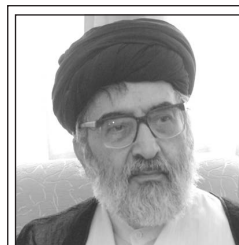
امام موسی صدر، وحدت اسلامی را در
لبنان ریشه دار کرد

صفحه ۳

حجت الاسلام زمانی:

مبلغین، امام موسی صدر را الگوی خود
قرار دهند

صفحه ۱۴

در گفت و گوی "جوان" با حجت
الاسلام والمسلمین سید هادی
خسروشاهی بررسی شد
امام خمینی (ره) و
فتنه خلق مسلمان

صفحه ۸

رئیس الأزهري:

مذهب تشیع
را به رسمیت
می شناسیم

صفحه ۲

حجت الاسلام والمسلمین دین پرور:

۱۴۰ عنوان کتاب در
خصوص نهج البلاغه
در قم منتشر شد

صفحه ۱۲

آیت الله استادی:

یکی از بزرگترین خیانتها
جدا کردن مردم از علما
و روحانیت است

صفحه ۱۶

دکتر لاریجانی در گیلان:

ضرورت استقلال حوزه های علمی

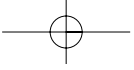

بودجه فرهنگی گیلان که حدود ۵۰ میلیارد تومان
است را به این حوزه اختصاص می دهیم.
رئیس مجلس شورای اسلامی در خاتمه
با اعلام اینکه صد در صد با استقلال حوزه های
علمیه موافقم گفت: این مطالب تنها کمک به
حوزه های علمیه است و دولت نباید دخالتی در
حوزه ها داشته باشد و ما نیز وظیفه داریم به این
نهادهای کمک کنیم.
در ادامه این مراسم مهدی مجرد مدیر اجرایی
حوزه علمیه امیرالمؤمنین(ع) گیلان نیز با ارائه
گزارش کوتاه پیرامون اقدامات انجام شده و
پیشرفت فیزیکی کار مطالبی بیان داشت و گفت: در
حال حاضر حوزه علمیه خواهران نیز در منطقه
ساغریسازان رشت در حال احداث می باشد.
گفتنی است که مراسم دیدار با علما و طلاب
گیلان نیز در محل حوزه جدید الاحداث
امیرالمؤمنین(ع) برگزار شد که نشانگر پیگیری دفتر
نماینده ولی فقیه گیلان بر چگونگی مراحل اجرایی
این طرح بزرگ می باشد. شایان ذکر است که در
این مراسم علماء طلاب و روحانیون نمایندگان
مردم گیلان در مجلس شورای اسلامی و مسئولین
استان نیز حضور داشتند.

رئیس مجلس شورای اسلامی مجموعه
بودجه آموزش عالی و آموزش و پرورش را حدود
۲۶ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و افزود:
حوزه های علمیه مستقل از دولت رشد کرده اند و
نباید متکی به دولت باشند.
وی استقلال حوزه های علمیه را در نصیحت
به موقع آنان نسبت به مردم دانست و تصریح کرد:
این استقلال نباید مخدوش شود.
دکتر لاریجانی در ادامه با اعلام اینکه در حال
حاضر یک هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان برای کار
فرهنگی در کشور اختصاص یافته است گفت: ۲۵
در صد از این میزان را به حوزه های علمیه استانها
اختصاص می دهیم. رئیس مجلس شورای اسلامی
از کمک مجلس در تسریع در ساخت حوزه علمیه
امیرالمؤمنین(ع) گیلان خبر داد و گفت: کمک
می کنیم تا این حوزه زودتر ساخته شود.
وی با تاکید بر اینکه روحانیت باید پایگاه
محکم و موفق داشته باشد خاطر نشان کرد: دشمن
در این صورت موفق نمی شود برای مخدوش
کردن فکر اسلامی ورود کند. دکتر لاریجانی گفت:
هر قدر فکر اسلامی عمیق تر شود صیانت دینی نیز
بیشتر خواهد شد، زیرا روحانیت فکر عمیقی دارد
و اسلام را می شناسد.
رئیس مجلس شورای اسلامی دنیا را نیازمند
فکر اسلامی دانست و تصریح کرد: گسترش حوزه
علمیه کار عمیقی بوده و از اراده آیت الله قربانی
در این زمینه حمایت می کنیم و ۲۰ در صد سهم

بگیریم چونکه کتابهای اربعه در سایه حمایت
فرزندان شمال یعنی آل بویه نوشته شد و سید
مرتضی و سید رضی در سایه آل بویه رشد کردند.
آیت الله قربانی با اعلام اینکه در تاریخ شیعه،
گیلان رسالت ارشاد و هدایت دارد تصریح کرد:
می خواهیم این رسالت همچنان زنده بماند.
نماینده ولی فقیه در گیلان در ادامه با تاکید بر
ضرورت ساخت حوزه علمیه گیلان گفت: گاهی
رفتارهای ناهنجاری سبب می شود تا طبیعت
گیلان به گونه دیگر مورد استفاده قرار گیرد بنابراین
باید پاد زهری در مقابل این نوع ناهنجاری ها تهیه
شود که یکی از آن ساخت حوزه علمیه می باشد.
آیت الله قربانی در خاتمه با اشاره به فعالیت
فرقه های وهابیون و آیین مسیحیت در گیلان گفت:
این استان با توجه به سوابق علمی و فرهنگی
نیازمند ساخت حوزه علمیه است.
در ادامه مراسم دکتر لاریجانی رئیس مجلس
شورای اسلامی نیز در سخنانی از اختصاص ۲۵ در
صد از بودجه فرهنگی به حوزه های علمیه کشور
خبر داد و افزود: در شهرهای مختلفی که سفر داشتم
در برخی از شهرها، علمای بزرگ آن براساس
شناخت و تحلیل اوضاع دینی اقدام به ساخت مدرسه
علمیه کردند که کانون دینی و فکری عمیقی شد.
وی با قدردانی از تلاشهای آیت الله قربانی که
اقدام به ساخت حوزه امیرالمؤمنین(ع) کرده است،
گفت: برای مدرسه های علمیه در استانهای
مختلف بودجه عمرانی اختصاص داده ایم.

استان گیلان به ویژه شهر رشت دارای
حوزه ی علمیه مختلفی با قدمت بیش از یکصد
سال می باشند که فاقد هر گونه امکانات تحصیلی و
رفاهی می باشند و برخی از آنها نیز در آستانه
تخریب می باشند.
استانی که در گذشته و حال ستارگان درخشان
دینی و خادمان برجسته مذهبی فراوانی را در خود
پرورش داده و در حال حاضر نیز با توجه به
موقعیت مذهبی، فرهنگی و جغرافیایی می تواند
پایگاه پرورش عالمان دینی بزرگ و تربیت مبلغان
دینی برای جهان اسلام و همچنین برای کشورهای
آسیای میانه با جمعیت مسلمان علاقمند تبدیل شود
و از سوی دیگر طلاب و دین پژوهان گیلانی مجبور
به مهاجرت به حوزه های علمی کشور نشوند.
با توجه به این شرایط آیت الله قربانی نماینده
ولی فقیه در گیلان و امام جمعه رشت درصدد است
در راستای رسیدن به این هدف و اجرای عدالت
حوزه های علمی معروف به دانشگاه جعفری و
مدارس آموزش و پرورش و دانشگاهها، حوزه ای
مدرن و متناسب با شأن جمهوری اسلامی ایران و
مردم فرهیخته و ولایت مدار گیلان احداث نماید.
در جریان بازدید دکتر لاریجانی رئیس مجلس
شورای اسلامی از حوزه علمیه امیرالمؤمنین(ع) در
رشت، آیت الله قربانی در سخنانی با اشاره به
ویژگیهای کم نظیر این حوزه علمیه، ظرفیت پذیرش
حوزه علمیه گیلان را یک هزار و ۶۰۰ نفر طلبه اعلام
کرد و افزود: حوزه علمیه امیرالمؤمنین(ع) گیلان
بزرگترین حوزه در خاور میانه است.
امام جمعه رشت با اعلام اینکه تشیع ایران
مدیون تربیت شدگان شمال کشور است خاطر نشان
کرد: ما حق داریم به لحاظ تاریخی دست دیگران را

آیت الله تسخیری دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در کنفرانس بین المللی روسیه و جهان اسلام در مسکو اعلام کرد: غرب در مبارزه با تروریسم ریاکاری می‌کند.

آیت الله تسخیری در این کنفرانس بین المللی تحت عنوان تقریب مذاهب عامل همبستگی مسلمانان گفت: آمریکا همواره ادعای مبارزه با تروریسم و مظاهر تروریستی را مطرح می‌کند اما ما شاهد هستیم که تلاش‌های این کشور در این زمینه با ریاکاری همراه است.

وی گفت: روسیه بخش جدایی ناپذیر جهان اسلام را تشکیل می‌دهد و ما باید با افزایش همکاری‌ها روابط روسیه با جهان اسلام را تحکیم بخشیم .

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با بیان اینکه مسلمانان روسیه دارای ریشه عمیق تاریخی در این کشور هستند ، گفت: جوامع مسلمان روسیه در توسعه و پیشرفت این کشور نقش ویژه‌ای ایفا می‌کنند.

وی با تاکید بر ضرورت گفت و گو میان پیروان ادیان با استناد به آیات قرآن کریم گفت: میان تمدن‌ها و ادیان مختلف گفت و گوها می‌بایست منطقی باشد و پیامبر بزرگ

آیت الله تسخیری در مسکو:

غرب در مبارزه با ترویسم ریاکاری می کند

اسلام (ص) بارها انجام چنین گفت و گوهایی را ضروری دانسته اند.

آیت الله تسخیری افزود: روسیه در سال ۲۰۰۵ به عنوان ناظر در سازمان کنفرانس اسلامی پذیرفته شد و پس از این تاریخ به اشکال مختلف برای توسعه روابط با جهان اسلام تلاش می‌کند.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با اشاره به فاصله موجود در میان جوامع اسلامی و غرب و نیز تنش‌های فراوان میان این دو تمدن گفت: کشورهای اسلامی اکنون فشارهای زیادی را از سوی کشورهای غربی تحمل می‌کنند و روسیه با توجه به تاریخ خود، می‌تواند نقش مهمی در از بین رفتن فاصله میان کشورهای اسلامی و غربی ایفا کند.

کنفرانس بین المللی دو روزه روسیه و جهان اسلام امروز با حضور جمعی از مقام‌های روسیه ، سفرای کشورهای اسلامی ،اندیشمندانی از ایران، روسیه ، ترکیه، عربستان و ۱۱ کشور دیگر در مسکو گشایش یافت. این همایش با همکاری رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در روسیه، مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، انستیتو شرق شناسی آکادمی علوم روسیه ، شورای مفتی‌های روسیه و بنیاد مطالعات اسلامی برگزار شده است.

وحدت اسلامی در ایران؛ در بالاترین سطح

دوستی و رفاقت و همدلی و یکرنگی ملت ایران را نداشت، وقتی توطئه های خود را در مناطق کرد نشین ایران شکست خورده دید، به تروریسم روی آورد و شماری از علمای منطقه را به شهادت رساند.

وی گفت که سلفی ها با تبلیغات گسترده خود از برون مرز سعی در ایجاد تفرقه در میان مذاهب اسلامی در ایران و بخصوص میان اهل سنت و تشیع دارند که خوشبختانه با هوشیاری ملت ایران تا کنون نتوانسته اند حتی قدمی دراین زمینه بردارند.

علامه نابلسی:

آمریکا و اسرائیل با استخدام ریگی در صدد تفرقه میان شیعه و سنی بودند

علامه نابلسی با اشاره به اعدام عبدالمالک ریگی گفت:

آمریکا و اسرائیل با استخدام افرادی نظیر ریگی سعی در ایجاد تفرقه میان مسلمانان شیعه و سنی ایران را داشتند.

علامه نابلسی از علمای برجسته لبنان و مدیر حوزه امام صادق شهر صیدا در گفت وگو با خبرنگار ایرنا در بیروت، گفت: آمریکا و اسرائیل با استخدام افراد متعصبی چون عبدالمالک ریگی سعی می‌کنند تا با حمله به اسلام، صفوف وحدت میان مسلمانان را متفرق سازند.

وی افزود: ایران با انسجام ملی و تلاش خالصانه مسوولان با گام نهادن در عرصه پیشرفت علمی، اقتصادی و نظامی مانع محکمی مقابل طرح‌های غیرانسانی استکبار

رئیس الأزهر:

مذهب تشیع را به رسمیت می شناسیم

بیاندازند.

رئیس دانشگاه الأزهر با دعوت مجدد از دانشجویان ایرانی برای سفر به مصر جهت تحصیل در این دانشگاه، گفت: ما به دانشجویان شیعه از ایران و دیگر نقاط جهان برای تحصیل در دانشگاه الأزهر خوش آمدی می‌گوئیم.

گفتنی است أحمد بن سعد بن حمدان الغامدی` از چهره‌های سرشناس وهابیت در عربستان سعودی که از اساتید دانشگاه‌ام‌القری در مکه مکرمه است چند روز پیش در پیامی با عنوان `ندایی به علمای الازهر` که در نشریه الکترونیکی`سبق`منتشر شد، گفته بود: شیعیان اثنی عشری، در کنار قرآن کریم و سنت نبوی از ۱۲ منبع برای عقاید خود بهره می‌گیرند که این مخالف دین خداست! چگونه علمای الازهر این منابع دوازده گانه را در کنار کتاب خدا می‌پذیرند؟

دعوت به وحدت مذاهب اسلامی در کویت

به گزارش خبرگزاری تقریب، حجت الاسلام `سید محمد باقر مهری` در گفت و گو با `العربیه نت` با تأکید بر ضرورت گشایش صفحه جدیدی در روابط مذاهب مختلف اسلامی این کشور، برای فعالیت در این زمینه اعلام آمادگی کرد.

وی اظهار داشت: برای رعایت مصالح اسلام و حفظ وحدت ملی در کویت، آمادگی کامل خود را برای مذاکره با علمای مذاهب اسلامی در جهت یافتن نقاط مشترک به منظور حل مسائل مورد اختلاف اعلام می‌نمایم.

وی با اشاره به روابط خوب شیعیان واهل تسنن کویت گفت: تکفیر شیعیان توسط وهابیان سلفی، بر روابط شیعیان و اهل تسنن تأثیر نامطلوبی می‌گذارد.

حجت الاسلام مهری با اشاره به عدم اختلاف بین شیعیان و اهل تسنن کویت گفت: مشکل اصلی از سوی سلفی ها است که دارای عقایدی کاملاً متعصبانه اند و همه شیعیان را تکفیر می‌کنند.

وی از مطالب ضد شیعی کتاب های دبیرستانی کویت و برخی سؤالات ضدشیعی در آزمون ها ابراز نارضایتی کرد و گفت: این سؤالات موجب بروز فتنه مذهبی می‌شود و وحدت میان هموطنان کویتی را از بین می‌برد.

نماینده مراجع تقلید در کویت، از دولت کویت خواست تا بندهای قانون اساسی مبنی بر رعایت حقوق همه شهروندان براساس لیاقت و نه مذهب را به اجرا گذارد و قانون را معیار و ملاک اصلی برای اعطای پست های کلیدی در نظر بگیرد.

گفتنی است حجت الاسلام سید محمد باقر مهری در حال حاضر بصورت مستمر با مراجع عظام تقلید در قم و نجف و نیز مقام معظم رهبری - حفظهم الله- در ارتباط بوده و یکی از مهمترین شخصیت‌های علمی و سیاسی کویت به شمار می‌آید و مواضع وی همیشه مورد توجه مردم و مسئولین کویت است.

استقبال از تقریب مسلمانان عربستان

الصفار روحانی شیعی عربستانی برهرگونه تلاش جهت نزدیک کردن دیدگاه های علمای مسلمان و کسانی که به امور عامه اهتمام دارند به دورازهرگونه کشمکش و درگیری تاکید کرد.

وی بر ضرورت ایجاد فضای اعتدال در جامعه شیعیان عربستان و گفت وگوی سازنده با دیگر گروه ها تاکید کرد.

شیخ الصفار افزود: هر کسی به هر حزبی از احزاب جامعه عربستان توهین کند باید محکوم شود و مورد بازخواست قرار گیرد.

عضو مجمع عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی بر ضرورت نبستن باب گفت وگوهای جدی و صریح حتی با برخی از توهین کنندگان تاکید کرد و گفت: هدف از گفت وگوهای جدی تغییر برداشت ها و مواضع است و برخی از توهین کنندگان از روی جهل درباره حقایق و تأثیر پذیری از فضای خصومت به این اقدامات دست می‌زنند.

وی در همین حال بر تمایل خود به دیدار با علمای عربستانی و تلاش آنها برای توسعه و تقویت جایگاه جامعه مسلمانان عربستان و تقویت زیربناها و حمایت از وحدت و همبستگی آن در سطح ملی تاکید کرد.

گفتنی است حدود تن از اندیشمندان اسلامی عربستانی با صدور بیانیه ای بر ارزش های مبتنی بر محبت و دوستی در سطح اسلامی و ملی تاکید کردند.

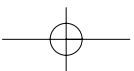
معرفی کتاب پیرامون بیداری اسلامی

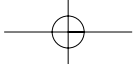
کتاب `حول الصحوة الاسلامیة` مجموعه ای مقالات و سخنرانی هایی است که آیت الله تسخیری`، دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی به زبان عربی در مناسبت های مختلف نوشته یا در کنفرانس های متعدد ایراد کرده است، با این ویژگی که موضوع آنها عمدتاًبیداری اسلامی` است.

نویسنده، این مجموعه مقالات و سخنرانی ها را در پنج محور: `حقیقة الصحوة و اعراضها (ماهیت بیداری و ویژگی های آن)؛ `الصحوة والتغییر (بیداری و تغییر)؛ `الصحوة والاعلام (بیداری و رسانه)؛ `الصحوة والغرب (بیداری و غرب)` و`خلاصة الموقف الغربی من الصحوة (گزیده‌ای از موضع غربیان در برابر بیداری اسلامی)`، فراهم آورده است.

عناوین برخی از این مقالات و سخنرانی ها عبارت است از: `الصحوة: اسبابها، مظاهرها و دوامها (بیداری اسلامی: اسباب، نمودها و استمرار آن)؛ `الامام الخمينی(ره) والصحوة (امام خمینی و بیداری)؛ `الصحوة وبعض الاعراض السلبية (بیداری و برخی از ویژگی های منفی آن)؛ `الصحوة والتغییر (بیداری وتحول)؛ `الغزو الفکری واساليب المواجهة(جنگ اندیشه و شیوه های برخورد)؛`عناصر الضعف فی الاعلام الاسلامی (موارد ضعف کارآمدی در تبلیغات اسلامی)؛`النقد الذاتی لحرکة المفکرین الاسلامیین الیوم (نقدی بر تلاش اندیشوران معاصر مسلمان)؛ `الفکر الاسلامی بین السطحية اللامبالیة والتعمق اللاتبیعی (تفکر اسلامی از نگرش سطحی تا ژرف نگری افراطی)؛ `الخطوط الاعلامیة العریضة لتوحید العمل التبلیغی فی العالم الاسلامی (برنامه های دراز مدت برای وحدت بخشی به تبلیغات در جهان اسلام)؛ `الصحوة والغرب (بیداری و غرب) و`خلاصة الموقف الغربی من الصحوة (گزیده‌ای از موضع غربیان در برابر بیداری)`.

در پایان این مجموعه که در صفحه و از سوی انتشارات مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی سامان یافته، متن دو گفت و گوی آیت الله محمدعلی تسخیری با مجله`توحید` و مجله`نامه فرهنگ` آمده است.

اخوان المسلمین:

زمینه های بسیاری برای تقارب شیعه وسنی وجود دارد

اینک به عنوان یک فرد سنی می بینم که زمینه های بسیاری وجود دارد که می تواند میان فقه سنی و شیعه تقارب و نزدیکی ایجاد کند بویژه در زمینه سیاست که اختلافات بزرگی در خصوص آن وجود دارد.

وی به تلاش دشمنان اسلام برای اختلاف افکنی میان مسلمانان اشاره کرد و گفت: مساله ای که اینک وجود دارد، بحث دشمن غربی و شیطان بزرگ است که ایرانی ها، امریکا و هم پیمانانش را به این نام می خوانند و نیز مساله ایجاد اختلاف میان شیعه و سنی در جهان اسلام و معرفی شیعیان به عنوان قوم گرا و سلطه جو که تلاشی برای اختلاف افکنی بین شیعه و سنی است.

این مسوول اخوان المسلمین خاطرنشان کرد: من منکر مظلومیتهای تاریخی که رخ داده است نمی شوم و گمان نمی کنم که هیچ فرد منصفی وجود داشته باشد که تاریخ را بخواند و به این باور نرسد که ظلم بسیاری علیه اهل بیت اعمال شد ولی فقه شیعی راکد نمی شود و این همان فقهی است که از ویژگیهای اجتهاد و انعطاف پذیری و همراهی با شرایط و زمان برخوردار است.

العیان اظهار داشت: امام خمینی(ره) یکی از بزرگترین مبلغان به سوی وحدت اسلامی است ما نیازمند اقداماتی فکری اصولی و اجتهادی در حد و اندازه های امام خمینی هستیم شخصیتی که تاریخ کمتر به خود دیده است.

وی تصریح کرد: اینک کسانی هستند که راه امام خمینی را ادامه می دهند تا راه را به روی تلاشهای غربی ببندند، غربی هایی که برای ایجاد اختلافات مذهبی در عراق و دیگر مناطق تلاش بسیاری داشته اند.

یکی از رهبران برجسته اخوان المسلمین مصر گفت که در صورتی که تجاوزی علیه ایران صورت گیرد، ما از ایران حمایت خواهیم کرد.

عصام العریان در گفت و گوی اختصاصی با شبکه خبری العالم اظهار داشت: ایران حق دارد از دانش هسته ای مسالمت امیز برخوردار باشد و برنامه صلح امیز هسته ای خود را بدون دخالت و قید و بندهای خارجی تکمیل کند.

وی افزود: از این رو ما از مواضع ترکیه و برزیل قدردانی کردیم که از اینکه بحران به مرحله انفجار برسد جلوگیری کردند و خشم دشمن صهیونیستی و امریکا که تلاش می کرد تحریمهای جدیدی علیه ایران اعمال شود را برانگیزند.

العیان با اشاره به نقش امام خمینی(ره) بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران در جهان اسلام، گفت: امام خمینی برای مدت کوتاهی از سال ۱۹۷۹ تا زمان وفاتش در ۱۹۸۹ که رهبری جمهوری اسلامی را به عهده داشت، در روند تاریخ بین الملل تاثیر گذار بود.

وی تصریح کرد: اندیشه های وی سبب پایه ریزی اصولی مهم شد که بر اندیشه های شیعیان تاثیر گذاشت و نظریه ولایت فقیه ایشان به محل بحث و بررسی و مطالعه تبدیل شد.

العیان افزود: ازسوی دیگر اندیشه های ایشان بر روابط سنی ها وشیعیان نیز تاثیرگذار بود زمانی که به حاجیان دستور داد نماز را پشت سر سنیان بخوانند، همچنین اصول و تفکرات ایشان در مساله فلسطین نیز تاثیرگذار بود؛ ایشان توجهی ویژه به مساله فلسطین داشتند و جمعه اخر ماه رمضان را به روز قدس و روز فلسطین اختصاص دادند.

عضو اخوان المسلمین مصر اظهار داشت: من

العیان افزود: ما با هرگونه تجاوز به کشورهای اسلامی و از جمله ایران مخالف هستیم و هر چقدر که غربی ها تلاش کنند اما در نهایت ایران کشوری اسلامی و ملتی مسلمان دارد.

عضو برجسته اخوان المسلمین مصر با اشاره به اینکه ایران برای ایجاد یک نظام دموکراتیک کامل با چالشهای بسیاری در داخل و خارج روبروست، بر حمایت از موضع قاطعانه ملت ایران در دستیابی به حقوق خود در صحنه های بین المللی تاکید کرد.

وی خاطرنشان کرد که ایران حق دارد از دانش هسته ای مسالمت امیز برخوردار باشد و برنامه صلح امیز هسته ای خود را بدون دخالت و قید و بندهای خارجی تکمیل کند.

العیان ابعاد حمله اسراییل به ناوگان آزادی را فراتر از همبستگی بین المللی با مردم غزه دانست و تاکید کرد: این مساله از توطئه اشغالگری رژیم صهیونیستی بر سراسر فلسطین با همدستی کشورهای دیگر پرده برداشت.

وی گفت: اخوان المسلمین مصر اقدامات مختلفی را برای اعلام همبستگی با مردم تحت محاصره غزه در دستور کار خود قرار داده اند که از میان آنها می توان به درخواست چندین باره فراکسیون اخوان المسلمین در مجلس برای بازگشایی گذرگاه رفح به طور دائمی و همیشگی اشاره کرد.

وی افزود: محور دیگرفعالیت های اخوان المسلمین کمک به مردم غزه و همچنین جمع آوری میلیون ها لیره مصری برای مردم غزه و رساندن آن ها از طریق کاروان های امدادرسانی یا هماهنگی با کمیته های امدادرسانی بین المللی به

حجت الاسلام والمسلمین مبلغی:

امام موسی صدر، وحدت اسلامی را در لبنان ریشه دار کرد

ریشه دار مطرح کند و از سوی دیگر توانست توجه بالایی نسبت به فرهنگ اسلام ایجاد کرده و در برابر دشمن واحد که رژیم صهیونیستی بود، سدی ایجاد کند.

معاون پژوهشی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم با بیان اینکه امام موسی صدر را جزو شخصیت های نادری می دانیم که پرداختن به این شخصیت باید جزو اولویت های حوزه علمیه قرار گیرد، ادامه داد: البته امام موسی صدر چون شخصیتی منطقه ای است، نمی توان تحلیل از ابعاد فکری، سیاسی و... وی را به صورت فردی انجام داد، خوب است که ما منطقه را درگیر کنیم و فراتر از لبنان باید مخاطبان امام موسی صدر که هم اهل سنت بودند، هم عرب و هم عجم را به مشارکت دعوت کنیم.

وی با بیان اینکه در این همایش نباید صرف به رفتار ضد صهیونیستی امام موسی صدر پرداخته شود، تصریح کرد: اعتدال گرایی یکی از عناصر پر کاربرد امام موسی صدر بود، امام موسی صدر همچنین توانست شناخت و تمرکزی بر دشمن اصلی که رژیم صهیونیستی بود ایجاد کند.

وی ادامه داد: امام موسی صدر در تقویت هویت شیعی در منطقه و القا اینکه هویت شیعی و اهل سنت در تضاد با یکدیگر نیستند نقش آفرینی کرد و شخصیت امام موسی صدر بهترین فرصت است که ما یک الگوی مناسب را معرفی کنیم و پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی نیز این آمادگی را دارد که در برگزاری پیش نشست ها، جستجوی چگونه منطقه ای کردن این همایش و نوشتن

مردم غزه است.
العیان نقش اخوان المسلمین در میان ملت مصر را بسیار مهم ارزیابی کرد و گفت: در زمان حاضر جریان هایی وجود دارند که به دنبال نابود کردن مساله فلسطین و حقایق مربوط به آن هستند. وی خاطرنشان کرد: این جریان سازی توسط رسانه های دولتی و گاه رسانه های خصوصی پیگیری می شود و علیه جنبش حماس و دولت منتخب فلسطین و مقاومت فلسطینی برنامه سازی می شود.

وی تاکید کرد: تاکنون هزاران تن از اعضای اخوان المسلمین به دلیل همین فعالیت ها بازداشت شده اند و برخی از آنان همچنان به سبب دفاع از مساله فلسطین در زندان به سر می برند.

این مسوول اخوان المسلمین در بخش دیگری از این گفت و گو از تداوم اجرای قانون وضعیت فوق العاده در مصر انتقاد کرد و گفت: به ما گفته شد که قانون فوق العاده فقط برای مبارزه با تروریسم و خشونت و تجارت مواد مخدر استفاده خواهد شد؛ ولی ما شاهد آن هستیم که دستگاههای امنیتی در انتخابات سابق دخالت کرده و به بهانه قانون فوق العاده نتیجه انتخابات را تغییر دادند.

العیان درباره انتخابات ریاست جمهوری آتی مصر اظهار داشت: زود است که اینک در مورد انتخاباتی که قرار است سال بعد برگزار شود، سخن بگویم، تا این لحظه نامزدهایی برای این انتخابات وجود ندارد و حتی حزب حاکم نیز نامزدی خود را در این انتخابات اعلام نکرده است. وی افزود: ما معتقدیم که حزب حاکم در انتخابات پیروز خواهد شد، چون خود رقبایش را از بین افراد ضعیف انتخاب خواهد کرد.

مقالات مشارکت لازم را داشته باشد.

وی گفت: در پرداختن به جنبه های تقریبی امام موسی صدر نیز حاضریم از جایگاه مجمع تقریب نیز یک برنامه علمی را دنبال کنیم، به ویژه با توجه به این نکته شخصیت امام موسی صدر از حیث تقریب شخصیت مزدوجی است که توانست در فضای آن روزها جامعه اسلامی را به سمت وحدت سوق دهد.

رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی با بیان اینکه امروز به برکت انقلاب اسلامی گفتمان وحدت در ایران ایجاد شده است، تصریح کرد: امام موسی صدر توانست گفتمان وحدت را قبل از پیروزی انقلاب اسلامی توفنده در لبنان ایجاد کند و ما می توانیم در مقابل کسانی که مخالف تقریب هستند، لبنان را به عنوان نمونه نشان دهیم.

وی با بیان اینکه شناخت شخصیت هایی همچون امام موسی صدر برای مجمع تقریب یک هدف اصلی است، چون وی با رفتن به لبنان سبب شد که تمرکز بر وحدت در آنجا شکل بگیرد، اظهار داشت: خوب است که این همایش حوزوی شود و از خاستگاه حوزوی خود برگزار شود و امام موسی صدر نیز یک شخصیت مقبول در حوزه علمیه است.

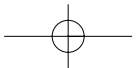
وی با بیان اینکه کسی که در حوزه مطرح می شود باید کارکرد حوزوی داشته باشد، خاطرنشان کرد: امام موسی صدر فرزند حوزه است و در برپایی و احیای حوزه علمیه در لبنان نقشی اساسی و جدی داشته است.

رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی گفت: امام موسی صدر هم احساس هویت به مردم لبنان داد و هم توانست وحدت ملی و وحدت اسلامی را در لبنان به عنوان یک شعار ریشه دار مطرح کند.

حجت الاسلام والمسلمین احمد مبلغی در دیدار با اعضای برگزاری همایش بین المللی امام موسی صدر در سخنانی اظهار داشت: موجب خوشحالی است که نسبت به امام موسی صدر کاری با این رویکرد در حال کلید خوردن و به ثمر رسیدن است.

وی با بیان اینکه امام موسی صدر از شخصیت هایی است که رفتار و چهره او جنبه الگو شدن دارد، بیان داشت: برخی شخصیت ها دارای اندیشه هایی هستند که یا مجال نیافتند و یا سلوکشان قادر به تجربه گذاشتن اندیشه ها نبوده

تمام نهج البلاغه

گفت و گو با حجت الاسلام والمسلمین سید صادق موسوی

اشاره: کتاب "تمام نهج البلاغه" را محقق پرکار، حجت الاسلام سید صادق موسوی تألیف و تحقیق کرده و موسسه الاعلمی للمطبوعات آن را در بیروت به چاپ رسانده است. این کتاب که مرکز پخش آن در قم و بیروت می باشد، در

اول با ۲۹ منبع بوده که نسخه مشروحه بود. به این شکل که متن بود، پاورقی و شرح چهار نفر از علمای بزرگ اهل سنت، طبری، بیهقی، شیخ محمد عبده و شیخ صبحی صالح را به هم ادغام کردیم و شرح مختصری شد که در پاورقی قرار گرفته است. این نسخه در بیروت چاپ شد. نسخه دوم موثق بود که تعداد منابعش به ۱۰۱ منبع رسید و به جای شرح و پاورقی در پاورقی، منابع ذکر شد. در مرحله سوم که ۸ جلد شد، تعداد منابع به حدود ۸۰۰ منبع رسید که در پاورقی به اضافه ذکر منبع سلسله سندهایی را که هر کدام از منابع برای روایت خودشان ذکر کرده اند، آنها را هم به عنوان پاورقی ذکر کرده ام. در بعضی از پاورقی بیش از ۲۰ صفحه فقط پاورقی است. اسناد و مدارک و منابع آن کلام است. کلامی که بعضی وقتها ممکن است یک جمله یا یک پارگراف باشد. هم اکنون ما دو مرحله در پیش داریم. مرحله چهارم که مرحله اول در پیش ما است، این است که بعد از ۸ جلد، کار ادامه پیدا کرد و الان که من خدمت شما هستم بیش از ۳۵۰ منبع اضافه شده است. یعنی الان ما در حدود ۱۱۳۰ منبع برای کلمات امیرالمومنین (ع) داریم. این کار بسیار سختی است. چرا که در عالم تحقیق هر چه به جلو می روید، امکان دسترسی به منابع جدید کمتر می شود. به این معنا که من وقتی ۸۰۰ منبع را پیدا کردم از میان

ایشان جواب داد: متأسفانه حرکتی انجام نگرفته است. آنجا فرصت زمانی پیدا شد و من وارد این میدان شدم با سه ترس. ترس اول اینکه فضای تحقیقی فضای بسیار پیچیده ای است و من هم خودم را آماده این فضای پیچیده نکرده بودم. دیگر اینکه کتاب نهج البلاغه گرد آورنده اش شخصیتی بود به نام سید رضی که یکی از اعظم شخصیت های جهان اسلام و نه فقط جهان اسلام بوده، چه از جهت ادبی، چه فقهی و چه از نظر اجتماعی و سیاسی و وارد شدن به کتابی که دست نوشت ایشان است، احساس ابهت به انسان دست می دهد.

ترس سوم این بود که موضوع متعلق به مولا امیرالمومنین (ع) است و نزدیک شدن به این موضوع خیلی انسان را نگران می کند که با چه روحیه و فضا و امکانی می توان وارد این فضا شد. ولی از آن طرف در هر مرحله ای به طور ملموس احساس می کردم که الطاف مولا علی (ع) شامل حال بنده است و علی رغم اینکه فضای موجودی که من در آنجا بودم یعنی فضای لبنان، فضای تحولات اساسی در مسائل سیاسی و انقلابی بود، ولی خداوند تعالی این توفیق را داد که این جریان را به نحو خوبی پیگیری کنم.

کار کتاب "تمام نهج البلاغه" چند سال طول کشید و آیا خود شما شخصا

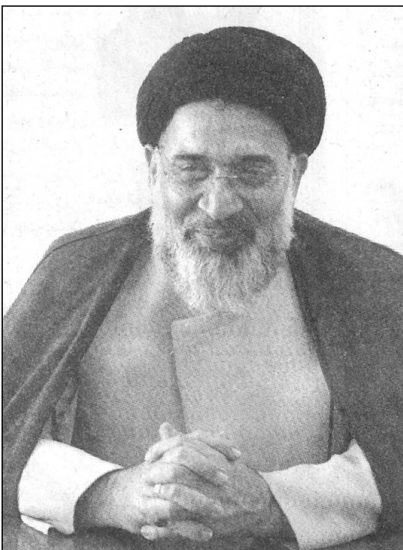
این کار تحقیقاتی را پیگیری با تألیف تمام نهج البلاغه، حدود ده می کردید یا اینکه یک کار تا پانزده برابر به متن نهج البلاغه موجود اضافه شده است و برای

اول که شروع کردم حتی نزدیک ترین افراد به خودم نمی توانستند باور کنند که بتوانم این کار را به سرانجام برسانم. ولی عرض کردم اول توفیقات

الهی بود و دوم اینکه با آغاز کار من که یک آغاز سنتی بود، کار بسیار مشکلی بود. ولی آرام آرام و دوستان به کمک رسیدند و کمکهای شایانی کردند. الان ۲۳ سال از شروع کار می گذرد، به طور فردی کار می کنم. البته در بعضی از مراحل اجرایی کار دو سه نفر از دوستان به من کمک می کنند. در اصل کار به طور فردی کار می کنم. در این مدت تمام تلاشم این بود که بیشترین کتابخانه های دنیا و قدیمی ترین کتابخانه های دنیا را بروم و بازدید کنم و کتابهای موجود در آنها را بررسی کنم و با خواندن آن کتابها کلماتی از علی (ع) را پیدا کنم و در مرحله بعد ببینم اینها آیا تناسبی با گلچین های شریف رضی دارد یا ندارد. تا الان بیش از ۸۰ هزار کتاب را مطالعه کرده ام در اکثر کتابخانه های مهم دنیا. اکثر کتابخانه های ایران و عراق را بررسی کردم. لبنان، سوریه، عربستان، یمن، هندوستان، مصر، تونس، مراکش، اسپانیا، فرانسه، انگلستان، اتریش، ایتالیا، واتیکان نیز از جمله کشورهایی بود که من به آنها سفر کردم و از نزدیک از کتابخانه های مهم آنجا بازدید کردم.

در قاره آمریکا هم از کتابخانه دانشگاه یل، دانشگاه هاروارد، کتابخانه مک گیل کانادا را هم بازدید و بررسی کردم. با تمام نیرو کتابهای آنها را مطالعه کردم و مطالبی را که لازم بود استخراج کردم.

کتاب تمام نهج البلاغه چند جلد است؟
تمام نهج البلاغه سه مرحله را تا کنون گذرانده است و دو مرحله در آینده طی خواهد شد. مرحله

است منشأش هم دو چیز است. یکی خود بریدگی کلمات امیرالمومنین در نهج البلاغه شریف رضی است. چرا که شریف رضی با ذهنیت بلاغتی و فصاحتی نهج البلاغه را کار کرده است نه با ذهنیت غیر عرب.

دوم اینکه شریف رضی به علت همین بریدگی ها و نداشتن اسناد و منابع، فضای اهل تحقیق و تخصص فقط در حد افتخار به نهج البلاغه بسنده کرده اند، ولی نه در حد استناد. یعنی فقهای ما برای استنباط احکام شرعی از نهج البلاغه استفاده نمی کردند به علت اینکه منابع ذکر شده بود و قابل جرح و تعدیل فقها ولی در تمام نهج البلاغه منابع ذکر شده، سند روایتها ذکر شده، به اضافه اینکه بسیاری از روایات که به شکل مرسل هم در منابع ذکر می شود در آمده است. در نزد اهل علم مطرح است که اگر چندین منبع روایتی را به طور مرسل ذکر کردند و استفاده از اینها لازم است. از تمام نهج البلاغه هم متخصصان می توانند استفاده کنند و هم عموم مردم.

آیا می توانیم بگوئیم تمام نهج البلاغه، واقعا شامل تمام سخنان مولا علی (ع) است؟

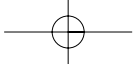
اینکه ما بتوانیم به تمام سخنان علی (ع) دسترسی پیدا کنیم کار عالی است. چرا؟ چون در تاریخ داریم که ۶۰۰ خطبه از ایشان تدوین شده است و آنچه را ما با این ۲۳ سال کوشش و تلاش و مطالعه بیش از ۸۰ هزار منبع توانستیم پیدا کنیم. ۶۱ خطبه است.

دوم اینکه چون ما محوریتمان روی نهج البلاغه شریف رضی است و اسم کتاب هم تمام نهج البلاغه است تلاش کردیم مگر در موارد ضرورت از دایره نهج البلاغه شریف رضی بیرون نرویم و اگر هم گاه گاهی بعضی از خطبه ها و کلمات امیرالمومنین (ع) را که چیزی از آن در نهج البلاغه نیامده ذکر کرده ایم این به علت ضرورت اتصال موضوعات به هم بوده است. مثلاً من یک مورد را در اینجا عرض می کنم. شریف رضی (ره) سخنانی از امیرالمومنین (ع) را در بدرقه و وداع با ابوذ (ره) را ذکر کرده است، ولی بعضی از متعصبین و دشمنان اهل بیت (ع) برای توجیه حرکت تبعید ابوذ از مدینه به بیابان ریزه، دنبال این هستند که مطرح کنند، ابوذ (ره) خودش این منطقه را انتخاب کرد و تبعیدی انجام نگرفته است. در اینجا ما سخنان علی (ع) را قبل از اینکه خلیفه وقت تصمیم بگیرد عمار ابن یاسر (ره) را هم تبعید کند، خطاب به او را هم در تاریخ آورده ایم و ذکر کرده ایم، تا به خوانندگان ثابت کنیم که جریان تبعید یک حرکت اتفاقی نبوده و به عنوان یک سیاست بوده برای دور کردن اصحاب رسول الله (ص) از اتصال با مردم و جلوگیری از آگاهی بخشی و روشگری آنها.

به غیر از این استثنائات ما مقید بوده و هستیم

شایان ذکر است که ترجمه فارسی تمام نهج البلاغه به اتمام رسیده و ان شاء الله بزودی زود به چاپ می رسد. ترجمه انگلیسی تمام نهج البلاغه هم به اتمام رسیده و در مرحله ویراستاری است. این ترجمه هم به چاپ می رسد. ترجمه اردوی تمام نهج البلاغه در هندوستان توسط یکی از روحانیون هندی دارد انجام می شود. ترجمه اسپانیایی تمام نهج البلاغه هم در دست اجراست. **چه کنیم که نهج البلاغه در زندگی مردم جاری و ساری شود. چه کنیم بیشتر با نهج البلاغه مانوس بشویم. من احساسم این است که لبنانی ها خیلی بیشتر از ایرانیها با نهج البلاغه مانوس هستند. آنها پیشروتر از ایرانیها هستند. حتی مسیحیان لبنان برای امام علی (ع) و نهج البلاغه مقالات و کتابهای متعددی نوشته اند.**

جالب است که بگویم همین آقای جرج جرداق برای کتاب تمام نهج البلاغه مقدمه مفصلی نوشته است. جالب تر اینکه من وقتی مقدمه را آقای جرج جرداق برایم فرستاد. رفتم به دیدارش. به قدری زیبا و عمیق این مقدمه را نوشته که در جهان بی نظیر است. بسیار قشنگ، زیبا، عمیق و گویا درباره امام علی (ع) و نهج البلاغه نوشته است. موضوعی که شما اشاره کردید، موضوع مهمی

یک مسئله دیگر این است که امیرالمومنین(ع) نگاهشان به جامعه است. شریف رضی یک قطعه‌ای را از کلام امیرالمومنین (ع) ذکر میکند که حضرت در مسجد کوفه بوده‌اند و جمع کمی نزدیک ایشان نشسته بودند و یک زنی از فاصله نزدیک آنها عبور می‌کند که نحوه حجاب آن زن به طوری بوده که آنهایی که در جوار حضرت بوده‌اند نظرشان متوجه او می‌شود. ولی واکنش حضرت با اینها پرخاشگری نبوده، بلکه نصیحت مشفقانه بوده. یکی از خوارجی که در این جمع حضور داشت، وقتی نصیحت حضرت را به نزدیکان خودش می‌بیند، می‌گوید: خداوند بکشد علی را. چه کافر دانشمندی است. و این در فاصله یک متری امیرالمومنین(ع) بوده، که هم آرزوی کشته شدن علی(ع) را می‌کند و هم اعلام کفر علی(ع) را می‌کند و هم اذعان به دانشمندی مولا(ع) می‌کند. از آن نحوه برخورد بسیار زیبای امیرالمومنین (ع)، انتقاد می‌کند و وقتی همین افراد حمله ور می‌شوند به او که چرا با این عبارات از مولا (ع) یاد می‌کند، حضرت می‌فرمایند: او به من توهین کرده، من حق مقابله به مثل با او را دارم، نه شما. یا اگر گناهی کرده، چون متعلق به من است من باید او را ببخشم. یا پاسخش را می‌دهم یا گناهش را می‌بخشم. در ادامه حضرت(ع) می‌فرماید: که این ادامه در نسخه شریف رضی نیست. حضرت می‌فرماید: من از خداوند خجالت می‌کشم. حیا می‌کنم که گناهی بزرگتر از بخشش من باشد. و من او را عفو کردم. این متن ۹۰ درصدش در نسخه شریف رضی هست. و این نشانگر نگاه امیرالمومنین(ع) به برنامه حکومتی در جامعه است که با دوستان چه نوع برخوردی باید کرد و با بدکاران چه نوع برخوردی باید کرد و حتی با دشمنان خارجی چه نوع برخورد شود.

تفاوت متن تمام نهج البلاغه یا متن نهج البلاغه شریف رضی چیست؟

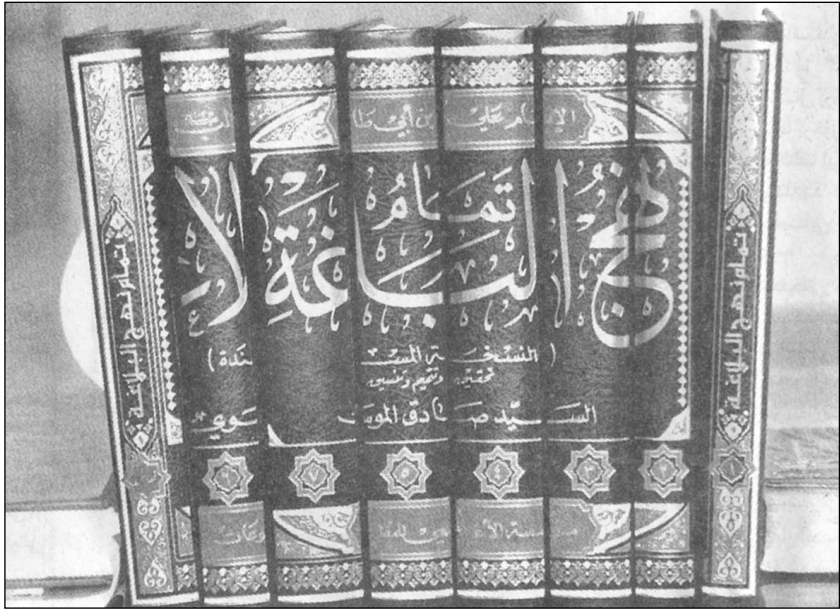
متن تمام نهج البلاغه ۱۵ برابر متن نهج البلاغه شریف رضی است.

اگر موافق هستید با اختصار به معرفی خودتان هم بپردازید.

بنده سید صادق موسوی هستم. از نظر خانوادگی پدر بنده آیت‌الله سید محمد باقر شیرازی از مراجع عظام تقلید مشهد هستند. جد پدر بنده مرحوم آقا سید عبدالله موسوی شیرازی که تقریباً تنها مرجع مشهد بعد از فوت مرحوم آیت‌الله میلانی بودند. قبل از اینکه ایشان مشهد مشرف بشوند در نجف اشرف از معهود مراجعی بودند که در نجف اشرف سکونت داشتند. بنده به علت فضای حاکم بر عراق بعد از به حکومت رسیدن حزب بعث در زمان احمد حسن البکر و صدام و به علت اینکه اینجانب در روند حرکت امام خمینی (ره) از بدو ورود ایشان به نجف قرار گرفتم، مجبور به مهاجرت شدم و بعد از سفر به چند کشور به طور غیر قانونی در آن زمان، در لبنان اقامت پیدا کردم. در آنجا از سال ۱۳۴۹ تا لحظه پیروزی انقلاب اسلامی مسئولیت اکثر کارهای تبلیغی متعلق به حرکت امام خمینی (ره) و نهضت امام (ره) را به عهده داشتیم. بخصوص ارتباط با مسائل خبری و تلویزیونها و رادیوهای عربی و... تمامی بیانیه‌های حضرت امام (ره) از بدو شروع نهضت بویژه از ۱۹ دی تا لحظه ورود امام به تهران را بنده به عربی ترجمه می‌کردم و به خبرگزاریها و رسانه‌های عرب می‌دادم. بعد از انقلاب هم کماکان در لبنان به مسئولیتهای خود ادامه دادم. به سران حزب الله لبنان نزدیک بودم با شهید سید عباس موسوی، آقای شیخ صبحی طفیلی و آقای شیخ محمد جذبه و سایر علمای لبنان همکاری و فعالیت داشتم.

روزنامه جمهوری اسلامی

روایات انوار خمره را خداوند متعال قبل از پیدایش عرش الهی خلق کرده است و به تصریح روایات دهها هزار سال قبل از پیدایش هستی، نور اهل بیت (ع) مشغول تسبیح خداوندی بوده‌اند. در ۱۳ رجب در مقدس‌ترین جایگاه منتسب به خود خداوند که کعبه است به دنیا آمد و از لحظه اول پیدایش مورد عنایت خاص رسول الله (ص) بودند، چون که رسول الله (ص) تحت تکفل عبدالمطلب و بعد از او حضرت ابوطالب بودند و بدین جهت فاصله‌ای میان رسول الله(ص) و امیرالمومنین (ع) نبوده. رسول الله(ص)، امیرالمومنین را پرورش دادند. بعد از وفات عبدالمطلب رسول الله (ص) تحت تکفل ابوطالب قرار می‌گیرند. در آنجا ارتباط نزدیکتر بین امیرالمومنین (ع) و رسول الله (ص) ایجاد می‌شود. حضرت ابوطالب شبها بارها جای رسول الله را با جای یکی از فرزندان عوض

می‌کرده که مبادا گزندى به وجود مبارک رسول الله (ص) برسد. این زندگی شخصیت امیرالمومنین (ع) را ساخت. لذا می‌بینیم در نهروان در جنگ با خوارج با وجود اینکه سه نفر از زیر پل نهروان آمدند و هر سه پیاپی اعلام کردند که خوارج از پل عبور کرده‌اند و حضرت علی (ع) نگاه مستقیمی به پل نداشتند، ولی به هر سه نفر گفتند: کلا. نه. و به سومی گفتند: کلا کذب. دروغ می‌گوئید. وقتی از ایشان سؤال می‌شود یا امیرالمومنین سه نفر از پل آمده‌اند و شما پل را نمی‌بینید چطور و به چه دلیل شهادت سه نفر را تکذیب می‌کنید؟

حضرت می‌فرماید: پیغمبر اکرم (ص) به من گفتند که اینها نمی‌توانند از پل عبور کنند. شدت ایمان امیرالمومنین (ع) به حدی بود که بعد از حداقل ۳۰ سال هنوز امکان ندارد سخن کسی را که خلاف کلام رسول الله (ص) باشد، بپذیرد. حضرت علی (ع) در یکی از خطبه‌هایشان اشاره می‌کنند که یکی از مخالفین به خدا قسم او از این در مسجد وارد می‌شود و پرچمدار او شخصی است به نام حبیب ابن حمار شخص "حبیب ابن حمار" پای منبر امیرالمومنین (ع) بوده. بلند می‌شود و می‌گوید: یا امیرالمومنین (ع) من حبیب ابن حمار هستم و از شیعیان شما هستم. حضرت بعد از اینکه در جلو جمعیت سه بار از او سوال می‌کند که آیا تو حبیب ابن حمار هستی؟ و او می‌گوید: بله. حضرت می‌فرماید: به خدا قسم تو این پرچم را به دوش خواهی گرفت. در یکی از خطبه‌هایشان می‌فرماید: من تمام سران مخالف خودم را با نامشان و نام پدرانشان و نام قبیله‌هایشان می‌شناسم.

عنوان در اختیار ما نیست. خواهشمندیم این ۱۰ عنوان را برای ما بفرستید.

چاپ کتاب تمام نهج البلاغه در جهان اسلام و سایر مناطق چه بازتابهایی داشته است؟

تمام نهج البلاغه وقتی چاپ اول شد، حالت تعجبی را در فضای اهل تحقیق ایجاد کرد. چون تا قبل از این مرحله نهج البلاغه شرح شده بود، استدراک شده بود، ولی اینکه متن شریف رضی تفکیک، موضوع بندی، باب بندی و اصلاحات انجام گرفته باشد، تا قبل از این تحقیق، صورت نگرفته بود و سابقه نداشته است. بعد از اینکه تمام نهج البلاغه به عنوان کتاب سال کنگره نهج البلاغه اعلام شد، آرام آرام اهل تحقیق و اهل علم مشتاق شدند تا جایی که آیت‌الله مکارم شیرازی قبل از به چاپ رسیدن نسخه مسند ۸ جلدی چندین بار در ملاقاتهایی که با ایشان داشتیم، از من سؤال

می‌کردند که چه تاریخی این چاپ می‌شود که من برای تفسیر نهج البلاغه خودم می‌خواهم از آن استفاده کنم. آیت الله العظمی جوادی آملی هم در یکی از خطبه‌های نماز جمعه قم صراحتاً از متن این کتاب استفاده کردند. آیت‌الله هاشمی رفسنجانی هم به بنده فرمودند من برای بعضی از مطالب و سخنرانیهای خودم از متن این کتاب استفاده می‌کنم. آیت الله خامنه‌ای هم از طریق دفتر خودشان تشکر خاصی کردند. این نسخه مسنده به عنوان کتاب سال حوزه علمیه قم در سال ۱۳۸۶ اعلام شد. بعد از انتشار نسخه ۸ جلدی، تمام فضاهای علمی تاکید می‌کنند که این حرکت تا جای ممکن ادامه پیدا کند و مورد تشویق تمام علما و محققین قرار بگیرد.

در ابتدای سخنانتان فرمودید جرقه این کتاب از سخنان آیت‌الله خامنه‌ای شروع شد، در این باره بیشتر توضیح بدهید.

بله. جرقه اولیه از سخنان ایشان در حسینییه ارشاد بود. بعدها و در مراحل تکمیلی توقیفات الهی کار را پیش برده و می‌برد. **نکات تاریخی و دریافت‌های جدید تاریخی از سخنان امام علی (ع) داشته‌اید؟**

اولاً اینکه شخصیت امیر المومنین (ع) چهار مرحله داشته، مرحله اول مرحله از تولد تا تکفل از سوی رسول اکرم(ص) بوده، ما چون در آستانه ۱۳ رجب هم هستیم اضافه کنم که امیر المومنین در ۱۳ رجب به دنیا آمدند، نه تولد یافتند. چون به نص

که از محدوده نهج البلاغه شریف رضی خارج نشویم. ضمن اینکه ما هم اکنون دسترسی به تمام سخنان و خطبه‌های امام علی (ع) را نداریم. متأسفانه فضای سرکوب و کشتاری که در زمان اموی‌ها و عباسیان و بعد از آنها بود، بسیاری از منابع وجود داشته است. در ایامی که فاطمیان در شمال آفریقا حکومت می‌کردند خطبه‌های امیرالمومنین(ع) را آموزش می‌دادند. تبلیغ می‌کردند. حتی رسائل کلینی که تا دوران علامه مجلسی هم بوده، الان وجود ندارد و ناپدید شده است.

در حمله صلاح الدین ایوبی به قاره و سوزاندن کتابخانه قاهره بسیاری از منابع اسلامی از بین رفت. برخی از این منابع نیز توسط کشورهای استعمارگر فرانسه، ایتالیا، انگلیس و... غارت و در مراکز اسناد آنها نگهداری می‌شود و در دسترس مسلمانان قرار نمی‌دهند.

من خودم در یکی از سفرها به کتابخانه کنگره آمریکا به من گفتند که یک کتابخانه از مصر به طور کامل ۴۰ سال قبل خریداری کرده‌اند و آورده‌اند آمریکا، ۴۰ سال این کتابها در صندوق‌های بسته بوده و در دسترس عموم قرار نگرفته است. که اتفاقاً یکی از دوستان که عرب زبان بود و از مسئولین کتابخانه بود به من گفت که بعد از ۴۰ سال من توانستم و صندوق‌ها را باز کردم و لیست برداری کردم و اولین کسی که از این کتابخانه‌ها مطلع می‌شود شما هستید.

منابع و کتابهایی که توسط استعمارگران به یغما برده شده، بیشتر برای بهره برداریهای علمی صورت گرفته یا برای محروم کردن مسلمانان از منابع غنی تاریخی و علمی.

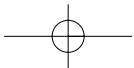
با انگیزه و هدف هر دو. به این معنا که من در کتابخانه لندن که مطالعه می‌کردم بعضی از دست اندرکاران آن کتابخانه به من گفتند که کتابهایی که اینجا وارد می‌شود از سه مرحله می‌گذرند. مرحله اول افراد متخصص وابسته به ارگانهای امنیتی انگلیس آنها را مطالعه می‌کنند. مرحله دوم دانشمندان شرق شناس کتابها را مطالعه و بررسی می‌کنند. مرحله سوم مطالعه میشود برای اینکه از آنها اطلاعات لازم اخذ و فیش برداری شود و بعد از این سه مرحله کتابها در اختیار عموم قرار داده می‌شود. به خود گفتند که هزاران کتاب در انبارهای کتابخانه لندن هست که به هیچ وجه هیچ احدی مجاز به دسترسی و دیدن آنها نیست فقط افراد ویژه و امنیتی و اطلاعاتی می‌توانند از این کتابها استفاده کنند. یکی از مسئولین کتابخانه کنگره آمریکا به خود من گفت که روزانه ۳۵ هزار جلد کتاب وارد کتابخانه کنگره آمریکا می‌شود. اینها گاه گاهی بعد از ۵۰۴ سال جزو لیست کتابخانه کنگره آمریکا قرار می‌گیرد و در این مدت توسط نیروهای امنیتی در دست بررسی و مطالعه قرار می‌گیرد.

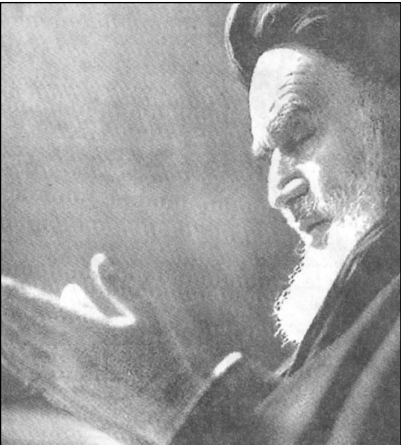
در جریان اشغال عراق اولین کاری که نیروهای اشغالگر آمریکایی انجام دادند به یغما بردن کتابهای کتابخانه ملی بغداد بود. بعد از سالیان سال ما متوجه خواهیم شد که آمریکائیه‌ها چه گنج‌هایی را از عراق دزدیدند و به کشورشان بردند.

آیا روند غارت کتابها و اسناد در حال حاضر شامل کتابها و مکتوبات معاصر هم می‌شود؟ حالا هم هست یا نه؟

یکی از مسئولین یکی از کتابخانه‌های ایران به بنده گفت، حدود ده سال پیش. او گفت: کتابخانه کنگره آمریکا تا ما خواست تالیست کتابهای منتشر شده پس از پیروزی انقلاب اسلامی را برایشان بفرستیم.

ما این کار را کردیم و حدود ۱۱ هزار عنوان کتاب برای آنها فرستادیم. بعد از مدت کوتاه در پاسخ به ما گفتند از این ۱۱ هزار عنوان کتاب فقط ۱۰

اشاره

در اواخر ماه مبارک رجب" قرار داریم و با عنایات ربانی و لحظات نورانی و رایحه‌های رحمانی مواجه هستیم. رجب آمده است که نفوس را پی‌رورد و در ماه شعبان وارد کند و با بهره‌هایی از معدن عظمت الهی، به رُمضان وارد کند. این دو ماه را اگر دریابیم و در خلوت‌گاه دل به حسابرسی نفس پیردازیم و گام‌های اولیه رادر پاکسازی درون از صفات مذموم و روحیات بازدارنده راه رشدو کمال ببینانیم، آمادگی‌های لازم را برای ورود در میهمانسرای الهی و پیمودن مراتب سلوک به دست می‌آوریم. اگر می‌بینیم که ائمه دین(ع) با ادعیه‌ها و آداب خاص همگان را به بهره‌برداری از لحظات پاک ماه رجب ترغیب کرده‌اند و برای اذکار و ادعیه و عبادات خاص آن ثواب و پاداش‌های وصف‌ناپذیر مقرر نموده‌اند، جز این نیست که این فرصت‌های کمیاب و معنویت زلال جاری در این لحظات، زمینه‌های مساعد برای به خود آمدن و به تزکیه نفس پرداختن و کسب آمادگی برای درک "رمضان" است.

امروز بیش از هر روز و در تمام عرصه‌های حیات به ویژه حوزه‌های مدیریت کلان سیاسی و حکومتی، بهره‌وری از رجب و ذکر و مناجات و محاسبه نفس و تهذیب و تزکیه آن ضرورت دارد. چه کسی است که بر این واقعیت انکارناپذیر چشم فرو خواباند که طبیعت قدرت و "ریاست" و "حکومت" پرانگیزاننده نفس به گناه و طغیان است و کجایمی توان آفات و خطرات نهفته در تشکیلات وسیع حکومت با تمام امکانات سرشار و انباشته شده را با آسیب و تهدیدهای زندگی فردی همانندآرزیابی نمود؟ و به راستی کسانی که می‌توانند قدرت و مقام را ابزار مدیریت "سازند و نه هدف نفسانیت"، برترین عناصر و بهترین بندگان خداوند متعال می‌باشند.

حضرت امام خمینی، این مصلح و انقلابی و رهبر و زمامدار از بندرسته و به خدا پیوسته، ما را از خطرات نفس هشدار می‌دهد و به "تزکیه" فرا می‌خواند.

ما آن طوری را که خیال می‌کنیم، قرآن کریم در قصه آدم - که باید گفت یک قصه رمزی است،لکن بسیار آموزنده -به ما یک دستوراتی داده است که اگر به آن دستورات بشر عمل بکنند،حل همه مشکلات می‌شود. قبل از این که آدم را خلق بکند به ملائکه می‌فرماید که می‌خواهم یک همچو کاری بکنم. ملائکه جنبه تقدس خودش را نظر می‌کنند و جنبه فساد آدم را.از این جهت، می‌گویند که شما چرا خلق می‌کنی یک جمعیتی را که در زمین فساد کنند و سفک دماء(۱) کنند؟ ماتقدیس تو را می‌کنیم. خودشان را می‌بینند در صورت تقدس و آدم را می‌بینند در صورت فساد. جنبه خوبی خودشان را و جنبه بدی آدم را ملاحظه می‌کنند. خدای تبارک و تعالی هم بهشان می‌فرماید که شما نمی‌دانید، شما همان خودتان را می‌بینید، خوببین هستید و از آدم کمالات را نمی‌دانید. و بعد هم قصه را تمام می‌کند که به آدم اسماً را که واقعش اسماءالله است - همه چیز اسماءالله است - تعلیم می‌کند، و بعد می‌گوید عرضه کنید! آنها می‌بینند که عاجزند. آنها، خوب!عقب‌نشینی

می‌کنند. بعد از این که خلق می‌کند آدم را، امر می‌کند که سجده کنند، ملائکهالله همه سجده می‌کنند، لکن ابلیس نمی‌کند. نکته این که ابلیس نمی‌کند، این است که خودبین است. می‌گوید :خلقتنی من نار و خلقته من طین (۲)، من از آتش خلق شدم، او از خاک خلق شده است، او پست‌تر از من است، من بالاتر از او هستم. آن هم جنبه خودبینی دارد، و روی این زمینه سجده نمی‌کند و مطرود می‌شود. بعد هم خدا را تهدید می‌کند، بعد از این که انذار می‌کند و می‌گوید، به من مهلت بدهید. بعد از آن که مهلت را می‌گیرد و خاطر جمع می‌شود، آن وقت خدا را تهدید می‌کند به این که، به آن عزت قسم، ویه آن اسمی که من را اغوا کردی قسم که اینها را نمی‌گذارم که اکثرشان به تو توجه کنند. از بین یدشان می‌آیم، از خلفشان می‌آیم، از یمین شان می‌آیم، از شمال‌شان می‌آیم. و لا تجد اکثرهم شاکرین(۳) خدا هم جواب را می‌دهد.

ما از این جا می‌فهمیم که قضیه خودبینی، ارث شیطان است،از صدر عالم این قضیه بوده است. وقتی هم که وسوسه می‌کند به آدم، باز آدم را اغوا می‌کند به این که تو را می‌خواهند این جا کانه حس کنند. تو اگر حرف من را بشنوی، بیشتر از اینها داری. آدم هم به آن جنبه دیگری از او قبول می‌کند. این یک تعلیم عمومی است که از قبل از خلقت آدم تا حالا باید برای ما عبرت باشد، بدانیم که ارث شیطان، خودبینی است. تمام فسادهایی که در عالم واقع می‌شود، چه فسادها از افراد و چه فسادها از حکومت‌ها و چه در اجتماع، تمام فسادها زیر سر همین ارث شیطان است. و تمام مفسده‌هایی که در عالم پیدا می‌شود، از این بیماری خودبینی است. چه درکنج خانه کسی نشسته باشد و به عبادت مشغول باشد،اگر خودبینی بکند، ارث شیطان را دارد، و چه در جامعه باشد و با مردم تماس داشته باشد، این هم اگر فسادی از آن حاصل بشود، از خودخواهی و خودبینی خودش است، و چه حکومت‌هایی که در عالم حکومت می‌کنند، از اولی که حکومت در دنیا تأسیس شده است تا حالا، هر فسادی واقع شده از این خصیصه است.

مقدم بودن تزکیه و تهذیب بر همه امور

دردها دوا نمی‌شود، الا با این که این خصیصه شیطانی از بین برود. کسی بخواهد درد خودش را شخصا دوا کند، باید این خصیصه را از بین ببرد، باید ریاضت بکشد وخودش را بزرگ حساب نکند، بگوید من عالمم، نگوید من خودم مقدس هستم - چنانچه ملائکه می‌گفتند - نگوید من ثروتمندم، نگوید من زاهدم، نگوید من عارفم، نگوید من موحدم، در هر یک از اینها، ولو آن علم اعلایی که علم فلسفه یا عرفان است، اگر این خصیصه شیطانی باشد حجاب است، العلم حجاب‌الاکبر(۴) . و اگر کسی بخواهد معالجه کند خودش را،باید این خصیصه را به آن توجه بکند و بسیار مشکل است معارضه بااین خصیصه.اگر بخواهد کسی تهذیب بشود، با علم تهذیب نمی‌شود، علم انسان را تهذیب نمی‌کند. گاهی علم،انسان را به جهنم می‌فرستد، گاهی علم توحید انسان را به جهنم می‌فرستد، گاهی علم عرفان انسان را به جهنم می‌رساند، گاهی علم فقه انسان را به جهنم می‌فرستد، گاهی علم اخلاق انسان را به جهنم می‌فرستد. با علم درست نمی‌شود. تزکیه می‌خواهد - یزکیهم(۵) - تزکیه مقدم است بر همه چیز. طلبه‌ای که در مدرسه درس می‌خواند، همدوش بادرس ، همقدم با درس تزکیه لازم دارد. امام جمعه‌ای که می‌خواهد هدایت کند مردم را،باید تزکیه خودش را بکند تا بتواند هدایت کند. دولتی که بخواهد مردم راوادار به کار خوب بکند باید تزکیه بکند خودش را. عارفی که بخواهد مردم را به معارف الهیه دعوت کند، تاخودش را تزکیه نکند این قدرت را ندارد فیلسوفی که بخواهد توحید را به مردم بیاموزد، تا این خصیصه شیطانی در او هست، این عمل

اخلاقی

تزکیه، مقدم بر همه چیز

ماه رجب و ضرورت‌های پرورش‌های اخلاقی در جلوه‌های فردی، اجتماعی، سیاسی و حکومتی

را نمی‌تواند انجام بدهد، یعنی، زبان، زبان شیطان است و توحید می‌گوید و دل، دل شیطان است که توحید را دریافت کرده است، و قلب، قلب شیطان است که فقه را آموخته و فقه را تعلیم می‌کند تا این خصیصه هست، تمام امور لنگ است در اشخاصی که بخوانند خودشان را تهذیب کنند، یاشخاصی که بخوانند جامعه را تهذیب کنند.

برعهده کی است که جامعه را تهذیب کند؟ بر عهده علما، بر عهده دانشمندان، بر عهده اندیشمندان، برعهده ائمه جمعه، برعهده مدرسین، بر عهده علمای بلاد. همه باید بکنند، اما آن که خودش رابه این زی درآورده و خودش را به صورت معلم، استاد،

مدرس، فقیه، دانشمند و امثال اینها نمایش می‌دهد، این اگر بخواهد تهذیب کند جامعه را،اول از خودش باید شروع کند، و بعدا تکلیف دارد که جامعه خودش را تهذیب کند. اگر خودش تهذیب نشود نمی‌تواند جامعه را تهذیب کند. کسی که خودش فاسد است، نمی‌تواند کلامش را یک طوری ادا کند که مردم صحیح بشوند، تأثیر ندارد. آن وقتی کلام تأثیر دارد که از قلب مذهب وپاک بیرون بیاید، اگر چنانچه از قلب ناپاک بیرون بیاید و از قلب شیطانی بیرون بیاید، به زبان شیطانی گفته بشود، این تأثیر نمی‌تواند بکند در قلب اشخاص. و اگر چنانچه قلب، قلب رحمانی شد، الهی شد، توجه به خدا کرد، از خدا همه چیز را خواست، همه چیز را به دست او دانست،او می‌تواند که مردم را تهذیب کند. و این به عهده علمای بلاد است در هر جا هستند، اندیشمندان بلاد است در هر جا هستند، مدرسین است، خبرگان است، هر جاهر کس هست. این تکلیف، ابتدائاً متوجه به اینهاست و همه مردم تکلیف دارند، لکن اینها خودشان را در این معرض قرار دادند. اگر بخواهد جامعه را تهذیب کنید که این جامعه، یک جای دنیا اگر اسم از اسلام برد، مخالفت با آن نکنند باید تهذیب شان کنید، باید آشنایشان کنید به مسائل.(صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۱۳۲-۱۳۵)

... و از معجزات انبیا و خصوصاً اسلام این است که عرفانش آمیخته است با عباداتش. اگر انسان، یک نفر آدم که اهل آن مسائل است همین نماز را - آن بعد عرفانی نماز را - در اذکار و در کارهای دیگرش دنبالش برود، می‌بیند که چه دریای خروشان‌ی است، معراج است، معراج مومن است، یعنی، تا آن مافوق عالم طبیعت و مافوق عالم وجود انسان را می‌کشاند. گاهی در یک کلمه‌اش این طور است. یک جمله گاهی آن قدر بعد معنوی دارد و بعد عرفانی دارد که اگر تحقق پیدا کند برای یک انسان سالک، از همه حجابها می‌گذرد. و کانه سوره حمد که در قرآن هست و اولین سوره است و برای نماز قرار دادند و نماز بدون حمد، گفتند نماز نیست، همین سوره حمد تمام معارف درش هست. منتها آن کسی که نکته سنج باشد، باید درش تامل کند، خوب، ما اهلس نیستیم. ما می‌گوییم که الحمدلله، یعنی شایسته است. الحمدلله رب العالمین(۶)، یعنی شایسته است خدا که همه حمد‌ها برای او باشد. اما قرآن این را نمی‌گوید، قرآن می‌گوید که اصلاً حمدی واقع نمی‌شود در جایی، الا برای خدا. آن هم که بت پرست است حمد است، آن هم برای خداست، خودش نمی‌داند. اشکال، ندانستن و جهالت ماهاست. آن که می‌گوید که آیاک نستعین(۷)، نه معنایش این است که ما همه استعانت از تو ان شاءالله می‌خواهیم و اینها، نخیر، بالفعل این طوری است که به غیر خدا، استعانت اصلاً نیست، اصلاً قدرت دیگری نیست. چه قدرت دیگری ما داریم غیر قدرت خدا؟ آن که توداری غیر از قدرت خداست؟ نه این است که ما ان‌شاءالله عبادت می‌کنیم برای خدا، ان‌شاءالله استعانت می‌کنیم از خدا. اصلاً واقعیت این طوری است، واقعیت این است که عبادت به غیر خدا، مدح، اصلاً در دنیا به غیر خدا واقع نمی‌شود، هیچ مدحی، اینهایی که مدح می‌کنند از مثال شیاطین و سلاطین و امثال اینها، اینها نمی‌فهمند که اینها

مدح خداست، اینها غفلت از این دارند، لکن مدح به کمال است، مدح برای نقصان نیست، مدح برای کمال است. و آنهایی که، هر کس از هر کس استعانت بکند، استعانت از خداست. این سوره، این را می‌گوید. و اگر برای اهلس - آنهایی که اهل مسائل هستند - همین یک سوره قرآن تحقق پیدا بکند، تمام مشکلات حل می‌شود، برای اینکه وقتی انسان دید که همه چیز از اوست، دیگر از هیچ قدرتی نمی‌ترسد. ما که از قدرتها می‌ترسیم برای این است که خیال می‌کنیم قدرت این است. وقتی انسان قدرت را قدرت او دانست، وقتی انسان همه چیز را از او دانست، این دیگر قدرت است و آن قدرت هم برای نفع همه است. آن قدرت هم برای نفع همه افراد و جامعه و تمام بشر آن قدرت به کار گرفته شده، برای نفع اوست. ما اگر همین معنا را ادراک کنیم که هر چی هست از اوست و هر چی هست برای نفع ماست و برای تربیت ماست، اگر همین معنا را واقعا انسان ادراک کند و مشاهده کند و ذوب کند، این مسائل حل می‌شود.

لزوم آشنایی مردم با معارف الهی

ما باید مردم را با توحید آشنا کنیم، علمای اعلام باید مردم را با توحید آشنا کنند، با معارف الهی آشنا کنند. آلفیرک من الظهور ما لیس لک(۸)، دعای عرفه حضرت سیدالشهدا - سلام الله علیه - مَتی غبت حتی تحتاج الی(۹) چه، قرآن هم همین است، هر کدام یک زبانی دارد. قرآن نازل شده تا اینجا رسیده است و ادعیه ائمه ما - علیهم السلام - به حسب تعبیر بعض مشایخ، (۱۰) قرآن صاعد است و هر چه مسائل بخواهید، در ادعیه هست. زبان ادعیه با زبان عادی ای که احکام می‌خواهند بگویند دوتاست. زبان ادعیه با زبان فلسفه هم دوتاست، با زبان عرفان علمی هم دوتاست، یک زبان دیگری است مافوق اینها، منتها زبان فهم می‌خواهد، باید کسانی که آن زبان را می‌فهمند توجه کنند. قرآن یک نعمتی است که همه ازش استفاده می‌کنند، اما استفاده‌ای که پیغمبر اکرم می‌کرده است از قرآن، غیر استفاده‌ای است که دیگران می‌کردند. انما یعرف القرآن من خطوب به، (۱۱) دیگران نمی‌دانند، ماها یک ذره‌ای، یک چیزی، یک خیالاتی پیش خودمان داریم، آن که قرآن برش نازل شده می‌داند چیست، چه جور نازل شده کیفیت نزول، چه مقصد در این نزول است و محتوا چیست و غایت این کار چیست، او می‌داند، آنهایی هم که به تعلیم او تربیت شده‌اند، آنها هم برای خاطر تربیت او می‌دانند. هنر انبیا این بوده است که مسائل را، مسائل دقیق عرفانی را با یک لفظی می‌گفتند که هر کسی یک جواری ازش، خودش می‌فهمید، ولی واقعش مال آنهایی است که بالاتر از این افقشان است، و این هنر قرآن از همه جا بالاتر است و در ادعیه هم هست.(صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۳۵۳-۳۵۶)

پاورقی:

۱-ریختن خونها.

۲- سوره اعراف، آیه ۱۲: مُرا از آتش و او را از خاک آفریدی.

۳- سوره اعراف، آیه : ۱۷ بیشتر آنان را شکرگزار نمی‌یابی.

۴- علم بزرگترین حجاب است.

۵- اشاره است به آیه ۲ سوره جمعه.

۶- سوره فاتحه الکتاب آیه ۲۰.

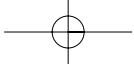
۷- بخشی از آیه ۵ سوره فاتحه الکتاب: از تو مدد می‌جوییم.

۸- آیا برای غیر تو از ظهور و آشکار چیزی هست که برای تو نباشد؟

۹- کی غایب شده‌ای تا نیاز به ظهور و آشکاری داشته باشی.

۱۰- مراد آقای میرزا محمد علی شاه‌آبادی است.

۱۱- کسی معرفت به قرآن دارد که مورد خطاب آن است. بحارالانوار، ج ۲۴، ص ۲۳۸- ۲۳۷، ح ۶۰.

ملاصدرا در گفت و گو با دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی:

تاریخ بر ضد فلسفه

داده که یک تفکر را الحادی می‌خواندند و صاحبش را به تبعید می‌فرستادند امروز چنین جایگاهی پیدا کرد؟

امروز نیز بسیاری تفکر ملاصدرا را الحادی می‌دانند.

اما بعد از انقلاب اسلامی در اکثر حوزه‌های علمیه فلسفه به خصوص فلسفه صدرای تدریس می‌شود.

بعد از ظهور امام چون خود ایشان یک فیلسوف بود و در عین حال علاقه وافری به اندیشه ملاصدرا داشت بسیاری می‌ترسند مخالفت خودشان را با فلسفه اعلام کنند. همین الان بسیاری هستند که ملاصدرا را تکفیر می‌کنند. این نیست که اندیشه ملاصدرا را قبول کرده باشند، خیر اگر امام خمینی نبود همین امروز من و شما نیز تکفیر می‌شدیم. مخالفت‌ها با فلسفه همیشه وجود داشته است. در دهه‌های اخیر نیز فلسفه ضایع شد چرا که در دانشگاه‌ها و حوزه‌ها هر کسی که آمد، فلسفه تدریس کرد و همین موجب شد فلسفه دچار ضعف شود.

نسبت ملاصدرا با جهان امروز چیست، آیا اندیشه ملاصدرا می‌تواند امروز با انسان که در گیر و دار مدرنیته قرار گرفته ارتباط برقرار کند؟

بله می‌تواند. اندیشه ملاصدرا می‌تواند همین امروز طیف عظیمی از مردم را به خود جذب کند اما باید این اندیشه به درستی بازگو شود. باید نکات مبهم آن مطرح شود. من در کتاب‌ها و مقالات و فعالیت‌های فلسفی‌ام تا حدود زیادی سعی کرده‌ام چنین عمل کنم.

به نظر خودتان موفق بوده‌اید؟

تا حدود زیادی بله. نه تنها من هر کسی که از اساتید محترم در این راه قدم گذاشته به توفیقات خاصی دست یافته است چرا که ملاصدرا و اندیشه‌اش اندیشه‌ای مترقی است و در حقیقت اصول آن می‌تواند امروز نیز کارآمد باشد.

به نظر شما چرا بعد از ملاصدرا - اگر بتوان وی را فیلسوفی در حد دیگر فلاسفه اسلامی دانست - فلسفه اسلامی به صورت تقریبی با سکون روبه‌رو شد و هیچ فیلسوف دیگری پا به عرصه ظهور نگذاشت؟ تنها افرادی بودند که تعلیقه‌هایی بر آثار گذشتگان نوشتند.

حکمت ملاصدرا، نظام فلسفی منسجمی است که پس از او رشد چندانی نکرده و در حد تعلیقه‌نویسی باقی مانده است. فلسفه صدرایی را افراد بسیاری نقد کرده‌اند. برای مثال، برخی متکلمان از لحاظ دینی آن را نقد کرده‌اند یا حکیم جلوه - که از حکمای پس از ملاصدرا است - نقدهای بسیاری دارد. همچنین علامه طباطبایی - که حکیمی صدرایی است - تعلیقه‌ای بر آثار او نوشته است. اما این نقدها، مکتب فلسفی تازه‌ای را به وجود نیاوردند. و آنچه درباره حیات فلسفه گفته‌ام، به مطرح شدن پرسش‌هایی از اساسی‌ترین مسائل هستی مربوط می‌شود که تضمین‌کننده بقای فلسفه در جامعه پرسشگر است. اما با شما نیز مخالفم. همان تعلیقه‌هایی که نوشته شد به اندازه آثار فلسفی ارزشمند است. ما بعد از ملاصدرا فلاسفه زیادی داریم مثل حکیم زנוزی، حاج ملاهادی سبزواری و جلوه که حرف‌های تازه‌ای داشتند، اما متأسفانه هنوز کسی نتوانسته است این حرف‌های تازه را از آثار آنها استخراج کند.

پس چرا فلسفه در کشور ما مانند فلسفه در غرب پیشرفت نکرد؟

تاریخ ما مخالف فلسفه است و اجازه نداده فلسفه رشد کند.

مأخذ: شرق

می‌آورند، در صورتی که من اعتقاد دارم این نقطه قوت اندیشه ملاصدرا است. ملاصدرا ارتباط بین فلسفه و عرفان را یک ارتباط وسیع و محکم می‌داند و سعی در ایجاد چنین ارتباطی دارد. ارتباط بین این دو در اندیشه صدرای یک ارتباط استراتژیک یا موقت و حتی نیمه مستحکم نیز نیست بلکه ارتباط و اتحادی عمیق و مستحکم است. عرفان بدون عقل پیش‌ریزی نمی‌ارزد. عارف بزرگی چون شیخ ابوسعید ابوالخیر هیچ گاه عقل را رد نمی‌کند و مولانا نیز به رغم ادعاهایی که می‌شود، عقلی‌ترین عارف ماست.

این حرف را شما بارها و بارها تکرار کرده‌اید، حتی در کتاب دفتر عقل آیت عشق به صورت مفصل به آن پرداخته‌اید. این در صورتی است که مولانا در شعری می‌گوید «پای استدلالیان چوبین بود / پای چوبین سخت بی‌تمکین بود» یا غزالی در بسیاری از گفتارهای خود مخالفت خود را با عقل مطرح می‌کند.

برداشت‌ها متناقض است. این شعر مصداق یک قضیه منطقی یعنی صغری و کبری است. پای استدلالیان چوبین بود صغری و پای چوبین سخت بی‌تمکین بود کبری پس در نتیجه پای استدلالیان چوبین بود. پس زمانی که مولانا می‌گوید «این جهان یک فکرت است» آیا او عقل را در رسیدن به حقیقت رد می‌کند؟ عقلی که عرفان با آن مخالفت می‌کند، عقل بازاری است. یعنی او عقل بازاری‌های امروز را که جز پول هیچ چیز نمی‌فهمند، نقد می‌کند. عرفا با این عقل مخالف هستند. خدا اگر حکمت نداشته باشد، خداست؟ بنابراین این حرف‌های نادرستی است که هیچ اساسی ندارد.

در قرن ۱۷ میلادی ما شاهد پدید آمدن دکارت در اروپا هستیم که امری جداست از قرون وسطی و به عنوانی برآشتی است از این دوره تاریخی در اروپا، این در صورتی است که در فلسفه اسلامی شاهد ملاصدرا هستیم. چه می‌شود که در اروپا این سینا و ابن رشد که خود قرون وسطی را می‌سازند منتهی به دکارت می‌شوند و در ایران منتهی به ملاصدرا؟

خب می‌توان تفاوت جغرافیایی را یکی از مهمترین موارد دانست. ایران و اروپا دو محیط متفاوتند که دو محصول متفاوت ارائه می‌دهند. دکارت تنها فیلسوفی بود که در مقابل ارسطو ایستاد. ملاصدرا با آنکه ارسطویی نیست مقابل ارسطو نیز ایستادگی نمی‌کند و خیلی از موارد فلسفه ارسطو را نیز قبول می‌کند. هنر دکارت ایستادگی مقابل ارسطو بود که منتهی شد به امری دیگر. این موارد برگرفته از تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی محیط‌های دکارت و ملاصدراست. نمی‌شود این دو را با هم مقایسه کرد. با آنکه معاصر بودند اما مانند امروز از حال هم خبر نداشتند.

دکارت در اروپا از قرون وسطی و میراث آن فرار می‌کند اما ملاصدرا به آغوش قرون وسطی پناه می‌برد، علت امر چیست؟

ما در اسلام و ایران شاهد قرون وسطی نبوده‌ایم. درست است که بعضی از موارد در طول تاریخ ما قرون وسطایی بوده‌اند اما شاهد الگویی و نحله‌ای به نام قرون وسطی نیستیم. قرون وسطی برای غرب است چرا که مفاهیمی به همراه دارد که شامل ما نمی‌شود. در قرن چهارم و پنجم هجری همزمان با قرون وسطی ما شاهد تجلی تمدن اسلامی هستیم. ما به یک معنایی قرون وسطایی بوده‌ایم به معنایی نبوده‌ایم.

تفکر ملاصدرا زمانی به عنوان یک تفکر الحادی خوانده می‌شد اما امروز تفکر فلسفه اسلامی ایران شده. در طول تاریخ چه اتفاقاتی رخ

کرد و چندین دلیل منطقی برای اثبات آن مطرح کرد. اتحاد عاقل و معقول نیز در بعضی مواقع مورد قبول ابن سینا بوده، در بعضی مواقع نه. اما ملاصدرا این بحث را تعمیم داد یعنی هر مدرکی را مدرک متحد است تا قبل از ملاصدرا اتحاد عاقل و معقول بوده اما ملاصدرا این بحث را تعمیم داد.

اصولی که ملاصدرا به فلسفه افزوده میراث هزار سال تفکر است. آیا می‌توان ملاصدرا را از منظر مبانی فکری با کسی چون ابن سینا مقایسه کرد؟

به طور کلی می‌توان ملاصدرا را یکی از بزرگ‌ترین فیلسوفان جهان اسلام دانست. همان طور که می‌دانیم اکثر فیلسوفان مسلمان و به عبارتی دیگر تمام آنها غیرعرب بودند. اکثر ایرانی یا اسپانیایی بودند. تنها می‌توان کندی را عرب دانست که وی نیز یک فیلسوف نبوده، بیشتر تمایلش به بحث‌های کلامی است. ملاصدرا یک اصولی بر فلسفه اضافه کرده است که قبل از آن نبوده، علت آن نیز بنا به قول شما هزار سال میراث فکری و فلسفی بوده که در جهان اسلام وجود داشته است. ابن سینا اما چنین نبوده. او مجبور بوده با ترجمه و این قسم زحمت‌ها خود را به فکر برساند و بی‌شک زحمت بیشتری متحمل شده است. فارابی نیز چنین بوده اما ملاصدرا در قرن ۱۱ آمده و هزار سال میراث فکری پیش از خود را به راحتی در دسترس داشته است. ایشان یک استعداد خدادادی هم داشت و توانست به فلسفه اصولی اضافه کند.

آقای دکتر، یکی از مواردی که در اندیشه ملاصدرا مطرح و پس از آن با اقبال نسبی عرفا رو به رو شد بحث وحدت وجود بود. این بحث چگونه در تفکر مدرنی که پایه‌هایش بر تفرق است جوابگو خواهد بود؟

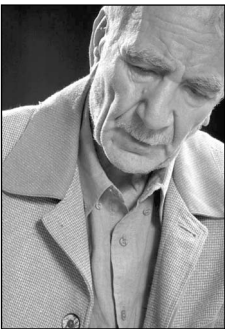
سؤال شما منحرف است. امروز همه عرفا قائل به وحدت وجود هستند. عارف که قائل به وحدت وجود نباشد عارف نیست. امام خمینی هم قائل به وحدت وجود بود. در همان زمان ملاصدرا نیز تفرق وجود داشته. نمی‌توان چنین گفت که وحدت وجود با تفرق در تضاد است. اصلاً مصداق وحدت وجود ظاهری نیست که بخواهد با تفرق ظاهری در تضاد باشد.

برای بسیاری سؤال است که نسبت وحدت وجود و جهان مدرن چگونه امکان‌پذیر است؟

اگر می‌خواهید به این صورت به بحث بپردازید بسیار مشکل می‌شود. کسی نمی‌تواند وحدت وجود را تعریف کند. اصلاً این مباحث به درد روزنامه نمی‌خورد. اگر بخواهید به این شکل بنویسید بیم دارم که مانند امام تکفیرتان کنند. امام خمینی را تکفیر کردند، استکان آقا مصطفی را برای خوردن آب می‌شستند. آقای طباطبایی را هم به خاطر تفسیرش کاری نداشتند. البته ایشان هم از این دست حرف‌ها نمی‌زد. حلاج را به دار زدند. وحدت وجود را مردم عادی متوجه نمی‌شوند. فهم وحدت وجود نیازمند سال‌ها تلاش و ریاضت است. حالا شما می‌خواهید این مسئله را چطور در روزنامه بنویسید که مردم متوجه شوند؟

یکی از نتایج اصلی اندیشه ملاصدرا تقارب میان عرفان و فلسفه است. بسیاری این امر را نقطه ضعف اندیشه ملاصدرا می‌دانند، نظر شما در این مورد چیست؟

اتفاقاً به نظر من تقارب و نزدیکی بین فلسفه و عرفان که از نتایج ساختمان فکری ملاصدرا است از محسنات آن به شمار می‌رود. وی توانست اختلافات ظاهری میان این دو را به حداقل برساند و در حقیقت هر دو را به درستی مطرح کند. بسیاری نزدیکی فلسفه و عرفان را در اندیشه ملاصدرا امری نادرست می‌دانند و آن را برگرفته از ضعف اندیشه وی به شمار

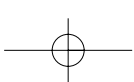
فلسفه اسلامی به عنوان یکی از فاکتورهای تمدن ایرانی - اسلامی تا به امروز در گیر و دار بحث‌های طولی و تکراری در باب امکان

وجود چنین نوع نگرشی به فلسفه و... قرار گرفته است. در تقویم‌های جهان تقریباً هر روز از روزهای سال همراه نامی است تا مردم آن کشور به یاد آن روز و آن اتفاق یا آن شخص باشند. روز ملاصدرا در ایران نیز چنین است اما واقعاً چند نفر از ایرانیان ملاصدرا را می‌شناسند و فکر نمی‌کنند این اسم تنها نام یک خیابان است. منظور اعتباردهی خارج از واقعیت به فیلسوف نیست اما ملاصدرا مثالی از تمام فلاسفه و مشاهیر این مرز و بوم است. یا سؤالات بسیار دیگری که در عدم شناخت درست از فلاسفه هیچ گاه جواب نمی‌یابند. دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی استاد دانشگاه تهران و شاگرد فلسفه علامه طباطبایی به عنوان فیلسوفی نوصدایی در این راه تلاش‌های بسیاری کرده. اگر از کتاب‌های دکتر دینانی کتابی را خوانده باشید نقش اندیشه صدرای را در آن به طور بارز و مشهود می‌بینید. ملاصدرا از آن جهت مورد توجه است که در عصر سکون تمدن اسلامی ظهور کرد و در همان عصر تکفیر شد. دکتر دینانی فردی فعال است به همین خاطر یافتن مجال مصاحبه با ایشان کار سختی است از این رو مجبور شدیم مصاحبه‌ای موجز انجام دهیم که جای خالی جواب بسیاری از سؤالات مان در آن به چشم می‌خورد. به عنوان اولین سؤال برای آشنایی مخاطبان با اندیشه ملاصدرا به نظر شما مبانی اصلی اندیشه ملاصدرا چه بوده‌اند؟

یکی از مهمترین مبانی فکری وی حرکت جوهری است. این یک اصل مهم است که آثار زیادی به همراه داشته. ملاصدرا با این اصل توانسته بسیاری از مسائل را حل کند. به عنوان مثال معاد جسمانی را که ابن سینا از پس اثبات آن برنیامد با همین اصل اثبات کرد. قول به اصالت وجود که به وحدت وجود نیز نزدیک است یکی دیگر از اصول مهم تفکر وی است. اصالت وجود چندین برکت به همراه خود داشته و در زمینه عرفان و کلام و توانسته بسیاری از مشکلات را حل کند. اتحاد عاقل و معقول نیز از اصولی است که ملاصدرا توانسته به صورت مشخص و قاعده‌مند مطرح کند. متصل بودن عالم خیال از دیگر موارد تفکر ایشان است که در مقابل شیخ اشراق ایستادگی می‌کند. شیخ اشراق عالم خیال را منفصل می‌داند، در صورتی که ملاصدرا عالم خیال را متصل می‌داند. تفکرات ایشان بسیار گسترده است اما اصول فکری که از ایشان در خاطر دارم همین مواردند که البته هر کدام این اصول موارد دیگری را به همراه دارند. این موارد اصول فکری ملاصدرا است که ساختمان فکری وی را تشکیل داده است.

بعضی از این اصولی که نام بردید مانند اصالت وجود یا اتحاد عاقل و معقول در نظریات ابن سینا یا دیگر فلاسفه پیش از ملاصدرا نیز قابل مشاهده هستند. تفاوت ملاصدرا و ابن سینا در این اصول چیست؟

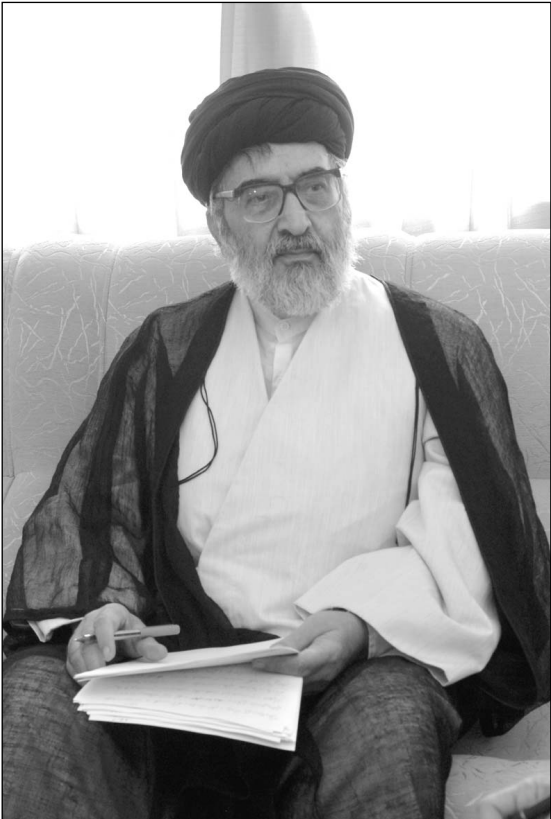
نمی‌توان گفت اصالت وجود قبل از ملاصدرا نبوده. به نظر من همان طور که شما اشاره کردید در ابن سینا نیز ما شاهد چنین اصلی هستیم که البته به این صورت مطرح نشده. قبل از ملاصدرا این اصل وجود داشته است اما به این صراحت مطرح نشده و ملاصدرا به عنوان اولین نفر آن را به این شکل مطرح

در گفت و گوی "جوان" با حجت الاسلام والمسلمین سید هادی خسروشاهی بررسی شد

امام خمینی (ره) و فتنه خلق مسلمان

گشته است که استاد خسروشاهی از منظری نزدیک به این رویداد بنگرند. ایشان اخیراً از تألیفی در بیان خاطرات و اسناد خویش از حزب خلق مسلمان فراغت یافته‌اند که بزودی در اختیار دانش‌پژوهان قرار خواهد گرفت. (ویژه نامه روزنامه جوان - یادمان بیست و یکمین سالگرد ارتحال امام خمینی (ره) - نیمه خرداد ۱۳۸۹)

بگویند، (آیا) از سرنیزه‌ها ترسیدند؟ از قلم‌ها ترسیدند؟ چرا اینها نگفتند که به چه علت یک دسته ملا و اهل علم کنار رفتند و گفتند که نه، ما این را نمی‌خواهیم. یک دسته دیگر آمدند، در صورتی که آنها انحلالش را (اعلام) کردند. یک دسته آمدند دو باره درست کردند و با تنگ و بساط ریختند و تلویزیون را گرفتند و استانداری (تبریز) را گرفتند. قیام کردند بر ضد حکومت اسلام... (رجوع شود به کتاب: احزاب و گروه‌های سیاسی از دیدگاه امام خمینی؛ مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام. خلاصه بیانات امام در تاریخ ۹/۲۶/۵۸.)

به هر حال امام خمینی به طور شفاف فرق میان حزب نخستین را با حزب دو باره ساخته شده بعدی، بیان می‌کنند و در مورد تکمیل نام حزب نخستین هم قبلاً تذکاری به اینجانب داده بودند که به آن هم اشاره دارند.

سید حسن شریعتمداری و

حسین منتظر حقیقی در مقالات یا مصاحبه‌های خود، در مورد مسأله حزب، بیشتر به جنباعالی حمله می‌کنند؟ علت این امر چیست؟

البته این حملات و گاهی اتهامات، از همان زمان استعفا و اعلام انحلال حزب آغاز گردید و پس از سفر آقایان به خارج از کشور به بهانه‌های مختلف ادامه یافت. آقای حسین منتظر حقیقی رفیق بزم و رزم آقای سیدحسن شریعتمداری، به بهانه اشاره اینجانب به مسأله دریافت سلاح‌های پادگان باغشاه، در مصاحبه‌ای به نشر همان مطلب قبلی خود در مجله چشم‌انداز لطف‌الله میثمی پرداخت و سپس در توضیح همان مطلب، مقاله‌ای نوشت و به روزنامه اعتماد فرستاد که گویا چاپ نکردند و او در نشریه اینترنتی جنبش سوسیالیستی

۱۳۵۸. قم، مذاکره اعضای هیأت ویژه شورای انقلاب با آیت الله شریعتمداری درباره حزب خلق مسلمان

- سازمان سوسیالیست ایران - سوسیالیست‌های طرفدار راه مصدق "تحت عنوان اطلاعاتیه "آنچه را که درباره اینجانب می‌توانست تحت عنوان: "یکی از روحانیون جناح تمامیت‌خواه رژیم جمهوری اسلامی" درفشانی! کرد و نوشت، ولی متأسفانه مانند رفیق شفیق خود از جاده عدل و انصاف به دور افتاد. من در اینجا قصد پاسخگویی به ایشان را

اشاره: روایت حجت‌الاسلام والمسلمین استاد سید هادی خسروشاهی از فراز و فرودهای حزب خلق مسلمان به دلایل مختلف دارای وثاقت و برای پژوهندگان قابل استناد است. اولاً ارتباط نزدیک راوی با امام خمینی (ره) و آیت‌الله شریعتمداری و ثانیاً نقش پررنگ او در تأسیس حزب و نیز فرآیند انحلال آن موجب

رونوشت: حضرت آیت‌الله العظمی آقای شریعتمداری دام بقائه

پس از تسلیم این متن به آیت‌الله شریعتمداری در قم، بنابه درخواست ایشان برای جلوگیری از تشتت و افتراق "از نشر آن در جرائد، خودداری کردم، ولی متأسفانه عناصر مشکوک و غیر مسئول در حزب، با سوء استفاده از شرایط، به انحرافات خود ادامه دادند و حتی بدون پروا، در یک مصاحبه به اصطلاح مطبوعاتی، اینجانب را مورد حمله و تهمت و افترا قرار دادند که گویا به صلاحدید مسئولین "حزب جمهوری اسلامی"، از جمله شهید بهشتی تصمیم به "تخریب" حزب گرفته‌ام! این بود که اینجانب در اطلاعیه مشروح مندرج در روزنامه کیهان مورخ ۱۸ و اطلاعات مورخ ۲۲ به بیان حقیقت و اعلام استعفای همه اعضای هیأت مؤسس و انحلال حزب پرداختم. البته من آخرین اتمام حجت را هم به خدمت آیت‌الله شریعتمداری ابلاغ کرده بودم، اما متأسفانه، توجهی به آن خیرخواهی نشد و به همین دلیل، راه خود را به رغم مشکلاتی که می‌دانستم سر راه خواهد بود، جدا کردم.

مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین مورخ معاصر علی دوانی هم در مورد استعفای من و علل آن در کتاب خاطرات خود چنین می‌نویسد: "... کار حزب خلق مسلمان به جایی رسید که حسن شریعتمداری با مقدم مراغه‌ای و شخصی به نام عزیزاده و اشخاصی از قبیل آنها، به نام پدرش در آذربایجان سروصدا به راه‌انداخته بودند و چون کار خیلی بالا گرفت، آقای خسروشاهی اعلام کرد من استعفا داده‌ام و به افشاگری علیه حزب پرداخت. افراد حزب خلق مسلمان در آذربایجان و خود قم باعث

درگیری‌هایی شدند که اگر جلوی آن را نمی‌گرفتند، جمهوری اسلامی صدمه سختی می‌دید و دشمنانی که آن روزها در کمین نشسته بودند تا با ایجاد اختلاف انقلاب اسلامی و زحمات امام خمینی را از درون متلاشی کنند کاملاً موفق می‌شدند." (مفاخر اسلام، تألیف: علی دوانی. جلد سیزدهم، چاپ مرکز استاد انقلاب اسلامی، صفحه ۱۶۸). این بحث در کتاب تقد عمر، خاطرات ایشان نیز آمده است).

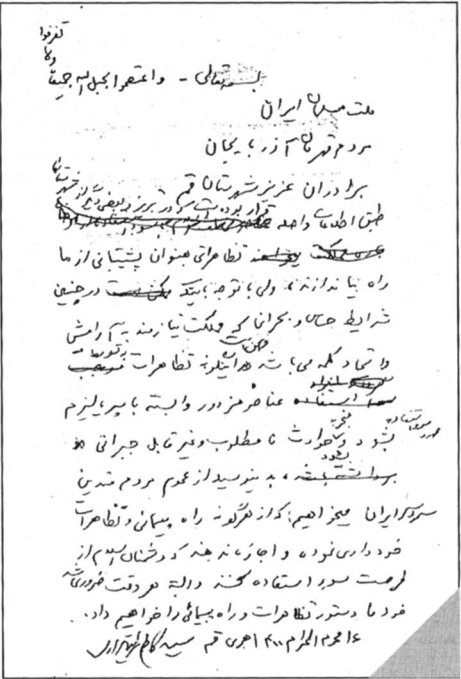
البته همان طور که استاد دوانی اشاره می‌کنند، انحراف و توطئه حزب خلق مسلمان برای انقلاب اسلامی بسیار خطرناک بود و به همین دلیل هم خود امام خمینی هم به اهمیت استعفا و انحلال حزب "در یک سخنرانی اشاره می‌کنند و می‌گویند: آنها گفتند جمهوری خلق مسلمان، آنها می‌گویند جمهوری مثلاً کرد، جمهوری‌اش مطلق است. آمد یک

آقای اینجا (سلمه الله)، من به ایشان گفتم این همان است که کمونیست‌ها می‌خواهند... گفتم: اسلام "را پهلویش بگذارید. گفتند جمهوری اسلامی خلق مسلمان... (بعد) تمام این آقایانی که آن وقت این جمهوری اسلامی خلق مسلمان را تأسیس کردند، همه باهم کنار رفتند. چرا نگفتید که اینها چرا کنار رفتند؟ که آنهائی که جرئت نکردند

گویا پیش از این اقدام جمعی، شما نخست به طور انفرادی استعفای خود را قبلاً و به‌طور کتبی اعلام داشته بودید.

به دنبال روشن شدن توطئه عناصر معاند بر ضد انقلاب نوپای اسلامی و همکاری عملی با ملی‌گراهای لائیک و چپ‌نماهای خلقی و سرانجام تحریم انتخابات! به نام حزب و عدم توجه به هشدارها و اخطارهای اکثریت قریب به اتفاق هیأت مؤسسين، سرانجام اینجانب استعفای

▼ این سند مربوط به سنوال آخر شماره قبل می‌باشد که جا افتاده بود..

تصویر اعلامیه آیت الله شریعتمداری به خط استاد خسروشاهی

درباره تعطیلی تظاهرات حزب خلق مسلمان

مکتوب خود را به آیت‌الله شریعتمداری تسلیم کردم. متن استعفانامه شخصی من که اصل نسخه آن همچنان محفوظ است، بدین قرار بود:

باسمه تعالی

هیأت محترم مؤسسين حزب خلق مسلمان

به دنبال انحراف کامل بخشی از اعضای حزب خلق مسلمان از مسیر اصلی و راه رهبری انقلاب اسلامی و مرجعیت شیعه و اعلام تحریم انتخابات مجلس خبرگان از سوی عناصر مشکوکی که حتی سمت رسمی در حزب ندارند و برخلاف دستور و نظر صریح مراجع عظام قم و مشهد و دیگر بلاد است و در واقع یک عمل کاملاً ارتجاعی و ضد انقلابی از سوی یک حزب اسلامی به شمار می‌رود و از آنجا که اخطارها و تذکارهای مکرر به مقام مرجعیت و نصیحت برادرانه به عناصر بخش انحرافی، به نتیجه مطلوب نرسید، اینجانب رسماً از همه سمت‌های خود در حزب (عضو هیأت مؤسس، عضو کمیته مرکزی، سخنگوی رسمی حزب و مسئول روزنامه ارگان) استعفا می‌دهم و در ضمن به اطلاع مردم مسلمان ایران می‌رسانم اکثریت قریب به اتفاق هیأت مؤسسين مورد اعتماد مرجعیت، عملاً استعفا داده‌اند و به همین دلیل، ما مسئولیت اقدامات و یا اعلامیه‌های بعدی را به هیچ‌وجه نمی‌پذیریم و آنها را ناشی از تصمیم و تصویب هیأت مؤسسين نمی‌دانیم.

والله غالب علی امره

تهران - سید هادی خسروشاهی

نظرها و اندیشه‌ها

نیمه اول تیر ماه - شماره ۶ - ۹

حسن شریعتمداری، فرزند آیت الله شریعتمداری

طلاب علوم دینی در مسجد اعظم از مبحث ولایت شروع کرده است، لذا در مباحثه ساعت ۸ باامداد امروز سه شنبه سخن را چنین آغاز کرده است: آیا در اسلام ولایت توأم با حکومت است؟ یا حکومت موضوعی است سوا و به قول امروزی‌ها آیا سیاست از دیانت جداست؟ آیا پیغمبر اسلام در ضمن رسالت و دعوت حکومت و سلطنتی هم داشت؟ و به‌طور کلی آیا در ممالک اسلامی سلطنت با اولیاء دین است یا نه؟ در پاسخ همه این سئوالات باید گفت: بلی، یعنی دین از سیاست جدا نیست و در ممالک اسلامی حکومت حق پیشوایان دین است، منتهی روی چه محدودیتی نتوانستند تا کنون به این موضوع جامه عمل بپوشانند، بحثی است جداگانه، روی گفتار قبلی می‌بینیم قسمت اعظم فقه اسلامی را احکامی از قبیل: قصاص، بیع، تجارت، ازدواج، طلاق و... تشکیل می‌دهند. حالا پیغمبر اسلام توانست در زمان خود رسالت را با حکومت و سلطنت وفق دهد، ولی بعد از ایشان جانشینان وی روی حساب‌های دیگری نتوانستند بر مسند حکومت تکیه زنند، به‌طوری‌که امروزه ما هم نمی‌توانیم چنین کاری را انجام دهیم، ولی این دلیل بر این نیست که این حق بر ما مسلم نیست. نظریه منبع - به عقیده من شریعتمداری در این گفتارش غرضی نداشته است.

نظریه رهبر عملیات - مفاد گزارش صحیح است. ارم
نظریه امنیت داخلی - مفاد گزارش صحیح است. روحانی

آقای... گزارش ارزیابی شود. در گزارش روزانه درج شد ۲۲ / ۷ در پرونده شریعتمداری بایگانی شود.

ظاهرآ جنابعالی مصاحبه‌ای در این زمینه با ایشان داشته‌اید و آن را قبلاً در مجله‌های عربی منتشر نموده‌اید؟

در سال ۱۳۹۲ هـ. - حدود ۴۰ سال قبل، مسئول انتشارات دارالتبلیغ اسلامی قم بودم. پس از پیشنهاد اینجانب و تصویب آیت الله شریعتمداری نخستین مجله یا فصلنامه عربی با سردبیری حقیر، از حوزه علمیه قم تحت عنوان آلهادی منتشر گردید. اتفاقاً آن ایام مصادف شده بود با اخراج طلاب و فضلاء ایرانی‌الاصل از عراق که البته اغلب آنها به قم آمده بودند و با همکاری بعضی از آنها، مجله را منتشر کردیم. که اسامی بعضی از نویسندگان نخستین مقالات آن عبارت بود از شیخ محمد جواد مغنیه، سید محمد بحر العلوم، سید مهدی حسینی روحانی، سید حسن امین، سید مرتضی مرتضی، شیخ محمدعلی تسخیری، سید مصطفی جمال الدین، سید احمد حسینی اشکوری، شیخ سلمان هادی و سید هادی

وقت دیگر هیچ کاری نمی‌شود کرد. آیت الله شریعتمداری ضمن دلداری من که ان شاء الله کار به آنجاها نمی‌رسد و ما ساکت نمی‌نشینیم، پرسیدند: پیشنهاد شما چیست؟ گفتم: مقصودم آن بود که در اعلامیه ماده‌ای اضافه کنید که نشان دهد مراجع در این اهداف همراه حاج آقا هستند و ایشان تنها نیستند؟ ایشان گفتند: بسیار خوب و سپس با خط خود ماده‌ای بر آن مواد ده‌گانه اضافه کردند و باز به صلاحدید خودشان، آن را ماده یک قرار دادند که بدین قرار بود:

۱- حضرت آیت الله خمینی تنها نیستند و اعتراضات شرعی و قانونی معظم له به دولت، مورد تأیید علماء شیعه و ملت مسلمان ایران و جهان است! و بعد پرسیدند: آیا این خوب است؟ من گفتم: بسیار خوب است. به همین دلیل بود که نخستین اعلامیه ایشان پس از دستگیری

امام، ۱۱ ماده‌ای شد. . . آن وقت من خداحافظی کردم و آقا سید جواد که در بیرون منتظرم بود، مرا به منزل در ینچال قاضی رساند و خود برگشت. در سال ۵۷ که من این داستان را در تبعیدگاه انارک به اخوی امام مرحوم آیت الله پسندیده نقل کردم، ایشان گفتند: اتفاقاً حدس شما درست بوده و شاه می‌خواسته با تشکیل دادگاهی امام را اعدام کند.

به هر حال آقای سید حسن شریعتمداری در مصاحبه با تلویزیون فارسی آمریکا و در پاسخ مجری برنامه می‌گوید: مرحوم پدر من یک منتقد اصولی این نظام بود و با ادله فقهی، شرعی، سیاسی و انسانی می‌گفت که مجلس خبرگان غلط است و ولایت فقیه نافه حقوق اساسی مردم است و اصل ۱۱۰ مغایر با حاکمیت ملی است! (شبکه تلویزیون صدای آمریکا ۲۵ / ۵ / ۱۳۸۸). که حقیقت ماجرا در مورد عقیده آیت الله شریعتمداری در مسأله ولایت فقیه این طور نیست و آقای سید حسن شریعتمداری که در ۱۹ شهریور ماه ۸۸ در مسأله اعلام عید فطر نزاع مذهبی یا سیاسی با بی.بی.سی فارسی مصاحبه می‌کند و از سوی مجری برنامه، به عنوان یک پژوهشگر علوم دینی معرفی می‌شود، به نظر من فاقد صلاحیت برای اظهارنظر در امور دینی است. ایشان وقتی از دیدگاه پدر خود در مسأله ولایت فقیه آگاهی ندارد و مانند ما سالیانی متمادی پای درس ایشان ننشسته است، چگونه مدعی می‌شود که پدر من مخالف ولایت فقیه بود؟ من برای اینکه با دلیل و مدرک و سند اثبات کنم که ایشان در این زمینه‌ها آگاهی ندارد. نظریه فقهی قدیم و جدید آیت الله شریعتمداری را درباره ولایت فقیه نقل می‌کنم: نخست شاهدی از ساواک می‌آورم که در گزارش به مرکز آن را منعکس کرده است و سند آن اخیراً در کتاب آیت الله شریعتمداری به روایت اسناد ساواک از سوی مرکز اسناد انقلاب اسلامی - ۱۳۸۸ - منتشر شده است:

خیلی محرمانه - گزارش خبر

۱- از: ۳۱۶

۲- به: ۲۱

۳- شماره گزارش ۲۱/۳۱۷

۴- تاریخ گزارش ۴۸/۷/۱۹

موضوع: آیت الله شریعتمداری

در روز دوشنبه ۱۴ / ۷ / ۴۸ آیت الله شریعتمداری در تدریس درس خارج خود به

جنابعالی او را با القاب و احترام مورد خطاب قرار می‌دهید؟ آیت الله شریعتمداری که سخت از اوضاع متأثر بودند، با لبخند تلخی گفتند: خوب اگر او بی ادبی کرد، ما هم باید بی ادب باشیم؟ اگر کلمه تیمسار احترام است، آن را حذف کنید، ولی آقا را بنویسید. من گفتم: حضرتعالی خود زحمت آن را بکشید! این ادب پدر بود در برابر دشمن و این ادب فرزند است در مقابل دوستان مخالف و در مهد گویا دموکراسی، آلمان غربی! البته اشاره کنم که متأسفانه به علت بحران شدید حاکم بر قم، پس از دستگیری امام و قتل عام مردم و اعلام حکومت نظامی و عجله در امور، استنساخ آن اعلامیه ۱۱ ماده‌ای که همان وقت‌ها چاپ و در سطح وسیعی در سراسر ایران توزیع گردید، مقدور نشد تا نسخه استنساخی را به چاپخانه بفرستم و طبق معمول، اصل را برای خود نگه دارم... روشی که آن را تقریباً در همه موارد ممکن، انجام داده بودم...

در بعضی از گزارش‌های ساواک آمده که جنابعالی اعلامیه‌های بعضی از مراجع را تهیه و تنظیم می‌کردید؟ این گزارش‌ها تا چه حدی صحت دارد؟

البته این گزارش ساواک بیشتر مربوط به

روزنامه خلق مسلمان پس از استعفای مؤسسين حزب. تصوير مقالات عاصري چون: محمود عنايت، ابوالفضل قاسمي، شکرالله پاك نژاد و علي راسخ افشار ديده می‌شود

اعلامیه‌های آیت الله حاج سید محمد صادق روحانی دام بقائه العالی است که گویا آنها را من نوشته‌ام، ولی این گزارش‌ها صحت ندارند. البته من در اصلاح بعضی عبارات یا به اصطلاح امروزی‌ها در ویرایش بعضی از اعلامیه‌های معظم له هم دخالت داشتم، ولی اصل اعلامیه‌ها از خود ایشان بود و گاهی هم مرحوم آقا شیخ محمد تهرانی که از علاقمندان ایشان بود، در این زمینه همکاری می‌کردند. آیت الله شریعتمداری هم تا آنجا که من اطلاع دارم، پس از نوشتن اعلامیه‌های خود، آنها را می‌دادند اشخاصی که اهل قلم بودند و اکنون از مراجع عظام قم هستند، بازنگری می‌کردند و یا اینجانب اقدام می‌کردم. یک مورد آن را که خیلی مهم است و به خاطر دارم، نقل می‌کنم. البته اشاره کردم که آیت الله شریعتمداری اعلامیه معروف و روشنگر خود را درباره اهداف نهضت در ۱۰ ماده تنظیم نموده بودند و مرا خواستند که آن را مرور کنم. پس از مرور، در حالی که بغض گلویم را گرفته بود با حالت گریه به ایشان گفتم: آقا! با اتهاماتی که مطرح کرده و حضرتعالی هم به آنها در این اعلامیه اشاره کرده‌اید، بعید نیست که دولت خیال کند حاج آقا - مرادم امام بود - تنهاست و این خواست‌ها مربوط به شخص ایشان است و علما و مراجع دیگر موافق نیستند و بعد یک دادگاه نظامی تشکیل بدهند و خیال کنند که ایشان هم موقعیت شهید نواب صفوی را در میان روحانیون دارد، آن

مراننامه حزب را من نوشتم و البته پس از تصویب هیأت مؤسسين، در مقدمه اساننامه چاپ شد. این موجب تعجب است که ایشان این اقدام را پُا توی یک کفش کردن می‌نامد! یعنی واقعاً ایشان تا این حد از مرحله پرت بود که می‌خواست یک حزب سکولار! را زیر نظر مرجعیت سامان دهد؟ همین نوع تحلیل‌ها و برداشت‌های دیمی یا آبکی بود که سرنوشت مرجعیت و حزب و خود را به آن نتیجه رساند! نکته‌ای که در اینجا ضرورت دارد به آن اشاره کنم این است که آقای سیدحسن شریعتمداری، برخلاف اخلاق و رفتار مرحوم پدر خود که همیشه با مخالفان هم مؤدبانه برخورد می‌کرد، در مصاحبه‌های خود ضمن ذکر نام امام خمینی، آیت الله شهید بهشتی و دیگران، حتی از ذکر کلمه آقا مضایقه دارد و این دور از ادب اسلامی - انسانی و حتی روش صحیح سیاسی است. درست است که به کار بردن کلمه آقا از سوی ایشان در مقابل اسم آن افراد، ارزشی ندارد و مسأله قابل بحثی نیست، اما نشان‌دهنده نوعی بی ادبی است.

من دقیقاً به یاد دارم که پس از حادثه ۱۵ خرداد و قتل عام مردم در قم و تهران و شهرستان‌ها، عده بی شماری از اساتید و فضلا و طلاب حوزه علمیه قم را دستگیر و به تهران بردند. من که همراه مرحوم علی حجتی کرمانی، پس از خروج از صحن حضرت معصومه(س) همراه تظاهرکنندگان، در روی پل آهنی با رگبار بی رحمانه مسلسل دژخیمان شاه روبه‌رو شدیم، ضمن عقب‌نشینی! از کوچه مرحوم آیت الله نجفی مرعشی و بعد کوچه ارک و کوچه آیت الله سید احمد زنجانی، خود را به ینچال قاضی و منزل مسکونی رساندیم. تازه رسیده بودیم که آقای شیخ غلامرضا زنجانی غفر الله له که در همان منطقه سکونت داشت، به در منزل ما آمد و اعلام کرد که من هم تحت تعقیب هستم و صلاح نیست بیرون بروم! من ضمن تشکر از ایشان موضوع را به آقای حجتی گفتم و ایشان گفت: حالا چند روزی بمانیم تا ببینیم خدا چه می‌خواهد؟ اما چند ساعتی نگذشته بود که یکی از خدمه معمم آیت الله شریعتمداری به نام آقا سید جواد به در منزل ما آمد و گفت: آقا با شما کار دارد؟ من موضوع هشدار آقای زنجانی را یادآور شدم، ولی او اصرار کرد که چون آقا فرموده‌اند و کار مهمی دارند، شما بیاید با من برویم. مأمورین در منزل ایشان هم چون از کوماندوهای اعزامی از تهران هستند، شما را نمی‌شناسند.

به هر حال همراه آقا سید جواد به منزل آیت الله شریعتمداری رفتم. ایشان تنها، در اتاق کوچک بیرونی نشسته و ورقه‌ای در دستشان بود که به من دادند و گفتند: شما این را یک مروری بکنید و ببینید اشکالی در نوشتار نباشد، چون می‌خواهیم هرچه زودتر آن را منتشر سازیم. ورقه را گرفتم. همان اعلامیه معروف ایشان در اعتراض به دستگیری امام و قتل عام مردم بود. من ضمن اصلاح یا تکمیل چند کلمه یا جمله، کلمات آقا و تیمسار را در جلوی نام سرتپ پاکروان که اعلامیه خطاب به او بود، خط زدم و پس از آن، ورقه را به ایشان مسترد کردم. به دقت اصلاحات مرا مطالعه کردند تا به خط خوردن کلمه آقا و تیمسار در جلوی نام آقای پاکروان رسیدند و با تعجب پرسیدند: چرا این کلمه را حذف کردید؟ گفتم: آقا! این جناب! دیروز در پیام رادیویی خود آقای خمینی را متهم به خیانت کرد و آن وقت

نظرها و اندیشه‌ها

۱۰- نیمه اول تیر ماه - شماره ۶

خسروشاهی. در آغاز هر شماره این مجله بخشی تحت عنوان "آیت الله السید شریعتمداری یتحدث بصراحه" درج می‌کردیم که متن گفت‌وگوی مجله با ایشان در باره مسائل روز بود. . . اتفاقاً مصاحبه‌ای با آیت الله شریعتمداری درباره "ولایت فقیه" انجام دادیم که آیت الله شیخ محمدعلی تسخیری که تازه از نجف "فرار" کرده و به قم "آمده بود و با مجله همکاری داشت، آن را تعریب کردند و در شماره چهارم سال اول همان فصلنامه، مورخ جمادی الاولی ۱۳۹۲ ه-ص ۹ و به بعد درج گردید.

این گفت‌وگو که ما خود آن را انجام دادیم و در زمان حیات آیت الله شریعتمداری منتشر گردید و فرزند ایشان یا دیگران، نمی‌توانند آن را انکار یا تکذیب کنند، در واقع

منعکس‌کننده نظرات آیت الله شریعتمداری درباره "ولایت فقیه" است و بررسی و مطالعه آن به‌خوبی روشن خواهد ساخت که نظریه ایشان در این مسئله، با آنچه که در قانون اساسی به آن پرداخته شده، کاملاً هماهنگ است و اگر بعداً در ایشان "تبدل رأی" حاصل شده، مطلب دیگری است ولی استصحاباً باید گفت که نظریه ایشان همان است که ذکر شده، به‌ویژه که درخواست آیت الله شریعتمداری در مورد دخالت در امور آذربایجان در تعیین استاندار و فرماندار و امام جمعه و غیره، ناشی از همین اندیشه ولایی است وگرنه چه توجیهی وجود دارد که ایشان در این زمینه‌ها دخالت کرده باشند؟ اتفاقاً من همین مسئله را پس از مخالفت ایشان با اصل ۱۱۰ قانون اساسی شخصاً با ایشان در میان گذاشتم و با توجه به اعتمادی که به من داشتند و توجهی که به حرف‌های من می‌کردند، گفتم: اگر جنابعالی معتقد به اصل ۱۱۰ نیستید، پس چرا شما می‌توانید در تعیین مسؤولین آذربایجان و امور دیگر آن منطقه دخالت کنید و من نمی‌توانم؟ اگر ملاک عمل آذربایجانی بودن باشد، بنده هم آذربایجانی هستم. "ایشان با سماجت همیشگی و بدون واکنش منفی نسبت به سؤال صریح و بی‌پرده بنده با لبخندی گفتند: "من منکر ولایت فقیه نیستم، ولی می‌گویم ماده ۱۱۰ با ماده ۶ و ۵۶ قانون اساسی در تضادی آشکار است و بعدها مشکل ایجاد می‌کند. اگر آقایان فکر می‌کنند من نظرم مخالفت با ولایت فقیه است. ماده ۶ و ۵۶ را تغییر دهند!" که البته بنده همان وقت، با اجازه خود ایشان موضوع را به بعضی از مسؤولین مربوطه منعکس کردم. به هرحال نظریه ایشان درباره ولایت فقیه، همان‌طور که در مجله الهادی "آمده است به قرار زیر است...

آیا وظیفه دینی فقیه و حاکم اسلامی منحصر به فتوا دادن است یا دایره وسیع‌تری را شامل می‌شود؟ حاکم شرع در نظر شیعه نائب امام(ع) و مسئول انجام وظایف امام است. امام حقایق دین را بیان می‌کند و مردم را به راه راست می‌برد و حاکم مطلق در تمامی شئون دینی و دنیوی آنهاست. به عبارت روشن‌تر: امام(ع) همان وظیفه‌ای را انجام می‌دهد که پیامبر(ص) انجام می‌داد و حاکم شرع - فقیه - چنانکه گفتیم، نایب امام در همه چیزهایی است که امام به انجام آنها می‌پردازد. جای تردید نیست که پیامبر اکرم(ص) بر مردم حکومت داشتند و امور آنان را اداره می‌کردند و البته ایشان به علت شرایطی که مسلمانان در مکه با آن روبه رو بودند، نمی‌توانستند حکومت عدل اسلامی را تشکیل دهند، ولی پس از هجرت به مدینه و پیدایش امنیت بر آن حضرت و یارانش، برای نخستین بار حکومت عدل اسلامی را تأسیس کردند و در این

تصویر خبر استفتای دسته جمعی اعضای حزب خلق مسلمان در روزنامه کیهان مورخه ۱۸ مرداد ۱۳۵۸

حکومت همه خصلت‌ها و بنیادهای یک حکومت خدایی در روی زمین، وجود داشت. مضامین آیاتی که در قرآن کریم هست و پس از هجرت پیامبر نازل شده، شامل احکام جزایی، قضایی و سیاسی است و به موازات آن، کلیه پیوندهای لازم در زندگی خانوادگی و حقوقی انسان‌ها مانند آیات مربوط به: دزدی، زنا، زندگی زناشویی، ارث، جهاد، صلح، بازرگانی، جزیه و غیره... نیز مراعات شده است. در اینجا این مسئله مطرح می‌شود که آیا دستور جهاد و فرمان جنگ می‌تواند از جانب غیر حاکم صادر شود و آیا معقول است که قرارداد صلح و عقدنامه و غیره از طرف کسانی غیر از دولت امضا گردد؟ و آیا ممکن است که حدود اسلامی از جانب یک حکومت نیرومند اجرا نشود و آیا اجراء امر به معروف و نهی از منکر، جز از راه قدرت ممکن و مقدور است؟ پس پیامبر اکرم(ص) همه این احکام آسمانی را در پرتو یک حکومت اسلامی اجرا کردند و همین‌طور است وظیفه و مقام امام(ع) که هر وقت که امکانات مساعد شد و قدرت بر نظارت بر امور ملت را پیدا کرد، به آن اقدام نمود. چون اساس عقیده ما جاودانه بودن دستور اسلامی در تمام شرایط و امکانات است، بر همه مسلمانان ضروری است که هرگونه کوششی را در راه تحقق اهداف عالیه اسلامی انجام دهند، ولو آنکه در زمان غیبت امام(ع)

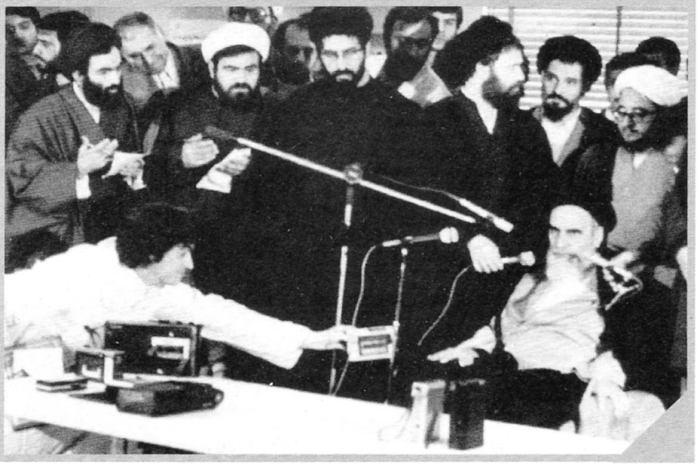
باشد، برای آنکه احکام اسلامی تعطیل بردار نیست، پس باید حکومت اسلامی به وجود آید و قانون اساسی آن، در پرتو قوانین اسلامی تنظیم شود.

از این گفتار دو چیز روشن می‌شود: ۱- تشکیل حکومت یکی از مسائل اساسی اسلامی است و بین دین و سیاست نمی‌توان جدایی افکند، مگر آنکه سیاست به معنی حقه‌بازی باشد، یا مراد از دین، اسلام راستین نباشد. ۲- مسئول این حکومت و کسی که در رأس آن قرار می‌گیرد، باید حتماً فقیه و حاکم شرع باشد و یا کسی باشد که از طرف فقیه منصوب می‌گردد، برای اینکه هیچ‌کسی را نمی‌توان یافت که بهتر از یک مجتهد جامع‌الشرایط به معنی واقعی کلمه، آشنا به مبانی اسلامی باشد. به اضافه اینکه اخبار ما ولایت فقیه را ثابت می‌کند. جای شگفتی است که بعضی از مردم خیال می‌کنند که پیامبر اکرم(ص) حاکم نبود و حکومت یک

مسأله اساسی اسلامی نیست! غلط بودن این توهم از آنچه که ما گفتیم کاملاً روشن می‌گردد. چرا که احکام اسلامی منحصر به نماز و روزه و اخلاق و عبادات نیست، بلکه احکام اجتماعی فراوانی در اسلام وجود دارد که اجرای آنها بدون یک حکومت نیرومند و صالح امکان‌پذیر نیست و متأسفانه گروهی از مسلمانان از این نکته مهم که حکومت یک وظیفه دینی است، غفلت کردند و دچار زیان‌های جبران‌ناپذیری شدند... جای شگفتی است که مسئله وظیفه دینی بودن حکومت، به آن مفهومی که ما گفتیم، در اغلب کتب شیعه مطرح نشده است. شاید علت

این امر آن باشد که در قرون سیاه، حکومت بنی‌امیه و بنی‌عباس به آنها امکان مطرح ساختن این مسائل را نداده است. باز جای تعجب است که عده‌ای وظیفه فقیه و حاکم شرع را در فتوا و قضاوت منحصر بدانند و در غیر این امور، ولایتی بر آن قائل نشوند، این گروه باید به این سئوالات پاسخ دهند: وظیفه مسلمانان در زمان غیبت چیست؟ آیا اجرای احکام اسلام جزو وظایف آنها نیست؟ آیا حفظ امنیت بلاد اسلامی تکلیف شرعی آنها نیست؟ آیا وظیفه آنها مبارزه با نیرنگ‌های استعمار و نگهبانی از استقلال کشورهای اسلامی نیست؟

از نقطه نظر عقلی و نقلی جای تردید نیست که هرگز نباید اجازه داد که سهل‌انگاری و هرج و مرج در صفوف ملل اسلامی رخنه کند، کما اینکه نباید به رهبری و ایدئولوژی خارج از چهارچوب رهبری اسلامی و عقیده اسلامی در سرزمین‌های اسلام،

۱۳۵۸. بیمارستان قلب تهران، استاد سید هادی خسروشاهی در کنار امام خمینی

تکیه کرد. و آیا در اسلام کسی آشناتر از حاکم شرع و مجتهد به معنی صحیح کلمه به این مسائل وجود دارد؟ (مجله الهادی سال اول، شماره ۴، صفحه ۹ و به بعد، مورخ جمادی الاول ۱۳۹۲ ه-ق.م). علاوه بر مطلب فوق آیت‌الله شریعتمداری در درس خارج بیع وخیارات که اینجانب نیز در بیشترین جلسات آن حضور داشتم، نظریه خود را در مورد ولایت فقیه همانند نظریه علامه حلی در تذکره "و مرحوم نراقی در عوائد الایام" بیان کردند و معتقد بودند که فقیه و مجتهد جامع‌الشرایط، نایب امام معصوم(ع) و مسئول رهبری و زعامت مردم و بلاد در دوره غیبت است. آیت الله شریعتمداری با شفافیت در درس خارج که آقای سید حسن شریعتمداری در آن حضور نداشت، ولایت فقیه را تبیین می‌کند و آن را می‌پذید. طبق آنچه که در تقریرات این درس - که اخیراً در ۷ جلد در حوزه علمیه قم تحت عنوان تحقیق و تقریرات فی البیع و الخیارات منتشر شده است - تصریح دارد که

پیامبران

اکثر خطابات تازه در مدینه منوره، مربوط به حکومت اسلامی و ریاست و رهبری آن است مانند مسئله: قضا، اقامه حدود، جهاد، موضوع امر به معروف و نهی از منکر و امثال اینها که همه مربوط به امام است، نه از این جهت که آنها پیامبر و یا امام هستند، بلکه برای اینکه تصدی این امور از وظایف رسالت انبیاء و ائمه و حکومت اسلامی است. یعنی همان‌طور که در زمان حضور پیامبر(ص) و امام(ع) متصدی این امور آنها هستند، در زمان عدم حضور آنها از وظایف فقیه جامع‌الشرایط فتوی است "بیع و الخیارات، تقریر تألیف آیت الله شیخ حسین حقانی زنجانی، ج ۴ ص ۷۸).

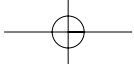
البته ایشان دایره ولایت فقیه را مطلق نمی‌دانند و در صفحه ۱۲۷ همان کتاب، ضمن تأکید بر اصل ولایت فقیه که: "... فالأدله تدل علی ان الامام عند حضوره، فهو المجرى لها و عند فقدة تكون مجاری الامور بيد العلماء بالله و الدلیل الذی یثبت ولایه الحاکم، یثبت ولایه الفقیه ایضاً من دون فرق بینها فی الدلالة علی الولایه المشروعه بدلیل: النبى اولی بالمؤمنین من انفسهم و قوله علیه السلام: مجاری الامور بيد العلماء" ولی در پایان می‌افزایند: "... فولایه الامام مطلقه واما ولایه الحاکم فکانت مخصوصه بالامور التی کانت ضروری الوقوع حتی فی صوره عدم الحاکم"، ولی روشن نمی‌کنند که در صورت غیبت امام - مانند عصر ما - در اموری که "ضروری الوقوع" است، چه کسی حق حاکمیت دارد؟ و چه کسی با صلاحیت تر از ولی فقیه در اداره این امور است؟ و به هر حال باید قبول کرد که آیت الله شریعتمداری به "ولایت فقیه" اعتقاد دارند و فرزند ایشان از این امر غافلند!

پس از استعفا از حزب آیا خدمت امام رسیدید؟

بله. من پس از این حوادث و استعفا و اعلام انحلال حزب، از تهران به قم برگشتم و چند روز بعد خدمت امام رسیدم و به ایشان گفتم: "بنده همان‌طور که در آغاز تأسیس حزب خدمت حضرت‌تعالی عرض کردم، هدف ما جذب افراد و نیروهایی بود که به هر دلیلی آماده همکاری با حزب جمهوری اسلامی نبودند. پس از چند ماه وقتی روشن شد که افرادی به نام حزب، راه انحرافی در پیش گرفته‌اند و قصد مخالفت با اصل نظام و انقلاب را دارند، لذا همراه بقیه دوستان بیرون آمدم و استعفاء دسته جمعی و انحلال حزب را اعلام کردیم. "امام در چند جمله کوتاه که دقیقاً یادم هست فرمودند: "جنابعالی به تکلیف خود عمل کرده‌اید و عندالله مآجورید. نگران جوسازی‌ها و اتهامات نباشید. اینها زودگذر است و قابل اعتنا نیست. خداوند سبحان خود ناظر بر همه امور است، و ففکهم الله".

بعد از ماجرای حزب به چه کاری مشغول شدید؟

بنده مانند گذشته در قم به کار طلبگی! " مشغول شدم، اما چندی بعد، یک روز موقع ظهر، یکی از دوستان به من زنگ زد که امروز اخبار رادیو را حتماً گوش کنید و هیچ توضیحی هم نداد. من که حساس شده بودم، "حتماً!" به اخبار ساعت ۲ رادیو ایران گوش کردم و ناگهان شنیدم که طبق حکم رسمی امام خمینی(ره) به نمایندگی معظم له در وزارت ارشاد ملی منصوب شده‌ام. البته این حکم و این خبر ارزشمندترین و زیباترین حکم و خبری بود که در طول عمرم شنیده بودم. به هرحال حدود دو سال در وزارت ارشاد بودم و بعد راهی دیار غرب و "واتیکان" شدم... و اکنون هم کماکان به کار طلبگی "خود مشغول هستم. و هذا من فضل الله عطیته من یشاء من عباده.

آیت الله صافی گلپایگانی :

نماینده مجلس باید مستقل باشد

جهت مقابله با مفاسد و اجرای احکام دین، خاطر نشان کرد: از فرصتی که در اختیار شما قرار گرفته کمال استفاده را ببرید و در جهت تحقق منویات حضرت ولی عصر (عج) تلاش کرده و بدانید که اولین کسی که نسبت به کمبودهای اخلاقی، سیاسی و اقتصادی در جامعه اسلامی رنجیده خاطر می شود، وجود مقدس امام زمان(عج) است. آیت الله صافی گلپایگانی در ادامه با مهم توصیف کردن جایگاه نمایندگی مجلس، اظهار داشت: هر نماینده ای در مجلس در واقع نماینده کل مملکت است؛ بنابراین باید با کمال دقت و قوت به انجام وظایف نمایندگی خویش پرداخته و نسبت به مسایل کشور اظهار نظر کند. به گزارش مرکز خبر حوزه، این مرجع تقلید با اشاره به وجود مشکلات اقتصادی در جامعه، خاطرنشان کرد: در کنار مسایل اقتصادی باید به مسایل فرهنگی هم توجه شود، به ویژه مساله حجاب که در حال حاضر موجب شرمساری است و البته در این قضیه باید به دنبال شناسایی علت ها رفت.

یک مرجع تقلید با تاکید بر این که مواضع نمایندگان مجلس باید در جهت مصالح نظام اسلامی باشد، گفت: نماینده مجلس باید مستقل بوده نه اینکه فقط طرف دولت را بگیرد و در جهت اهداف دین و خدمت به مردم گام بردارد. حضرت آیت الله صافی گلپایگانی طی سخنانی در دیدار با اعضای فراکسیون روحانیون مجلس گفت: نمایندگان روحانی مجلس باید مایه افتخار روحانیت باشند. وی افزود: یکی از جلوه های مهم معرفی روحانیت به مردم از طریق شما نمایندگان است، به این معنا که با رفتار، گفتار و اخلاق و به ویژه وقار خود الگو باشید و به خوبی در حفظ شأن و جایگاه روحانیت تلاش کنید. این مرجع تقلید خاطرنشان کرد: شما باید بتوانید جلوه های دین و مذهب و معارف را در مجلس به مردم نشان دهید. وی با تاکید بر لزوم توجه و همت نمایندگان مجلس در

آیت الله جوادی آملی:

بودجه حوزه نباید دولتی باشد

می شود که حکم الهی بیان شود و در صورت بروز خطا، تذکر داده شود گفت: وجود روحانیون در مجلس شورای اسلامی برای همه مایه دلگرمی است، اگرچه شورای نگهبان مواظب است تا چیزی خلاف شرع تصویب نشود. ایشان در ادامه اختلاف بین گروه ها را پدیده ای ناپسند دانست و تصریح کرد: اختلافات سه قسم هستند که نوع اول آن اختلاف علمی است که منشأ خبر و برکت است. ایشان ادامه داد: نوع دوم اختلافات، اختلافات نژادی، حزبی و گروهی است که این موضوع نیز قابل حل است چرا که هیچ گروهی نشده که تا ابد با هم اختلاف داشته باشند. آیت الله جوادی آملی در ادامه گفت: سومین نوع اختلاف، اختلافی است که نسبت به ذات مقدس الهی است که عذاب الهی را به دنبال دارد. این استاد حوزه علمیه قم با اشاره به اینکه اگر خدای ناکرده اختلاف، عذاب الهی باشد به این آسانی ها قابل حل نیست بیان کرد: باید شبانه روز از خدا خواست که این کشور حضرت ولی عصر (عج) را از همه ی خطاها حفظ کند.

آیت الله جوادی آملی ضمن تأکید بر استقلال حوزه از بودجه دولتی گفت: اگر حوزه می خواهد مستقل شود باید بگوید که ما از دولت بودجه ای نمی گیریم بلکه بودجه ما از ولایت فقیه است. آیت الله جوادی آملی در دیدار جمعی از اعضای فراکسیون روحانیون مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه اگر حوزه می خواهد مستقل شود باید بگوید که ما از دولت بودجه ای نمی گیریم بلکه بودجه ما از ولایت فقیه است، ابراز داشت: حوزه ی وابسته، رهبر، مرجع و استاد وابسته تربیت می کند چرا که نان وابستگی می آورد و کسی که به ما احسان کرده به او مدیون می شویم. وی با بیان اینکه دولت حوزوی فخر است اما حوزه دولتی عیب است، خاطر نشان کرد: حوزه مستقل؛ رهبر و مرجع مستقل تربیت می کند و حوزه وابسته روحانیون وابسته تربیت می کند. آیت الله جوادی آملی، نقش روحانیون در مجلس را مهم دانست و گفت: روحانیون مجلس باید رهبری فکری جامعه را در دست بگیرند تا بدین وسیله جامعه به سمتی کشانده نشود که عذاب الهی را در بر گیرد. این مرجع تقلید با بیان اینکه حضور علما روحانیون باعث

آیت الله مکارم شیرازی:

گسترش خرافات در خصوص مهدویت بسیار

خطرناک است

آیت الله مکارم شیرازی گسترش خرافات مختلف در خصوص مهدویت را بسیار خطرناک دانست و خواستار چاره اندیشی و ارتقا سطح فرهنگی مردم در این خصوص شد. حضرت آیت الله ناصر مکارم شیرازی با انتقاد از برخی تبلیغات نادرست در خصوص ظهور امام زمان(ع) تصریح کرد: در خصوص مسئله مهدویت مطالب فراوانی وجود دارد که این مسئله جنبه اسلامی و شیعی و سیاسی پیدا کرده به همین دلیل از اهمیت فراوانی برخوردار است. وی ادامه داد: مهدویت اهمیت فراوانی دارد به همین دلیل دشمنان زیادی هم پیدا کرده است که وهابیان و فرقه ضاله دشمنان اصلی آن به شمار می آیند و به مخالفت جدی آن می پردازند و از آثار مثبت آن در جهان تشیع وحشت دارند. حضرت آیت الله مکارم شیرازی تأکید کرد: متأسفانه در حال حاضر برخی گروه های منحرف از مهدویت سواستفاده های فراوانی می کنند که مدعیان دروغین مهدویت و کسانی که ادعای رؤیت می کنند از جمله گروه هایی هستند که از مهدویت به نفع منافع نامشروع شخصی خود بهره می گیرند و باید مانع گسترش و فعالیت های آن ها شد. وی از غلو و بعضی اخبار ضعیف درباره حضرت مهدی(ع) انتقاد کردند و اظهار داشت: برخی افراد به دلیل نا آشنا بودن به مسائل علمی بدون مدرک و استناد قوی علمی در خصوص حضرت مهدی(ع) راه نادرست می پویند و این گونه برخوردها متناسب با سیره اهل بیت(ع) نیست. مرجع تقلید جهان تشیع بیان کرد: گسترش خرافات مختلف در خصوص مهدویت بسیار خطرناک است و باید در این خصوص چاره اساسی اندیشید، تا در آینده شاهد زیر سؤال رفتن اصل مسئله نباشیم. وی ادامه داد: باید به سراغ دلایل قوی از کتاب و سنت برای اثبات وجود آن حضرت برویم زیرا اگر یک دلیل آسیب پذیر باشد دیگر دلایل هم زیر سؤال می رود و ما نباید به برخی افراد اجازه بدهیم تا این گونه با مسئله مهدویت برخورد کنند.

بنیاد بین المللی علوم وحیانی اسراء افتتاح شد

بنیاد بین المللی علوم وحیانی اسراء باحضور علما و مسئولین کشوری ولشکری در قم افتتاح شد. حجت الاسلام والمسلمین سعید جوادی آملی در این آیین با اشاره به نحوه شکل گیری موسسه اسراء، اظهارداشت: با توجه به کثرت تحقیقات و کتب حضرت آیت الله جوادی آملی در موضوعات گوناگون از جمله تفسیر، فقه، فلسفه، عرفان و سایر علوم وحیانی وهمچنین ضرورت ساماندهی این تحقیقات برای استفاده محققین از این پژوهش ها، این موسسه درسال ۱۳۷۲ ایجاد گردید وی ادامه داد: با توجه به استقبال پژوهشگران واهل علم از این آثار ودر راستای توان بخشی امر پژوهش و بهره مند سازی مراکز مرتبط علمی حوزوی و دانشگاهی از این علوم و معارف ونیزاستاندارد سازی نظام علمی این مجموعه، ضرورت ایجاد پژوهشگاه علوم وحیانی را بیشتر ساخت. حجت الاسلام والمسلمین جوادی آملی خاطرنشان ساخت: در این موسسه بیش از از ۳۵۰۰جلسه تفسیری، ۲۸۰۰ جلسه فقهی، یک دوره بیست ساله درس خارج فقه، ۲۵۰۰ جلسه درس فلسفه، قریب به ۱۷۰جلسه نماز جمعه و... از آثار حضرت آیت الله جوادی املی وجود دارد. مدیر بنیاد بین المللی علوم وحیانی اسراء تصریح کرد: با توجه مرجعیت علمی و دینی این مفسر قرآن کریم، در این دوره از زمان بنا به اقتضاء بنیاد بین المللی علوم وحیانی اسراء شکل گرفت. وی یادآور شد: این بنیاد در قالب سه پژوهشکده فقه، اخلاق و حقوق، قرآن و عترت پژوهی و فلسفه، امر عظیم آموزش را تحت پوشش قرار خواهد داد.

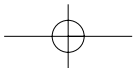
سالگرد ارتحال آیت الله آقائوردین عراقی برگزار شد

نورالدین، شتاب و عمق بیشتری به نهضت عمومی مردم بخشیدند. این انجمن ها بعد از به توپ بستن مجلس تعطیل شدند. شخصیت بزرگ مذهبی آقائوردین در انجمن مذکور، مانع از آن می شد که نسبت به اعضا و طرفداران انجمن، جسارت و یا تعرضی صورت پذیرد. آقائوردین از اواسط جمادی الثانی سال ۱۳۴۱ (ه. ق-) مبتلا به عارضه شدو حوالی ظهر جمعه، هفتم رجب ۱۳۴۱ مطابق با ششم حوت ۱۳۰۱ و بیست و ششم مارس ۱۹۲۳ چشم از جهان بست. مرحوم آیت الله آقائوردین بن سید شفیع بن حاج سیداحمد بن میر علی محمد، بقعه مبارکش با گنبد صحن و رواق، نمازخانه، کتابخانه و حجرات مجهز، در قبرستان قدیم، بین مصلاهی نماز جمعه و پارک شهر واقع است. او به حق، عارفی خداشناس، حکیمی هشیار، فقیهی مردم دار، مجاهدی عالی مقدار بود. آثار و یادگارهای علمی، دلالت بر ماهیت و محتوای علمی اشخاص دارد و از طریق آنها می توان میزان مقامات علمی راسنجید. برخی از تالیفات ارزنده و پربار آقائوردین عراقی: کتاب طهارت، صلوات، مطالب نوشتاری در تمامی مباحث عقلیه و قسمتی از مباحث الفاظ، یک دوره کامل تفسیر بر کلام الله مجید، رساله حقوق المثره فی شریعه الاسلام، رساله ای در الهیات، رساله نورالایمان در ردهبانیان، رساله ای در اصول عقاید، رساله ای در شرح دعای صباح، رساله ای بر استصحاب و سفرنامه منظوم.

شد، تا جایی که او را سایه ای بلند بر سر خود احساس می کردند، که تا به حال مانند آن را ندیده بودند. داود نعیمی یکی از محققان و نویسندگان استان مرکزی، در کتاب اویس زمان و نور عالمان می نویسد: مرحوم آقائوردین پس از بازگشت از نجف و اقامت در عراق (اراک)، در سایه شهرت علمی، مرجعیت یافت. دانشمندان فرزانه و فضلا از دورترین نقاط برای استفاضه علمی به محضر او روی می آوردند و از برکات علمی و اخلاقی او بهره کافی می گرفتند. مرحوم آقا نورالدین در این شهر تدریس جامعی را آغاز کرد، به این معنی که، مرحوم آیت الله آقای شیخ محمد تقی بروجردی در کتاب الشعرات در ضمن شرح حال خود می نویسد: اقامت من در عراق، بیست سال به طول انجامید و از طرفی، با توجه حجت الاسلام آقای سید نورالدین بودم. ایشان دارای مراتب اجتهاد و مرجعیت عدیده، و دارای زهد و تقوا و ورع بودند. داود نعیمی در کتاب اویس زمان و نور عالمان آورده است: با شروع نهضت مشروطیت در ایران، مشروطه خواهان شهر اراک نیز همگام با سایر بلاد دست به اقدام ها و تحریکات مخفی و علنی زدند. متعاقب این تلاش ها، انجمن های سیاسی، هدایتگر فعالیت های آزادیخواهان شدند. انجمن آذربایجانی های مقیم اراک، اعتدالیون، دموکرات، تدین و از همه مهم تر، انجمن ولایتی به ریاست مرحوم آقا

سپهدار، که از عمده ترین آثار تاریخی این شهر است و شخصیت هایی همچون حضرت آیت الله العظمی امام خمینی (ره)، حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی، آیت الله العظمی آقا شیخ مرتضی حائری و آیت الله العظمی حاج سید احمد خوانساری آنجا تحصیل کرده اند. از جمله استادان این عارف ربانی می توان از میرزا حبیب الله رشتی، آیت الله خراسانی (آخوند ملاکاظم) و حاج میرزا خلیل نام برد. آقا نورالدین با فراستی کم نظیر و ذهنی تابان، مراحل درسی را تا نیل به درجه اجتهاد، یکی پس از دیگری پشت سر نهادند و در مدت کمتر از هفت سال با پشتکار جدی در یادگیری مبانی فقه و اصول و جمیع متعلقات آن، به کسب قوه استنباط سر فراز گشتند. در سال ۱۳۰۳ (ه. ق-) برای تکمیل معلومات عالیه خویش به نجف اشرف مهاجرت کرد و در سلک طلاب آن حوزه درآمد. آقائوردین عراقی، پس از حدود هفت سال اقامت در نجف اشرف و تحصیلات مدام، همگام با پرورش هر چه تمام تر جسم و جان، در مسیر ورع و پارسایی و ملکات فاضله و صفات ممدوحه، تا نیل به درجه رفیع اجتهاد، بالاخره به وطن بازگشت. با ورود به اراک و برخورد با اهل وطن، اندک اندک تجلیات روحی و ابعاد وسیع علمی و ایمانی اش بیش از پیش بر مردم آشکار و ارادت مردم نسبت به ایشان بیشتر

مراسم نودمین سالگرد ارتحال آیت الله العظمی آقا نورالدین عراقی، با هدف معرفی و بررسی شخصیت ایشان در ابعاد مختلف با شرکت ۷۰۰ نفر از علما، طلاب، اندیشمندان، دانشجویان و استادان دانشگاه ها و ۴۰ تن از استادان برجسته حوزه های علمیه، در اراک برگزار شد. در این همایش آیت الله دری نجف آبادی نماینده ولی فقیه در استان مرکزی، آقائوردین عراقی را شخصیتی فرامنطقه ای و جهانی دانست و گفت: باید با معرفی این چهره جهانی، زمینه را برای آشنایی کشورهای مختلف با اندیشه های این عارف برجسته فراهم کرد. او افزود: این عالم وارسته از شخصیت های اثر گذار در ۱۵۰ سال اخیر بوده است و باید با ترویج آثار و اندیشه های آقائوردین عراقی، این دانشمند بزرگ اسلام را جهانی کرد. آیت الله فاضل مالکی از مدرسین حوزه علمیه هم گفت: اقتدار علمی در فقه و تفسیر قرآن کریم آقائوردین عراقی در تمامی جهان اسلام جلوه گراست. وی یادآور شد: مجاهدت این شخصیت علمی، آقائوردین عراقی را به دانشمندی فرزانه تبدیل کرده است. در ادامه این مراسم از تمیر یادبود نودمین سالگرد ارتحال آقائوردین عراقی رونمایی شد. آقائوردین عراقی به لحاظ درجات علمی و معنوی اویس زمان لقب گرفته است. شروع تحصیلات ایشان در شهر اراک، مدرسه

حجت الاسلام والمسلمین دین پرور:

۱۴۰ عنوان کتاب در خصوص نهج البلاغه در قم منتشر شد

رییس بنیاد بین المللی نهج البلاغه قم گفت: ۱۴۰ عنوان کتاب، رساله و جزوه در خصوص نهج البلاغه در بنیاد بین المللی نهج البلاغه استان قم تالیف و منتشر شده است.

حجت الاسلام والمسلمین دین پرور در جمع خبرنگاران با یادآوری سی و پنجمین سال تاسیس

این بنیاد اظهار داشت: برخی از کتاب‌های این بنیاد ۱۴ جلدی در ۶۰۰ صفحه و برخی از جزوه‌ها ۱۰۰ صفحه‌ای که مجموع این کتب و جزوات در حول محور نهج البلاغه در این سال ها تالیف و منتشر شده است. وی نهج البلاغه را در میان دیگر منابع و احادیث اسلامی دارای اولویت دانست و گفت: این کتاب در خلافت حضرت علی (ع) در رابطه با سخنان، نامه‌ها و عزل و نصب‌ها نوشته شده و امروز بعد از ۱۴ قرن این کتاب مورد توجه جوامع اسلامی قرار گرفته است.

وی ترجمه نهج البلاغه را بر اساس عالی‌ترین شیوه‌های نگارش عنوان کرد و افزود: زبان نهج البلاغه را به زبان روز که همان ادبیات معاصر است برگردانديم که برخی از این کتاب‌ها چندین مرتبه به چاپ مجدد رسیده است.

وی افزود : از راه پژوهش در نهج البلاغه به زبان معاصر توانستیم تا حدودی نیازهای علمی و فرهنگی جامعه را برآورده نماییم. رییس بنیاد بین‌المللی نهج البلاغه قم تصریح کرد: با به روز کردن نهج البلاغه حدود ۹۰ نفر از اساتید در فرهنگ اسلامی متوجه جامع بودن این کتاب شده و تدریس آن را برعهده گرفتند که هم اینک در دانشگاه‌ها و مراکز دیگر علمی در حال تدریس است.

وی یکی دیگر از اهداف این بنیاد را قرار گرفتن نهج البلاغه به عنوان درس رسمی در حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها و مراکز علمی دانست و گفت: حدود هفت سال است که رشته نهج البلاغه در دانشگاه و مراکز علمی و نیز حدود پنج سال که در حوزه‌های علمی در مقطع کارشناسی تدریس می‌شود. رییس بنیاد

نرم افزار دوره ۴۱ جلدی فقه الصادق تولید شد

خبرگزاری فارس: نرم افزار دوره ۴۱ جلدی فقه الصادق توسط مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری اسلامی تولید شد. نرم افزار دوره کامل ۴۱ جلدی فقه الصادق تالیف آیت الله العظمی روحانی در قالب برنامه کتابخانه دیجیتالی نور، توسط مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی و با همکاری دفتر این مرجع تقلید تولید شد.

فقه‌الصادق مجموعه استدلالی کاملی در مباحث فقهی است که از مبحث طهارت تا دیات را شامل می‌شود و این کتاب، شرحی بر کتاب تبصره از تألیفات علامه حلی بوده که در ۴۱ جلد و در ۲۰ هزار صفحه به چاپ رسیده است. یکی از امتیازات این مجموعه فقهی آن است که طلاب و محققان را از مراجعه به کتاب‌های فقهی

آیت الله سبحانی:

سازمان ملی جوانان در مقابل تبلیغات فرقه‌های انحرافی فعالیت کند

یکی از مراجع تقلید قم با بیان این که عده‌ای از جوانان در دام اعتیاد و تبلیغات فرق مختلف در حواشی ایران دچار انحراف شدند، تصریح کرد: سازمان ملی جوانان باید به این مسائل رسیدگی کند تا جوان هویت

اسلامی و ایرانی خود را بیابد.

به گزارش خبرگزاری مهر، آیت‌الله سبحانی در دیدار با رئیس سازمان ملی جوانان کشور با بیان اینکه مسئله جوان موضوع حساسی است، افزود: دوران کودکی را می‌شود به آسانی سپری کرد اما دوران جوانی دوران طغیان غرایض است که هم غرایض معنوی و هم شهوات را در بردارد.

ایشان با اشاره به تبلیغات ماهواره‌ها و فرق مختلف اظهار داشت: باید برای این مسائل که افکار جوانان را تحت تأثیر قرار می‌دهد فکری کرد چرا که این‌ها مسائل ساده‌ای نیست و پیاده کردن راه حل آن‌ها بسیار مهم است.

آیت‌الله سبحانی در ادامه گفت: عده‌ای از جوانان در دام اعتیاد و تبلیغات فرق مختلف در حواشی ایران دچار انحراف شدند که

بین المللی نهج البلاغه قم افزود: این رشته در مقطع کارشناسی ارشد تصویب شده و در مقطع دکتری نیز سر فصل‌ها ارائه که اقدامات لازم انجام شده و به مرحله تصویب رسیده است .

وی به بخش دیگری از فعالیت‌های این بنیاد اشاره کرد و بیان داشت: کلمات قصار نهج البلاغه به ۱۳ زبان زنده دنیا ترجمه شده و برخی از قسمت‌های دیگر این کتاب به ۴۰ زبان ترجمه و تالیف شده است. وی افزود : اخیرا با سازمان ارتباطات تفاهم نامه‌ای مبنی بر۱۲ ترجمه زبان امضا که قسمتی از کارهای اولیه این فعالیت نیز شروع شده است .

رییس بنیاد بین‌المللی نهج البلاغه قم عهد نامه امام به مالک اشتر را مهمترین بخش این کتاب ذکر کرد و گفت : این بخش مطالبش مرتبط با مسائل و مباحث روز است ضمن اینکه دشمن‌های اسلام نمی‌خواهد این قسمت منتشر و به دنیا شناسانده شود . وی افزود: تلاش‌های پی در پی بنیاد انجام شده تا در آینده نزدیک عهد نامه به عنوان طرح و لایحه مطرح شده و در همایشی بین‌المللی به تمام مردم دنیا شناسانده شود .

حجت‌الاسلام والمسلمین سید جمال‌الدین دین پرور با اشاره به فصل نامه نهج البلاغه گفت: از میان ۸۰۰ منبع شیعی و از میان هفت هزار حدیث و خطبه و نامه تکرار یابی شده است که ۱۰ هزار حدیث از آن انتخاب و در ۳۰ مجمع تایپ شده است. وی افزود : با اضافه کردن احادیث اهل تسنن به این مجمع کتابی با عنوان جامع الحدیث امیرالمومنین تالیف خواهد شد.

رییس بنیاد بین‌المللی نهج البلاغه قم از رونمایی کتاب کاوشی در نهج البلاغه خبر داد و گفت: این کتاب سه جلدی مجموعه سخنرانی‌ها ، نشست‌های ومقالات ۱۵ همایش بین‌المللی و داخلی در رابطه با نهج البلاغه با حضور دانشمندان سراسر دنیا برگزار شده است می‌باشد.

چه آنان که در قرن‌های گذشته می‌زیسته‌اند و چه آن دسته از فقهای

معاصر مانند آیت‌الله خویی، میرزای نائینی، محقق اصفهانی و آیت‌الله حکیم که پیش از نگارش این مجموعه آرای فقهی خود را عرضه کرده‌اند، برای اطلاع از آرای دیگر فقیهان بی‌نیاز می‌کند. حضرت آیت‌الله سیدصادق روحانی تالیف این مجموعه فقهی را از سال ۱۳۷۰ قمری آغاز کرده و در سال ۱۳۹۸ هجری قمری و در اوج مبارزات علیه رژیم ستمشاهی و در حالی که در تبعید به سر می‌برد، نگارش آخرین جلد آن را به پایان رسانده است. جلد اول این کتاب که به مبحث طهارت اختصاص دارد، هم‌اکنون در کتابخانه ملی و سایر کتابخانه‌های معتبر موجود است و نخستین بار در سال ۱۳۷۳ قمری توسط دار‌المحکمه قم به چاپ رسیده است.

آیت الله سبحانی:

سازمان ملی جوانان در مقابل تبلیغات فرقه‌های انحرافی فعالیت کند

سازمان ملی جوانان باید به این مسائل رسیدگی کند و این موضوعات را در اولویت کار خود قرار دهد تا جوان هویت اسلامی و ایرانی خود را بیابد. آیت‌الله سبحانی در ادامه با بیان اینکه سازمان ملی جوانان باید جوان‌شناس و در تعدیل غرایض جوانان فعال باشد، اظهار داشت: جوانان در این دوران بین دو نیرویی که همواره در کشاکش است، قرار دارند که از یک طرف انسان را به معنویت سوق می‌دهد و از طرفی هم آنها را به شهوات دعوت می‌کند.

استاد برجسته حوزه تصریح کرد: این غرایض در عین حالی که می‌توانند مضر باشند، اما حیات انسان به همین امر بستگی دارد.

این مرجع تقلید افزود: عدالت خواهی، خداخواهی و پابندی به اخلاق در دل جوان است که سازمان باید در تعادل این غرایض گام بردارد. آیت‌الله سبحانی با اشاره به مسئله ازدواج و اشتغال جوانان افزود: برخی‌ها ازدواج را وابسته به اشتغال می‌دانند که این مطلب درست نیست چرا که خداوند دستور داده است ازدواج کنید من روزی شما را تقبل می‌کنم اما جوانان باید دقت کنند که همسری انتخاب کنند که سازگار باشد.

این مرجع تقلید با تأکید بر اینکه ازدواج مانع از فساد، اعتیاد و انحرافات می‌شود ادامه داد: جوانان باید دقت کنند که حتما نباید برای ازدواج از همان ابتدا یک آپارتمان داشته باشند.

رییس موسسه آموزشی و پژوهشی مذاهب اسلامی:

سریال های تلویزیونی بی بندوباری را ترویج نکنند

رییس موسسه آموزشی و پژوهشی مذاهب اسلامی با انتقاد از برخی سریال‌ها که سبب ترویج پدیده بدحجابی در جامعه می‌شوند، گفت: سریال‌های تلویزیونی باید مروج حجاب باشند، نه این که به نحوی بی بندوباری را اشاعه دهند!

حجت‌الاسلام والمسلمین حسن منتظری با اشاره به موضوع عفاف و حجاب گفت: در همه ادیان الهی به یک پوشش خاص توجه شده و اسلام نیز تأکید فراوان به عفاف و حجاب دارد.

وی با بیان این که پوشش، اساسی‌ترین حکمی است که اسلام مطرح کرده، افزود: انقلاب اسلامی انگیزه‌ای شد تا مسلمانان طبق مبانی اسلام و قرآن به پوشش توجه کنند.رییس موسسه آموزشی و پژوهشی مذاهب اسلامی، ادامه داد: متأسفانه در سال‌های اخیر بخاطر عدم آگاهی و اطلاع‌رسانی نسبت به مسائل فرهنگی و از طرفی جهت دهی خاصی که توسط استکبار جهانی تحمیل شده و بعضی عوامل داخلی به آن رنگ و لعاب دادند، نسبت به عفاف و حجاب کاستی‌های زیادی صورت گرفته است. این استاد حوزه، جلوگیری از اشاعه فحشا و بی‌بندوباری در جامعه را از ضرورت‌های اساسی عنوان کرد و اظهار داشت: هرچند برخورد فیزیکی با بدحجابی از سوی ارگان‌های مسئول در بعضی مواضع ضروری است، اما حفظ ارزش‌های دینی در جامعه اسلامی که وظیفه حکومت است، وی عنوان داشت: مقابله با پدیده بدحجابی عزم فراگیر و همه جانبه عمومی می‌طلبد، اما متأسفانه مراکزی که وابسته به حکومت هستند نسبت به این مسئله بی تفاوت اند.

حجت‌الاسلام منتظری ادامه داد: متأسفانه در بعضی از سفرهای خارجی مشاهده می‌شود بانوانی که به نمایندگی از جمهوری اسلامی برای همایش و یا کار دیگری اعزام می‌شود، نسبت به حجاب اهمیت قائل نیستند؛ در حالی که از بیت‌المال استفاده می‌نمایند. وی، تولید سریال‌های تلویزیونی را در ترویج حجاب و عفاف بسیار مؤثر برشمرد و افزود: سریال‌های تلویزیونی باید طوری تولید شوند که ملاک در بیننده حجاب باشد، نه این که این سریال‌ها به نحوی بی بندوباری را اشاعه دهند!

مدیر مرکز تخصصی مذاهب اسلامی با بیان این که استکبار در راستای اسلام ستیزی بانمادهای اسلامی مقابله خواهد کرد، یادآور شد: هر مسئله‌ای که به عنوان ارزش اسلامی تلقی شود، موجب هراس دشمنان بوده و از آن می‌ترسند در همین راستا نیز به پیامبر اسلام(ص) و قرآن کریم توهین کردند تاقداست آنان را پایین بیاورند، اما نتوانستند، و امروز هم عفاف و حجاب که از اعتقادات مسلمانان به شمار می‌رود را هدف قرار داده‌اند.

پاسخگویی به ۱۵۰ هزار شبهه دینی توسط

مرکز علمی دارالعرفان الشیعی

مدیرعامل مرکز علمی تحقیقاتی دارالعرفان الشیعی از پاسخگویی به بیش از ۱۵۰ هزار سؤال اینترنتی در زمینه شبهات اعتقادی و دینی توسط کارشناسان این مرکز خبر داد. آیت پیمان با اشاره به حجم سئوالات ارسال شده از سوی کاربران اینترنتی به واحد پاسخگویی به سئوالات دینی این مرکز اظهار داشت: تاکنون بیش از ۴۵ هزار پیام از طریق ایمیل دریافت و پاسخ داده شد که تعداد سئوالات آنها بالغ بر ۱۵۰ هزار سؤال دینی و شبهه اعتقادی بوده است.

وی با بیان اینکه این تعداد سئوالات غیر از سئوالات تلفنی است که در این بخش پاسخ داده شده است، گفت: در بعضی از مناسبت‌ها و ایام سال مانند ماه مبارک رمضان به خاطر اینکه مردم بیشتر با مسائل دینی در ارتباط هستند حجم سئوالات دینی و قرآنی افزایش چشمگیری به خود می‌گیرد . پیمان با اشاره به ضرورت پاسخگویی به سئوالات دینی گفت: تردیدی نیست که تهاجم دشمنان اسلام به مرزهای دینی هر روز شکل جدیدی به خود می‌گیرد و دشمنان از طریق ایجاد شبهه و هزاران چرایی دینی سعی در سست نمودن بنیان‌های اعتقادی مردم به ویژه جوانان دارند. وی مهم‌ترین راه مبارزه با تهاجم‌های فرهنگی در هر زمانی به ویژه در حال حاضر که به روش‌های گوناگون شبهات متعددی از سوی مراکز و مجامع مختلف القا می‌شود را پاسخ به شبهات دینی و مبارزه فرهنگی در مقابل شبهات دانست و تصریح کرد: مرکز علمی تحقیقاتی دارالعرفان از بدو تاسیس بر حسب نیاز جامعه و وجود شبهات دینی و سئوالات اعتقادی که روز به روز در حال توسعه و گسترش است، اقدام به تشکیل واحد پاسخگویی به شبهات دینی نمود.

پیمان با اشاره به شیوه پاسخگویی به سؤال‌ها و شبهه‌های ارسالی گفت: سؤال‌هایی که در موضوع احکام شرعی است و نیاز به پاسخ فوری و ضروری دارد در اولویت قرار می‌گیرد و در صورت نیاز از طریق دفاتر مراجع عظام تقلید پاسخ دریافت و برای کاربران ارسال می‌شود و در موارد که سؤال‌ها از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار باشند با مراجعه به دفاتر مراجع عظام تقلید، پاسخ این سؤال‌ها پیگیری می‌شود، به گونه‌ای که در چند مورد زندگی‌های مشترکی که با چالش جدی مواجه شده بود، با پیگیری‌های انجام شده رفع شد. وی اضافه کرد: سؤال‌های اعتقادی با دقت نظر کامل و با مراجعه به منابع، تحقیق می‌شود و جواب آنها با درنظرگرفتن سطح علمی کاربر ارسال می‌شود و سئوالات تاریخی نیز با مراجعه به معتبرترین کتاب‌های مستند تاریخی پیگیری و جواب آن با تحقیق لازم ارسال می‌شود. وی اضافه کرد: علاقه‌مندان برای طرح سئوالات و شبهات دینی خود به سایت‌های www.ansarian.ir یا www.erfan.ir و مراجعه کنند و برای بیان سئوالات تلفنی به شماره ۷۷۳۵۳۵۷ تماس گیرند.

شخصیت امام علی(ع) از دیدگاه اندیشمندان

خداوندی جمع شده است که در هیچ یک از انسان های بزرگ دیده نمی شود.^{۱۱} محمد عبده، بزرگترین روحانی و دانشمند عالم تسنن، معاصر

سیدجمال الدین اسدآبادی می نویسد: "هنگام مطالعه نهج البلاغه، گاهی یک عقل نورانی را می دیدم که شباهتی به مخلوق جسمانی نداشت. این عقل نورانی از گروه ارواح و مجردات الهی (ملکوتیان) جدا شده و به روح انسانی پیوسته، و آن روح انسانی را از پوشاکهای طبیعت تجرید نموده، تا ملکوت اعلا بالا برده و به عالم شهود و دیدار روشن ترین انوار نائل ساخته است. و با این وصف شگفت انگیز، پس از رهایی از عوارض طبیعت در عالم قدس آرمیده است. و لحظات دیگری صدای گوینده حکمت را می شنیدم که واقعیات درست را به پیشتانان و زمامداران گوشزد می کرد و موقعیت های تردیدآمیز را به آنان نشان می داد، و آنان را از لغزشهای اضطراب آور بر حذر می داشت و به دقایق سیاست و طرق کیاست راهنمایی می کرد و آنان را با مقام واقعی ریاست آشنا می ساخت و به عظمت تدبیر و سرنوشت شایسته بالا می برد."

نگاهی که محمد صلی الله علیه وآله و سلم به علی(ع) داشت، نگاه به یک مؤمن ساده نبود، نگاهی سرشار از اشارات خواننده شده بود. مجموعه سخنانی که حضرت محمد(ص) درباره علی(ع) فرموده است، به روشنی اثبات می کند که علی(ع) در قلمرو مکتب های الهی در ردیف اول رهبران است. از این رو رسالت او به عنوان نمایندگی کل از رسالت های کلی تاریخ احتیاجی به گفتگو و تفصیل بیشتر ندارد. این سخنان را بخوانیم:

۱- "ای علی، نسبت تو به من، مانند نسبت هارون به موسی است، مگر در نبوت که پس از من پیامبری نیست."

۲- "هرکس که من مولای او هستم، علی مولای اوست."

۳- "به علی ناسزا مگوئید، او شیفته و بی قرار ذات الهی است."

۴- "پروردگار عالمیان در باره علی بن ابی طالب تعهدی نموده و فرموده است: علی پرچم هدایت، کانون نور ایمان، پیشوای اولیاء الله و نور برای هرکس است که مرا اطاعت کند."

۵- "علی امیر مردم با ایمان، پیشوای متقین و رهبر کمال یافتگان پاک به بهشت پروردگار عالمیان است. کسی که او را تکذیب کرد، رسوا و ساقط گشت."

۶- "هرکس بخواهد به آدم در علمش بنگرد و به نوح در تقوایش و به ابراهیم در بردباری اش و به موسی در هیبتش و به عیسی در عبادتش، بنگرد به علی بن ابیطالب."

دو نکته بارز در شخصیت اوست که از دیدگاه خودش به خوبی می توان آنها را شناخت. اول اینکه علی(ع) یک راستگو و صادق محض بود. در سرتاسر زندگی اش، در کردار و گفتار و رفتارش جز صدق و راستی نمی توان یافت. طبیعت انسانی او در اوج کمال راستی و درستی قرار داشت.

دوم اینکه گروهی از پاکترین مردم صدر اسلام تحت تعلیم شخصیت خاص علی(ع) قرار داشتند که ایسن تربیت یافتگان، خود هریک سرآمد زمان

ادامه در صفحه بعد

فرمود: "ای علی، چون مردمان در تکرار عبادت رنج برند، تو در ادراک معقول رنج ببر تا بر همه سبقت بگیری." و این چنین خطاب جز در مورد چون او بزرگی راست نیامدی که او در میان خلق چنان بود که معقول در میان محسوس. لاجرم چون با دیده بصیرت عقل، مُدرک اسرار گشت، همه حقایق را دریافت و به دیدن حکم داد. و برای این بود که گفت: اگر پرده برداشته شود، بر یقین من افزوده نگردد.

هیچ دولت، آدمی را زیادت از ادراک معقول نیست. بهشتی که به حقیقت آراسته باشد به انواع زنجبیل و سلسبیل، ادراک معقول است و دوزخ با عقاب و اشغال، متابعت اشغال جسمانی است که مردم در بند هوا افتند و در جحیم خیال بمانند."

۷- حسن بن یسار بصری، که از مشهورترین علما و دانشمندان قرن اول هجری است، می نویسد: "علی بن ابی طالب ربانی امت اسلامی و دارای عظمت و سابقه منحصر به فرد و نزدیکی با پیامبر اکرم. او هرگز از امر الهی غفلت نورزید و در راه دین هیچ ملامتی در او تأثیر نداشت."

۸- ابن ابی الحدید، شارح نهج البلاغه که از مطلع ترین علمای اهل تسنن و متفکر در فلسفه و کلام و صاحب نظر در تاریخ اسلام است، می نویسد: "امتیازات انسانی علی(ع) از لحاظ عظمت و جلال و شهرت در آن حد اعلاست که شرح کردن و بحث و تفصیل دادن آنها ناروا و بیهوده است... من چه بگویم در حق مردی که دشمنانش نتوانستند عظمت ها و فضایل او را منکر شوند و همه آنان به برتری شخصیت او اعتراف کردند؟ ... من چه بگویم درباره مردی که همه فضیلت ها به او منتهی می شود و هر مکتب و هر گروهی خود را به او منسوب می سازند."

۹- مولوی جلال الدین محمد بلخی (مولانا)، یکی از بزرگترین عرفا و متفکران و حکمای بشری که حقایق فراوانی را در جهان بینی و خداشناسی و انسان شناسی در قالب شعری آورده است. این شعر معروف از اوست:

از علی آموز اخلاص عمل
شیر حق را دان منزه از دغل
در غزا بر پهلوانی دست یافت
زود شمشیری برآورد و شتافت
او خدو انداخت بر روی علی
افتخار هر نبی و هر ولی
او خدو انداخت بر رویی که ماه
سجده آرد پیش او در سجده گاه

در شجاعت شیر ربانیتی
در مروت خود که داند کیستی
ای علی که جمله عقل و دیده ای
شمه ای واگو از آنچه دیده ای
تیغ حلمت جان ما را چاک کرد
آب علمت خاک ما را پاک کرد
بازگو ای باز عرش خوش شکار
تا چه دیدی این زمان از کردگار
چشم تو ادراک غیب آموخته
چشمهای حاضران بردوخته

چون تو بابی آن مدینه ی علم را
چون شعاعی آفتاب حلم را
باز باش ای باب رحمت تا ابد

۱۰- محمد ابوالفضل ابراهیم، محقق بزرگ که شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید را مورد تحقیق عالمانه قرار داده است، می نویسد: "در شخصیت امام علی بن ابی طالب آن قدر کمالات و عناصر پسندیده، و عظمت های روحی و نورانیت تکاملی و شرافت عالی توأم با فطرت پاک و نفس محبوب

را نشنیده بودند... او از این دنیا رخت برپست، در حالی که رسالت خود را به جهانیان نرسانده بود. او چشم از این جهان پوشید مانند پیامبرانی که در جوامع بشری مبعوث می شدند که گنجایش آن پیامبران را نداشتند و به مردمی وارد می شدند که شایسته آن پیامبران نبودند و در زمانی ظهور می کردند که زمان آنان نبود. خدا را در این کار حکمتی است که خود داناست."

۳- میخائیل نعیمه، نویسنده، صاحب نظر و متفکر مسیحی عرب می نویسد: "هیچ مورخ و نویسنده ای هر اندازه هم که از امتیاز نبوغ و رادمردی برخوردار باشد، نمی تواند از انسان بزرگی مانند امام علی یک چهره کلی در مجموعه ای که حتی هزار صفحه هم باشد، ترسیم نماید و دورانی پر از رویدادهای بزرگ مانند دوران او را توضیح دهد. تفکرات و اندیشه های آن ابر مرد عربی و گفتار و کرداری را که او میان خود و پروردگارش انجام داده است، نه گویی شنیده و نه چشمی دیده است. تفکرات، ایده ها، گفتارها و کردارهای او بسیار بیش از آن بوده است که با دست و زبان و قلم وی بروز کرده و در تاریخ ثبت شده باشد."

۴- ایلیا پاولیچ پتروشفسکی، استاد تاریخ دانشگاه لنینگراد نیز می نویسد: "علی پرورده محمد و عمیقاً به وی و اسلام وفادار بود. علی تا سر حد شور و عشق پایند دین بود، صادق و درستکار بود. در امور اخلاقی بسیار خرده گیر بود و از نامجویی و مال پرستی به دور، و بی تردید هم مردی سلحشور بود و هم شاعر، و تمام صفات لازمه اولیاء الله در وجودش جمع بود."

۵- جرج جرداق، از بزرگترین نویسندگان مسیحی عرب می نویسد: آیا انسان بزرگی مانند علی را می شناسی که حقیقت انسانی را به عقول و مشاعر بشری آشنا سازد؟ آن حقیقت انسانی که سرگذشتی چون ازل و آینده باقی چون ابدیت و ژرفایی بس عمیق دارد که هریک از صاحبان عقول و نفوس بزرگ مطابق روش و طبع خود، آن را درک می کند و دیگر انسانهای عادی بدون اینکه خود بدانند، در سایه آنان زندگی می کنند... آن حقیقت انسانی که اساس همه فلسفه های مثبت در مقابل فلسفه های منفی است. منظورم از آن فلسفه ها کاوش از مطلق است که عامل اساسی ثبات و پایداری انسانیت در وجود انسان است؛ کاوشی که اگر تا اعماق مطلق ادامه یابد، به یکی از چهره های حقیقت خواهد رسید.

در این بحث و پیگیری، اندیشه و عقل و خیال و سایر فعالیت های ناشی از آنها دست به دست هم می دهند، سپس بر موقعیت ها و عوامل و عموم تمایلات با داشتن معانی مختلف تطبیق می یابد. علی این مطلق را به طور مخصوص دریافته، سپس با عقل و قلبش درک کرده است که بالاترین قدرتها از پایداری و مقاومت روی آن مطلق ناشی می گردد.

علی بدینسان تجسم یافته آن قدرت شگفت انگیز است که او را در پیروزیها و شکست ها یکسان نشان می دهد؛ زیرا عامل ملاک او در پیروزیها و شکست ها همان قدرت است که در میدان جنگ چه با چهره پیروزمند بیرون آید و چه با شکست روبرو شود و همچنین در میدان سیاست و هر میدان دیگری که برای تکاپوی زندگی تصور شود، یکسان است."

۶- ابن سینا می نویسد: "... به این دلیل بود که شریف ترین انسان و عزیزترین انبیاء و خاتم رسولان علیهم السلام به مرکز حکمت و فلک حقیقت و خزانه عقل امیرالمؤمنین علیه السلام

علامه محمد تقی جعفری

مسلم است که با شناخت های معمولی هرگز نمی توان شخصیت علی بن ابی طالب(ع) را دریافت. به ویژه اگر پژوهشگر در مواردی جویای عناصر و فعالیت های روحی آن بزرگوار باشد؛ به عبارتی دیگر، حجاب نمی تواند تمام مفهوم دریا باشد. حجاب کجا و آن عظمت ژرف و شگفت انگیز کجا؟! به راستی پدیده های ترکیبی و مفاهیم عالی انسانی درون شخصیت ها با نظر به عظمت رشدی که دارند، بسیار پیچیده تر و ظریف تر از آن است که در انسان های معمولی به وجود آید.

آمیزه ای از عدالت و محبت با وابستگی به خداوند متعال، از علی بن ابی طالب(ع) شخصیتی ساخته است که در نادره دوران است. در جنگ صفین، لشکریان معاویه آب فرات را به روی لشکریان علی(ع) می بندند و آنان را در معرض هلاکت قرار می دهند. با فرمان امام فرات به دست لشکریان حضرت می افتد و یاران او می خواهند در مقابل تخلف لشکریان معاویه از قانون، آب را به روی لشکریان او ببندند؛ ولی امام فرات را در اختیار آنان می گذارد و از بستن آب به روی لشکریان معاویه جلوگیری می کند. همان معاویه ای که دشمن دیرین اوست. در جای دیگر همین رفتار را با قاتل خود می کند. در تمام لحظات زندگی اش چنین شخصیت خاصی دارد.

به این قیاس، انسان از دیدگاه شخصیت علی(ع) موضوعی است که در مجرای سه پدیده متنوع مطرح است: "محبوبیت"، "مشمول بودن به عدالت"، "وابستگی به خدا".

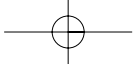
براساس تحقیقات همه جانبه ای که از آغاز ظهور اسلام تا کنون درباره شخصیت علی بن ابی طالب (ع) چه به وسیله مشاهده کنندگان معاصر او و چه بعدها توسط متفکران صاحب نظر اسلامی و دیگر ملل صورت گرفته است، این حقیقت پذیرفته شده که:

شخصیت علی(ع) چنان که در قلمرو مکتب های الهی (غیر از نبوت) در ردیف پیامبرانی مانند حضرت ابراهیم، حضرت موسی، حضرت عیسی و حضرت محمد علیهم السلام (صاحبان رسالت کلی) قرار دارد، در قلمرو پیشتانان کاروانیان انسانی که تکامل در انسانیت را هدف گیری نموده اند، در صف اول جا گرفته است. علی علیه السلام پیامبر نیست و خضوع و تسلیمش در برابر پیامبر اسلام صلی الله علیه وآله وسلم ایمان راستین او به خاتم پیامبران علیهم السلام چیزی نیست که قابل کمترین تردید باشد.

شایستگی علی علیه السلام برای مقام نمایندگی رسالت های کلی نه تنها از سوی صاحب نظران جهان تشیع، بلکه از طرف همه فرقه ها و مذاهب اسلامی و غیر اسلامی بدون کمترین ابهامی ابراز شده است. به این نمونه ها نگاه کنیم:

۱- شبلی شملیل، که از پیشتانان مکتب مادیگری بود، می نویسد: "امام علی بن ابی طالب بزرگ بزرگان، یگانه نسخه ای است که شرق و غرب، نه در گذشته و نه در امروز، صورتی مطابق این نسخه ندیده است."

۲- جبران خلیل جبران، یکی دیگر از نویسندگان و متفکران مسیحی عرب می نویسد: "من معتقدم که فرزند ابی طالب نخستین عرب بود که با روح کلی رابطه برقرار نمود. او اولین شخصیت از عرب بود که لبانش نغمه روح کلی را در گوش مردمی طنین انداز نمود که پیش از او آن

مبلغین، امام موسی صدر را الگوی خود قرار دهند

مدیرکل امور بین الملل حوزه‌های علمیه، مردم دنیا را بیش از هر روز دیگری تشنه معارف اهل بیت دانست و گفت: مبلغین ما برای بهتر انجام دادن وظایف خود به امام موسی صدر توجه داشته باشند. حجت الاسلام والمسلمین محمد حسن زمانی با اشاره به سیره امام موسی صدر اظهار داشت: ما باید امروز مانند امام موسی رفتار کنیم چرا که وقتی ایشان به لبنان رفتند مردم اعم از شیعه، سنی و حتی مسیحی گرد او جمع شدند و هر کدام در

مراسم هایشان از او دعوت می‌کردند.

حجت الاسلام زمانی افزود: دلیل اقبال مردم این است که امام موسی صدر هم‌برخورد خوبی با اقشار مختلف فارغ از مذهب آنها داشتند و هم از فضیلت علمی لازم برخوردار بودند.

حجت الاسلام زمانی بایبان این که ۲۲۰ کشور دنیا مخاطب ما هستیم ابراز داشت: برغم آنکه فکر می‌کنیم دنیا ما را نمی‌پذیرد و درب‌ها به روی ما بسته است عرصه‌های فراوانی وجود دارد که می‌توانیم وارد آنها شویم و دنیا نیز اقبال و پذیرش لازم را دارد.

وی گفت: خود بنده فکر می‌کردم در بسیاری از کشورها به هیچ وجه امکان فعالیت وجود ندارد اما وقتی رفتم متوجه شدم که بر خلاف باور ما زمینه بسیار خوبی نیز فراهم است و درب‌ها به روی ما باز می‌شد.

حجت الاسلام والمسلمین زمانی با اشاره به سفر خود به مصر اظهار داشت: در کشور مصر دانشگاه الازهر

بیش از نیم میلیون نفر دانشجوی وجود دارد که در عرصه‌های مختلف به شکلی قاطع حضور دارند.

وی با اشاره به فضای ساسی موجود بین ایران و مصر خاطر نشان کرد: روابط دو کشور به شدت تیره است به طوری که ایرانیان اجازه سفر به مصر را ندارند و تنها با هماهنگی مقامات دولتی می‌توانند وارد این کشور شوند.

وی گفت: بنده چند سال پیش به عنوان رایزن فرهنگی وارد مصر شدم و پس از آشنایی با اساتید الاظهر تصمیم گرفتم با شورای افتا دیدار کرده مبانی فقهی خود را به آنها ارائه دهم که سرانجام موفق شدم وقت ملاقاتی بگیرم و در جلسه‌ای که برگزار شد علاوه بر رئیس شورای افتا تمامی اعضا نیز حاضر بودند.

وی افزود: در آن دیدار من به رئیس شورای افتا گفتم معارف پیامبر(ص) از طرق صحابه و ائمه معصومین(ع) منتقل شده است و اگر شما می‌خواهید از

تمامی منابع استفاده کنید لازم است به کتب شیعه نیز نظر داشته باشید که رئیس شورای افتا گفت: حرف شما منطقی است اما آیا حقیقتاً چیزی وجود دارد که ما بتوانیم از آن استفاده کنیم.

زمانی ادامه داد: بنده تعدادی از کتب حدیثی را به همراه داشتم و همان جا به او هدیه کردم که او بسیار متعجب شد و گفت فرزندان رسول الله روی سر ما جا دارند و من باید همه این‌ها را مطالعه کنم تا در هنگام صدور فتوا به آن‌ها نظر داشته باشم.

وی گفت: در ادامه وقتی موقع نماز فرارسید از من خواستند امامت جماعت را بر عهده بگیرم که نهایتاً پذیرفتم و حتی در آن روز به خاطر من آنها نماز ظهر و عصر را جمع کردند که همه این‌ها نشان می‌دهد حتی در مکان‌هایی که مافکر می‌کنیم به هیچ وجه نمی‌شود فعالیت داشت اگر به درستی حضور پیدا کنیم می‌توانیم فعالیت مناسبی داشته باشیم.

حجت الاسلام زمانی ابراز داشت: عده‌ای اینجا نشسته‌اند و فحش و ناسزا می‌دهند و فکر می‌کنند که با مجادله می‌توان مشکلات را حل کرد در حالی که تنها با ارتباط می‌توان مشکلات را از سر راه برداشت.

وی با بیان این که برای هر طلبه یادگیری زبان عربی در اولویت قرار دارد و بعد از آن یکی از زبان‌های بزرگ دنیا تصریح کرد: در دیگر کشورها و مراکز دینی بر روی یادگیری زبان بسیار خوب کار کرده‌اند و من نمی‌گویم چند زبان اما حداقل غیر از فارسی باید یک زبان دیگر را مسلط باشیم.

حجت الاسلام زمانی ادامه داد: گاهی اوقات ما مبلغینی کور و کر و گنگ هستیم چرا که نه می‌توانیم با دیگران حرف بزنیم نه می‌توانیم نوشته‌های آنها را بخوانیم و نه می‌توانیم حرف‌های آنها را بشنویم؛ با این شرایط چگونه می‌توانیم دین خدا را تبلیغ کنیم.

ضرورت تعامل اندیشمندان مسلمان با رهبران الهیات رهایی‌بخش آمریکای لاتین

این نهضت الهیاتی تا حد زیادی به ارتباط رهبران این جریان با اندیشمندان مسلمان و حوزه علمیه قم دارد.

این پژوهشگر موضوعاتی چون نقد نظام سرمایه‌داری غربی، نزدیکی سیمای مسیح(ع) در نزد الهیات آزادی‌بخش با اسلام، رابطه دین و سیاست در نظر الهیات آزادی‌بخش و نزدیکی این دیدگاه به دیدگاه اسلام، مقایسه ریشه‌های فقر و عدالت اجتماعی، ریشه‌کنی استبداد و استکبار و رفع وابستگی ملل در نظر الهیات آزادی‌بخش و اسلام، مقایسه میان رهبران این نهضت و مصلحان مسلمان قرن اخیر ما در راه مبارزه با استکبار خارجی و استبداد داخلی، نقش دین در انقلاب ایران و انقلاب‌های آمریکای لاتین، نقد رویکرد محافظه‌کارانه واتیکان و همسویی آنان با ابرقدرت‌ها و تلاش برای احیای نقش ادیان الهی در عرصه‌های اجتماعی و سیاسی جهان، مقایسه تطبیقی سیاستهای خصمانه ایالات متحده آمریکا در خصوص نهضت الهیات آمریکای لاتین و نهضت‌های اسلامی معاصر و ... را از جمله موضوعات مورد تعامل و گفتگو با این جریان دینی در آمریکای لاتین دانست.

طریق مبارزه و آموزش پافشاری می‌کند و راه رهایی همگان و رسیدن به ملکوت آسمان را تلازم عدالت و معنویت می‌داند، برقراری عدالت اجتماعی و تأکید بر حضور اجتماعی دین در عرصه اجتماع و سیاست مهمترین ویژگی‌های این الهیات هستند.

عسگری در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به برخی فرصت‌های ایجاد شده دینی، فرهنگی، سیاسی ما با الهیات رهایی‌بخش، اظهار داشت: لئوناردو بوف، شخصیت برجسته این نهضت مذهبی در مورد آینده مذاهب در آمریکای لاتین می‌گوید که مهمترین امر در حال حاضر برقراری ارتباط با اسلام و یافتن مفاهیم مشترک در اسلام و مسیحیت است. پدر دسکوتو، وزیر اسبق امور خارجه نیکاراگوئه و دبیر سابق مجمع عمومی سازمان ملل و از رهبران برجسته و مشهور این الهیات خواستار تعامل با اندیشمندان مسلمان و حضور در ایران شده است.

وی اضافه کرد: با وجود علاقه‌مندی رهبران این نهضت الهیاتی برای ارتباط و تعامل، تاکنون تلاشی برای برقراری ارتباط و تعامل با این نهضت صورت نگرفته است ولی به نظرم آینده

توصیه می‌کردند تا اینکه روحانیون انقلابی و انسان‌های متعهدی، در صف ستم کشیدگان و همسو با فقرا به مبارزه برخاسته‌اند و بینش تازه‌ای پی ریخته‌اند که الهیات رهایی‌بخش یا الهیات آزادی‌بخش نام گرفت.

وی تصریح کرد: الهیدانان آزادی‌بخش آمریکای لاتین می‌گویند که الهیات باید در برابر آرمان رهایی و آزادی از وضعیت کنونی مستضعفان و بهبود وضعیت فقرا و ستمدیدگان متعهد و مسئول باشد از این رو این رویکرد به الهیات و دین مسیحی، با الهیات مسیحی اروپایی، اختلاف دارد.

این پژوهشگر در ادامه افزود: این نهضت الهیاتی بر حضور دین در عرصه‌های اجتماعی و سیاسی تأکید دارد و مهمترین ریشه‌های ناکامی و بدبختی جوامع فقیر منطقه آمریکای لاتین را حکومت‌های خودکامه و وابسته به ابرقدرت‌های بزرگ می‌داند و وظیفه کلیسا را حمایت از محرومان و مقابله با ظالمان می‌داند تا بدین صورت همگان به رهایی و ملکوت آسمان برسند. این الهیات، بر مظلّم دیکتاتورها سروش نمی‌گذارد، فقر را جزو مقدرات الهی نمی‌داند و بر ضرورت فقرزدایی و استقلال از

پژوهشگر گروه اسلام و غرب پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی بر ضرورت تعامل و گفتگو با رهبران الهیات رهایی‌بخش آمریکای لاتین تأکید کرد.

به گزارش خبرنگار مهر، وی با اشاره به تحقیقاتش درباره الهیات رهایی‌بخش آمریکای لاتین اظهار داشت: حوزه جغرافیایی آمریکای لاتین به سبب نزدیکی با ایالات متحده آمریکا، همیشه از سوی این ابرقدرت مورد توجه ویژه بوده است و سیاست‌های غیرانسانی آمریکا و دیگر استعمارگران منطقه مانند اسپانیا و شرکت‌های چندملیتی، دائماً در پی ایجاد بحران‌های سیاسی اقتصادی، سیاسی و اجتماعی در کشورهای آمریکای لاتین بودند تا برای خود یک حاشیه امن ایجاد کنند.

یاسر عسگری با بیان اینکه کلیساهای آمریکای لاتین همواره با سکوت در برابر جنایات، غارتها و نسل‌کشی‌ها به بهانه دفاع از اصول مسیحیت و حفظ وضع موجود، مقابل مردم و در کنار رژیم‌های دیکتاتوری و نظامی منطقه و استعمارگران قرار می‌گرفتند، خاطرنشان کرد: مردم عدالت، رفاه، رفع فقر و تبعیض می‌طلبیدند ولی کشیشان آنها را صبر

ادامه از صفحه قبل

خود شدند. کسانی مانند سلمان، ابوذر، مالک اشتر، عمار، میثم و ... که عالی‌ترین مراحل رشد و کمال را در حوزه جاذبیت شخصیت علی(ع) پیمودند. فهرست هشتاد و یک تن از این نخبگان و برگزیدگان را می‌توان در تاریخ حیات آن بزرگمرد تاریخ یافت.

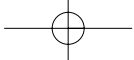
و سرانجام میراث مبارک و نابی که به تصدیق عالمان دین بی‌هیچ خدشه و عیب و نقص از او به امانت به دست ما رسیده، مجموعه گهربار نهج البلاغه اوست. با اطمینان می‌توان گفت: بهترین نامی که بر مجموعه سخنان مبارکش در هر سه شکل (خطبه‌ها، نامه‌ها، کلمات قصار و حکمت آموز) گذاشته شده، همین "نهج البلاغه"

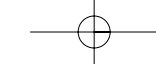
۵- به کجا می‌روم؟
۶- برای چه آمده بودم؟

ما هم موافق با یکی از علی‌شناسان می‌گوییم: آنچه ما بین ذات علی بن ابیطالب(ع) و خویشانش گذشته و آنچه مابین خویشانش علی و خدا و هستی (در دو قلمرو آن چنان که هست و آن چنان که باید) خطوط کرده است، و آنچه علی(ع) درباره رسالتش برای بشریت منظور کرده بود، نه از زبان مبارک او بیرون تراوید و نه این کتاب (نهج البلاغه) ظرفیت ارائه آن را داشته است. به راستی حکمت وجود چنین شخصیت والایی را فقط در مجموعه نورانی و پرفروغی که برای ارائه راه‌های کمال بشری به ودیعه گذاشته، تا حدودی می‌توان مشاهده کرد.

مبارک نشان می‌دهد، به ویژه در وضعیتی که به فرزندش امام حسن مجتبی(ع) فرموده یا برنامه اداره جامعه بشری که به مالک اشتر فرموده است، به خوبی نشان می‌دهد که واقعیات عینی گذرا همانند اصول کلی و ثابت، ارتباطات چهارگانه در آن روح بزرگ در مقام شهود و درک بوده است. تاکنون دیده نشده است که بشریت توانسته باشد در جایی پاسخهای حقیقی سؤالات شش‌گانه اصلی را مانند پاسخهایی که در این مجموعه نورانی آمده است، بیابد. این سؤالات از این قرارند:

- ۱- من کیستم؟
- ۲- از کجا آمده‌ام؟
- ۳- به کجا آمده‌ام؟
- ۴- با کیستم؟

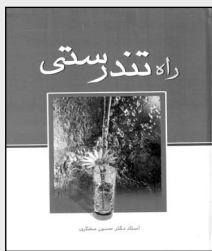
معرفی کتب انتشارات انصاریان

۲۵ سال سکوت

۲۵ سال سکوت نوشته استاد علی دری اصفهانی به همت انتشارات انصاریان منتشر شد. نویسنده در این کتاب درصدد است که واقعیت ها و مشکلات و نحوه برخورد امام علی(ع) با خلفای سه گانه را بیان کند. این کتاب در دو بخش تنظیم شده است. نویسنده در بخش اول، رفتار و کردار امام علی(ع) در ۲۵ سال سکوت و خانه نشینی و دور کردنشان از حاکمیت را تبیین می کند و در بخش دوم بخشی از سخنان آن حضرت در آن ۲۵ سال را آورده است. در مقدمه کتاب علت نگارش چنین کتابی را کمبود کتاب هایی مستدل درباره رویکرد امام علی(ع) پس از رحلت پیامبر(ص) تا آغاز زمامداری ایشان و همچنین پاسخی نقدگونه بر کتاب ۲۵ سال سکوت نوشته فواد فاروقی عنوان شده است. ۲۵ سال سکوت در ۱۶۰ صفحه، تیراژ ۲۰۰۰ نسخه با قیمت ۱۰۰۰ تومان در قطع وزیری از سوی انتشارات انصاریان منتشر شده است.

راه تندرستی

راه تندرستی نوشته دکتر حسین مختاری از سوی انتشارات انصاریان منتشر شد. این کتاب تجربیات و مشاوری این پزشک برای سلامتی، تغذیه و بهداشت بدن در حیطه طب عمومی است. این کتاب در واقع در جواب سئوالاتی است که اغلب بیماران از این پزشک می پرسیدند و دکتر مختاری هم گزیده ای از آن پاسخ ها را در این کتاب گردآورده است که انتشارات انصاریان به چاپ و نشر آن اقدام کرده است. کتاب راه تندرستی در ۲۲۴ صفحه، تیراژ ۲۰۰۰ نسخه و قیمت ۳۰۰۰ تومان روانه بازار کتاب شده است.

رهیافتی به دانش فقه

کتاب رهیافتی به دانش فقه نوشته محمدحسین عیدی به همت انتشارات انصاریان منتشر شد. کشف قوانین و دستورات دینی را دانش فقه بر عهده دارد که با استفاده از منابع صحیح و ابزار سالم پژوهشی، برای تمام رفتارهای اختیاری بشر در حوزه فردی و اجتماعی، احکام الهی را استنباط می کند.

مجموعه حاضر سعی دارد با رهیافتی به کلیات فقه و پژوهش فقهی، منابع فقه، تاریخ فقه و فقه، تألیفات فقهی، ابواب و کلیات مسائل فقه و دانش های پیش نیاز فقه پژوهی، فضای فقه آموزی را برای کسانی که می خواهند در این راه مقدس قدم بر دارند، آماده نماید.

این کتاب - که به آیت الله شیخ احمد مجتهدی تهرانی (ره) تقدیم شده است - در دوازده فصل تنظیم و تدوین شده است. در این کتاب منابع معروف فقهی شیعه که در حوزه های علمیه تدریس و رجوع می شود هم ذکر شده است. از دیگر بخش های مهم این کتاب، اختصاص فصولی جداگانه به فقه فردی، فقه خانواده، فقه اجتماعی و اقتصادی، فقه حکومت در بخش کلیات فقه است. در فصل فقه فردی، تکلیف، عادیات، کلیات عبادات، عبادات مالی و غیرمالی بیان شده است. نکاح، احکام فرزندان و انحلال نکاح، احکام اموات و وصیت وارث. در بخش فقه خانواده و در بخش فقه اجتماعی، فقه فرهنگی و اقتصادی ارائه شده است. در بخش فقه حکومت هم جهاد، تضاد ابواب مرتبط با آن و مسائلی درباره حکومت اسلامی ذکر شده است. این کتاب برای آشنایی مخاطبان با دانش فقه، کتاب مناسبی است و نویسنده به صورت جامع و با قلمی روان، جوانان و طلاب و جامعه فرهنگی و علمی ما را با فقه - که از دروس اصلی حوزه های علمیه است - آشنا می کند. رهیافتی به دانش فقه در ۲۶۰ صفحه، تیراژ ۲۰۰۰ نسخه و قیمت ۳۰۰۰ تومان به همت انتشارات انصاریان روانه بازار کتاب شده است.

اسوه فقیهان و عارفان

اسوه فقیهان و عارفان سیره زندگی اخلاقی و علمی فقیه عارف آیت الله علامه سیدحسین موسوی مسقطی(ره) است که به اهتمام سید تقی موسوی مسقطی(فرزند این عالم فرزانه) نگاشته و از سوی انتشارات انصاریان منتشر شده است.

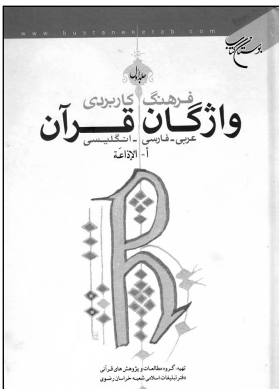
این کتاب از دو بخش تشکیل شده است. بخش اول، شرح زندگانی علامه سیدحسین عالم موسوی مسقطی(ره) است. شجره نامه، تولد، تحصیلات، سفرها، ازدواج و فرزندان، قبیله لواتیه، و موقعیت مسقط، سجایای اخلاقی و رفتاری از جمله مباحث اصلی این بخش هستند. در بخش دوم کتاب، گزیده ای از درس های اخلاقی و مباحث عرفانی علامه بیان و شرح شده است. این بخش دراصل، گزیده ای از کتاب المجالس این عالم مردمی است که - به صورت خطی نزد نویسنده موجود و هنوز به چاپ نرسیده است و - مجموعه ای از بیست و هشت مجلس است که متأسفانه دفتر اول این مجالس مفقود شده است. نویسنده این کتاب را به عمویش، علامه سید حسن مسقطی، شاگرد برجسته آیت عرفان و توحید، آیت الله میرزا علی آقا قاضی طباطبایی(ره) تقدیم کرده است. کتاب اسوه فقیهان و عارفان در ۴۹۶ صفحه، تیراژ ۲۰۰۰ نسخه و قیمت ۴۰۰۰ تومان در قطع وزیری از سوی انتشارات انصاریان منتشر شده است.

معرفی کتب انتشارات بوستان کتاب

بها: ۶۵۰۰ تومان

فرهنگ کاربردی واژگان قرآن / ج ۱ (عربی - فارسی - انگلیسی)

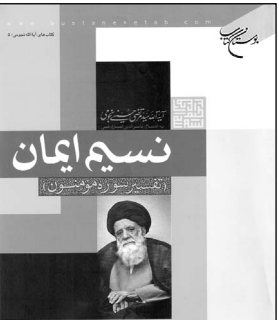
تهیه: گروه مطالعات و پژوهش های قرآنی دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۲۰۰

بها: ۱۵۰۰۰ تومان

نسیم ایمان (تفسیر سوره مؤمنون)

نویسنده: آیت الله سید مرتضی حسینی نجومی

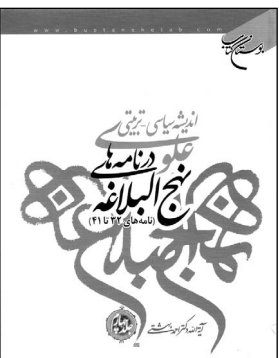
به اهتمام: ناصرالدین انصاری قمی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۵۰۰

بها: ۴۵۰۰ تومان

اندیشه سبایی - تربیتی علوی در نامه های نهج البلاغه / ج ۴ (نامه های ۴۱-۳۲)

نویسنده: آیت الله دکتر احمد بهشتی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۵۰۰

بها: ۹۰۰۰ تومان

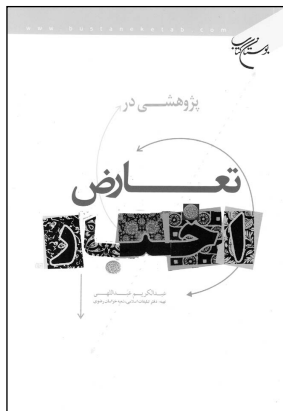
نویسنده: دکتر مهدی منفرد

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۷۰۰۰ تومان

پژوهشی در تعارض اخبار

نویسنده: عبدالکریم عبداللهی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۲۰۰

بها: ۳۸۰۰ تومان

سوئیت شماره ۲۸

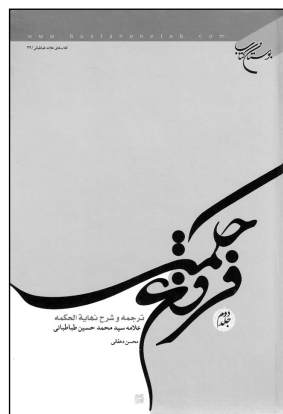
نویسنده: مهدی صبحی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۵۰۰

بها: ۴۲۰۰ تومان

فروغ حکمت / جلد دوم (ترجمه و شرح نهایه الحکمه علامه سید محمد حسین طباطبائی)

نویسنده: محسن دهقانی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۵۰۰

بها: ۱۰۰۰۰ تومان

نتایج کلامی حکمت صدرایی

نویسنده: محمد امین صادقی

ارزگانی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۲۰۰

مصرف مدبرانه در اسلام

نویسنده: سید حسین اسحاقی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۲۰۰۰

بها: ۳۴۰۰ تومان

داستان های حکمت آموز

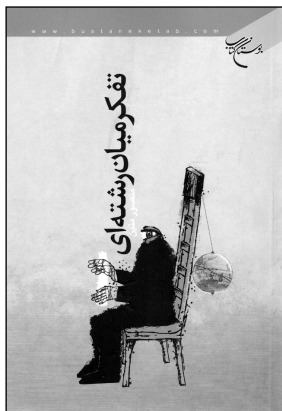
نویسنده: محمد غلامی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۲۰۰۰

بها: ۳۸۰۰ تومان

تفکر میان رشته ای

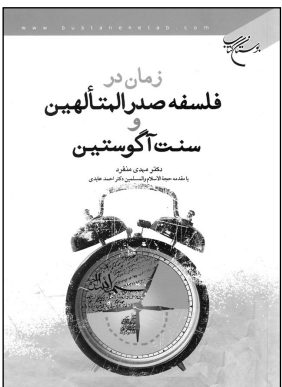
نویسنده: منصور متین

نوبت چاپ: اول / ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۲۰۰

بها: ۴۷۰۰ تومان

زمان در فلسفه صدر المتألهین و سنت آگوستین

رهبر معظم انقلاب اسلامی:

هر سخن، حرکت و نوشته‌ای که موجب شکاف در جامعه و ظلم به افراد شود بر خلاف مصالح است

زمام امور را از دست داده‌اند و با حالتی دستپاچه و از هم گسیخته، آخرین تلاش‌های خود را انجام می‌دهند.

حضرت آیت الله خامنه‌ای با اشاره به بن بست که نظام استکباری گرفتار آن شده است، خاطرنشان کردند: کمربندی را که نظام استکباری به دور مسائل جهانی بویژه منطقه حساس خاورمیانه کشیده بود، پاره شده و بسیاری از شگردهای تبلیغاتی قدیمی آنها برای مردم دنیا آشکار شده است.

ایشان با اشاره به گسترش خشم و نفرت جهانی از رژیم امریکا و رژیم صهیونیستی تأکید کردند: امروز حتی در جامعه امریکا، خشم عمیقی از حضور قدرتمند لابی صهیونیستی در حال گسترش است و با وجود شرایط بسیار سختگیرانه رژیم امریکا بر مردم این کشور، نشانه‌های این خشم آشکار شده است.

رهبر انقلاب اسلامی، ظهور و حضور نظام جمهوری اسلامی ایران را عامل اصلی مشکلات کنونی برای نظام سلطه دانستند و افزودند: دلیل دشمنی آنها با نظام اسلامی به همین دلیل است اما اقدامات سراسیمه برای صدور قطعنامه و بزرگنمایی غیرواقعی تحریم‌ها و بعد هم تهدید نیم بند نظامی، همه نشانگر انفعال نظام استکباری در مواجهه با حرکت عظیم و متین در جهان اسلام است.

حضرت آیت الله خامنه‌ای تحمل زحمت‌ها را زمینه‌ساز رسیدن به منافع بزرگتر برشمردند و خاطرنشان کردند: نیاز امروز دانشگاه‌ها کار و تلاش علمی و پژوهشی، کار معنوی و ایمانی، حاکم کردن روحیه مجاهدت و جهاد در همه فعالیت‌های علمی، حضور دائم و به هنگام، و تقویت بصیرت در مجموعه دانشگاهی است.

افراد، حتی افرادی که مرتکب گناه و یا خطایی شده‌اند، خاطرنشان کردند: باید منصف و عادل بود و زیاده‌تر از آن چیزی که واقعیت و بایسته است، نگفت.

ایشان افزودند: نباید این گونه تصور شود که چون برخی افراد مجاهد، مبارز و انقلابی هستند، می‌توانند در مورد برخی افراد دیگر که به زعم خود از این لحاظ در درجات پایین‌تر قرار دارند، هرچه بخواهند بگویند.

ایشان با تأکید بر تفاوت طبیعی ایمان و خطوط افراد افزودند: با وجود تفاوت ایمان، در مقام زندگی جمعی باید ضمن رعایت عدالت و انصاف، اتحاد و انسجام حفظ شود.

رهبر انقلاب اسلامی مساله مهم را فراموش نکردن اهداف و شاخص‌های اصلی دانستند و تأکید کردند: استکبارستیزی، ایستادگی قاطع در مقابل حرکت کفر و نفاق در سطح جهان، و مرزبندی شفاف با دشمنان انقلاب و دین، شاخص‌های اصلی هستند.

حضرت آیت الله خامنه‌ای درخصوص مرزبندی شفاف با دشمنان افزودند: اگر کسی مرزبندی شفاف با دشمنان انقلاب و دین نکند، قدر خود را کاهش داده است و اگر به آن‌ها گرایش پیدا کند، از دایره نظام خارج می‌شود. ایشان خاطرنشان کردند: این شاخص‌ها، مبانی و خطوط اصلی حرکت رو به جلوی انقلاب اسلامی است که باید با حفظ شاخص‌ها این حرکت ادامه پیدا کند.

رهبر انقلاب اسلامی در تبیین برهه بسیار حساس کنونی به شرایط جهانی و تلاش‌های قدرت‌های استکباری برضد نظام اسلامی اشاره کردند و افزودند: حساسیت شرایط کنونی به این علت است که مراکز استکباری جهانی در مقابله با حرکت اسلامی که نماد واقعی آن نظام جمهوری اسلامی ایران است،

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار جمعی از اعضای بسیجی هیأت‌های علمی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی سراسر کشور در سخنان مهمی ضمن تبیین برهه بسیار حساس کنونی و موضع انفعال و از هم گسیختگی نظام استکباری در مقابل حرکت اسلامی که نماد آن نظام جمهوری اسلامی است، تأکید کردند: امروز مهمترین نیاز کشور اتحاد و یکپارچگی است و هرگونه سخن، حرکت و نوشته‌ای که حتی با نیت صادقانه باشد ولی موجب شکاف و انشقاق در جامعه، و ظلم به افراد شود، برخلاف مصالح کشور و نظام اسلامی است.

حضرت آیت الله خامنه‌ای تأکید کردند: حفظ وحدت، همدلی و انسجام در جامعه و پرهیز از هرگونه اختلاف و شکاف، نظر رهبری در این برهه حساس است.

ایشان افزودند: هنر انقلاب اسلامی این بود که توانست تمام دیوارهای کاذب میان ملت را از میان بردارد و همه کشور را به یک عرصه وسیع برای ملت ایران تبدیل کند، حال برخی می‌خواهند دوباره این دیوارکشی‌های نادرست و ناحق را ایجاد کنند.

ایشان تأکید کردند: مبانی، اصول و جهت حرکت، مشخص و روشن است و هر کسی که در چارچوب اصول و در این جهت حرکت کند، جزو مجموعه نظام اسلامی است.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به تأکید مکرر خود در خصوص ظلم نکردن به افراد، افزودند: رعایت طهارت دل و عمل، یکی از وظایف اصلی است و نباید با یک کلمه و یا نوشته و یا حرکتی نابجا در مورد فرد یا افرادی که مستحق آن نیستند، به آنان ظلم شود.

حضرت آیت الله خامنه‌ای با یادآوری سیره پیامبر اسلام(ص) در مورد رعایت حقوق

آیت الله استادی:

یکی از بزرگترین خیانتها، جدا کردن مردم از علما و روحانیت است

آن عالم بزرگوار استاد الفقه و المجتهدین، مرجع تقلیدی صاحب نام بود.

وی نعمت ولایت را با ارزشترین نعمتها دانست و گفت: اگر ما امروز پاسدار دین خدا و ارزشهای الهی نباشیم، بدون شک روح علما از ما رنجیده خواهد شد.

آیت الله استادی با بیان اینکه امروز چه کسی باید پاسخ شبهه افکنی دشمنان را بدهد، افزود: همین علما و روحانیت بودند که در طول تاریخ مقابل انحرافات ایستادند.

وی بر ضرورت ارتباط با علما و روحانیت تأکید کرد و اظهار داشت: امروز فاصله گرفتن از علما، اعتقادات دینی مردم را سست می‌کند.

استاد برجسته حوزه علمیه قم تصریح کرد: اگر می‌خواهیم دین خدا بماند و گرفتار شبهات نشویم، باید قدردان علما باشیم.

این گزارش حاکی است، در این آیین که از سوی حوزه علمیه حضرت آیت الله یثربی و بیت آن عالم بزرگوار با حضور آیت الله مصطفوی و جمعی از ائمه جمعه و جماعات، علما و روحانیان منطقه، همچنین مسئولان و قشرهای مختلف مردم کاشان برگزار شد، شرکت کنندگان از مقام شامخ آیت الله العظمی امیرسید علی یثربی و برادر بزرگوار آن مرحوم آیت الله سید مهدی یثربی امام جمعه فقید کاشان تجلیل کردند.

استاد برجسته حوزه علمیه قم از علما و روحانیت پاک به عنوان حافظان دین خدا از آسیبها و تحریفها یاد کرد و گفت: یکی از بزرگترین خیانتها جدا کردن مردم از علما و روحانیت است. به گزارش ایرنا، آیت الله استادی در آیین بزرگداشت پنجاه و دومین سال عروج عالم ربانی آیت الله العظمی امیرسید علی یثربی "در مسجد جامع حبیب ابن موسی (ع) کاشان، افزود: اگر خدای نکرده دستهایی، زبانهایی و قلمهایی بخواهد مردم را از علما و روحانیت جدا کنند، بدانند که دارند خیانت می‌کنند. وی نقش علما و روحانیت را در جامعه مهم و با اهمیت خواند و گفت: اسلام منهای روحانی یعنی اسلام منهای اسلام.

وی با بیان اینکه در قرآن و روایات ائمه اطهار(ع) از عالمان دین تعریف و تمجید زیاد شده، دلیل این مساله را نقش برجسته آنها بعد از ائمه اطهار (ع) در حفظ و پاسداری از دین اسلام بیان کرد و اظهار داشت: علمایی همچون مرحوم آیت الله العظمی امیرسید علی یثربی بودند که با مجاهدتهای آنها دین اسلام و شیعه و محبت به خاندان اهل بیت (ع) اینگونه پررنگ برای سالها در خطه کاشان حفظ شده است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، خدمات و نقش مرحوم آیت الله العظمی امیر سید علی یثربی استاد امام راحل را ستود و افزود: بحق

معرفی کتاب "نهضت‌های اسلامی و

انقلاب اسلامی ایران"

کتاب نهضت‌های اسلامی و انقلاب اسلامی ایران بخشی از مجموعه مقالات و تحلیل‌های سیاسی دکتر کلیم صدیقی از مسائل جهان اسلام به انتخاب و ترجمه استاد سید هادی خسروشاهی است که تحت عنوان جلد هفتم از مجموعه حرکت‌های اسلامی معاصر، از سوی انتشارات اطلاعات منتشر شده است. ناشر این اثر را در حقیقت جلد دوم "مسائل نهضت‌های اسلامی" این متفکر فرض کرده است که پیش از این با همین نام و تحت عنوان جلد ششم از مجموعه حرکت‌های اسلامی معاصر روانه بازار کتاب شده است.

این کتاب، بخشی از مقالات دکتر کلیم صدیقی، مدیر موسسه بین‌المللی اندیشه اسلامی، درباره نهضت‌های اسلامی معاصر است که تحت عنوان Issues in the Islamic Movement در شش جلد در لندن منتشر شده است و مترجم اندیشمند کتاب، مقالاتی منتخب از این متفکر مسلمان را درباره نهضت‌های اسلامی معاصر و انقلاب اسلامی ایران را ترجمه کرده است.

این کتاب از نه مقاله کلیم صدیقی، مدیر موسسه بین‌المللی اندیشه اسلامی تشکیل شده است که در ادامه مقالات کتاب "مسائل نهضت‌های اسلامی" همین نویسنده آمده است. اولین مقاله این کتاب، تاریخ اسلام در مرحله‌ای جدید نام دارد که به اهمیت انقلاب اسلامی در ایران اشاره دارد و نویسنده از اینکه صدای انقلاب اسلامی ایران به وضوح شنیده نمی‌شود اظهار ناراحتی می‌کند. مقاله دوم، هدف‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی را مورد مطالعه قرار داده است و به تضاد کفر و ایمان و ابزارهای کفر در خانه اسلام می‌پردازد. گزارش کمیته‌های سمینار انقلاب اسلامی ایران: دستاوردها و مشکلات مقاله سوم کتاب است. مقاله چهارم به تصویر کلی و چارچوب تبلیغات در حکومت اسلامی می‌پردازد و ایران، قلب سیاسی امت اسلام معرفی می‌شود. آینده حرمین و تجدید قدرت سیاسی اسلام، پیدایش حکومت اسلامی و تقریب بین مسلمانان، نهضت اسلامی و نظم نوین جهانی، امت اسلامی و پیامدهای مسأله سلمان رشدی و وحدت و نهضت جهانی اسلام عناوین مقالات دیگری از این نویسنده متفکر هستند که در این کتاب ترجمه شده‌اند.

کلیم صدیقی در این کتاب درصدد تبیین چند نکته مهم و کلیدی است. نخست اینکه مبانی تمدن غرب با اسلام در تضاد است، و هر گونه تلاش برای هماهنگ‌سازی میان فرهنگ غرب و اسلام را با روح تعالیم اسلامی در تضاد است. دوم اینکه انقلاب اسلامی ایران، اولین شکست کفر به دست اسلام از آغاز جهانی شدن کفر به شکل تمدن غربی و بیانگر آغاز یک درگیری جهانی جدید بین اسلام و کفر و حق و باطل است. سوم اینکه، ایران اسلامی در رأس یک حرکت بین‌المللی و ایفای نقش جهانی قرار گرفته است و به همین خاطر، مراکز قدرت جهانی کفر و ابستگان آنها، این مقدار به ایران اسلامی حساس شدند و تمام تلاش خود را برای نابودی آن در داخل ایران و برای جلوگیری از گسترش آن به سایر امت اسلامی، صرف می‌کنند و در مقابل آن، اسلام آمریکایی را تبلیغ می‌کنند.

دکتر کلیم صدیقی(۱۹۳۲-۱۹۹۵م)، مدیر موسسه بین‌المللی اندیشه اسلامی در لندن و بنیانگذار پارلمان مسلمانان انگلیس است که با ایجاد مرکز اسلامی در لندن، خدمات فراوانی در شناسایی اسلام و دفاع از حقوق مسلمانان در جهان غرب انجام داده است. این متفکر برجسته جهان اسلام، همواره از انقلاب اسلامی ایران پشتیبانی می‌کرد و انقلاب اسلامی را تجسم آرمان‌های مسلمانان و نمونه رهبری امام خمینی(ره) در ایران را بهترین الگویی می‌دانست که دیگر کشورهای اسلامی نیز باید از آن پیروی کنند.

کتاب نهضت‌های اسلامی و انقلاب اسلامی ایران در ۲۱۲ صفحه، برای نخستین بار در سال ۱۳۷۵ از سوی انتشارات اطلاعات منتشر شد و تاکنون چندین بار تجدید چاپ شده است. این کتاب منبع خوبی برای آشنایی با نهضت‌های اسلامی معاصر در جهان اسلام و اهمیت انقلاب اسلامی از نگاه جهانی است که مطالعه آن به محققان و همه فعالان نهضت‌های جهان اسلام و استاید و دانشجویان رشته علوم سیاسی پیشنهاد می‌شود.

مجموعه سایت‌های مرکز :

سایت مرکز بررسی‌های اسلامی
www.iscq.ir

سایت استاد خسروشاهی
www.khosroshahi.org

سایت سید جمال‌الدین اسدآبادی:
www.mosleheshargh.com

سایت تحلیلی - خبری بعثت
www.besatonline.com

بعثت

نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی
دو هفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:

سید هادی خسروشاهی

سر دبیر:

سید محمود خسروشاهی

دفتر مرکزی:

قم: خیابان شهدا (صفائیة) نیش ممتاز

تلفکس: ۷۷۴۱۴۲۳

صندوق پستی: ۱۳۶

چاپ: سپهر

پست الکترونیکی:

Besatonline@gmail.com